gemeenteraad
Haarlemmermeer

Index raadsvergadering
Raadsplein

raadsgriffie

raadsvergadering d.d. 5 november 2026

Index **Pagina**

1.	Opening en mededelingen	2-3
2.	Vaststelling van de agenda van de huidige vergadering, verslagen van het raadsplein van 22 oktober 2026, ingekomen brieven en stukken ter kennisname	3-4
3.	RV Programmabegroting 2027-2030, RV Belastingvoorstellen 2027, RV Eerste wijziging Programmabegroting 2027-2030, septembercirculaire 2026 Gemeentefonds en het RV Vaststellen Strategische Agenda van de Raad bij de Programmabegroting 2027-2030	4-52
4.	Stemmingen	52-59
5.	Sluiting	59

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 5 NOVEMBER 2026

Voorzitter: mw. M.H.F. Schuurmans-Wijdeven

De leden: dhr. M. Achterbergh, mw. B.M. Antolini, mw. H.J. van den Berg, dhr. M.L. Beusenberg, dhr. S.J. Bier, dhr. S. Blankestein (later), dhr. J.T.M. Blom (later), dhr. C.E. Boer, mw. M.K. Denie, dhr. W.H.F. Dijkstra, mw. K. van Goethem, dhr. R. de Groot, dhr. P.A.C. van Ham, dhr. C.L. Hazen, dhr. F.J. van der Helm, mw. M.R. Hogervorst (later), mw. L.E. Hoogendam, mw. J.M. Hup, dhr. C. El Idrissi, dhr. E.W.J. Jensen, mw. J.B. Kamsteeg, mw. M.L. Kerkheide, mw. K. Kliphuis, mw. J. Koolmoes, dhr. D. de Moel, dhr. Q.Y. van Opzeeland, dhr. E.J. van der Peet, dhr. L. Rib (later), mw. M.C.M. Roos, mw. C.R. Smand, dhr. H.P. Spijker, mw. C.J. Trap, dhr. H. Ünal, mw. I. Vasseur, mw. M. de Vries-Woolthuis, dhr. C.A. Westerveld, mw. N. Zakhmi

Griffier: dhr. J. van der Rhee

Portefeuillehouders: mw. C.F.M. van der Meij, mw. M.H. Ruigrok, dhr. F. Sidali, dhr. R. Staal, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek, dhr. E. Vermeulen

Insprekers: Geen

---

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER: Dames en heren, ik open de vergadering, het Raadsplein van 5 november en heet u allen van harte welkom, leden van de raad, leden van het college, alle mensen die op de tribune zitten, onze medewerkers en onze gasten. En ook u thuis van harte welkom bij deze vergadering, die helemaal in het teken staat van de begroting. Ik heb bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Bouwhuis en later komen de heren Rib en Blankestein en mevrouw Hogervorst en dan heb ik iedereen genoemd. Ik wil mevrouw de Vries weer welkom heten in ons midden, fijn dat u er bent. Er is een opmerking van mevrouw Smand.

Mevrouw SMAND: Voorzitter, mijnheer Van den Berg van Saparoea is ook afwezig.

De VOORZITTER: Afwezig, dan wordt dit genoteerd. Dan ga ik naar de heer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: De heer Blom mag bij ons gaan trakteren, want hij is te laat. Dus hij komt zo denk ik later.

De VOORZITTER: Is dat een traktatie voor de hele raad? We hebben er allemaal last van toch?

De heer ACHTERBERGH: Voorzitter, dat geldt ook voor de heer Blankestein. Te laat is te laat.

De VOORZITTER: Goed, ik laat het aan de fractievoorzitters over om dit nieuws te brengen. U heeft zojuist een mooi ticket gevonden. Een aantal van u vroeg daar de vorige keer al om. Dit is nu, voor de nieuwe raadsleden, dat beroemde ticket waarmee je eindelijk kan deelnemen aan die bijzondere raadsvergadering op locatie en die gaat plaatsvinden volgende week donderdag in de Arendshoeve, mooi in het groen. Met een heel mooi thema: Groen, vitaal en leefbaar. Gefeliciteerd, ik begrijp dat je gaat trakteren. Maar ik wil in ieder geval zeggen dat de heer Blom aanwezig is, dat voor de notulist. En

voor u allen, neem vooral een ticket mee want het is een belangrijke avond en wij zien u graag terug in de Arendshoeve volgende week. Aan het eind, als ik schors, gaan wij met elkaar een foto maken, met het ticket in de hand. Dan bent u alvast gewaarschuwd. Dan staat op de agenda de behandeling van de Programmabegroting 2027-2030 en de eerste wijziging van die Programmabegroting, de septembercirculaire 2026, belastingvoorstellen 2027 en u gaat de Strategische Agenda van de Raad vaststellen, behorend bij deze Programmabegroting. Ter informatie voor de kijkers thuis, tijdens deze raadsvergadering wordt de begroting van onze gemeente voor het komend jaar 2027 besproken. De gemeenteraad heeft al op 2 juli jl. kaders meegegeven, tijdens de bespreking van de Voorjaarsrapportage. Het college van burgemeester en wethouders heeft die kaders gebruikt om deze begroting uit te werken en dat ligt vanavond ter behandeling voor. Dus wij krijgen van alle partijen bijdragen en aan het eind van de avond kunt u de stemming ook live volgen. Maar niet voordat we twee mensen hebben beëdigd.
En als eerste is dat commissielid de heer Dolderman en mijnheer Dolderman hebben wij bij het vorige Raadsplein al benoemd. Mijnheer Dolderman wordt commissielid voor HAP en hij heeft aangegeven de belofte af te willen leggen. Dat gaan wij zo doen. En daarna ga ik u voorstellen aan onze nieuwe raadsadviseur. Daar heeft u vandaag via email een bericht van ontvangen. De nieuwe raadsadviseur heet Linda Orscek-Moolenaar en zij begint vandaag en ook zij gaat zo de belofte afleggen. Ik verzoek u te gaan staan en ik vraag als eerste de heer Dolderman om naar voren te komen.
"Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raadscommissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raadscommissie naar eer en geweten zal vervullen."

De heer DOLDERMAN: Dat verklaar en beloof ik!

De VOORZITTER: Dan feliciteer ik u van harte met uw beëdiging. U krijgt van mij bloemen en maken we een foto.
En dan ga ik onze nieuwe raadsadviseur uitnodigen, van harte welkom. Meteen in het midden van de raad. Ook u heeft aangegeven dat u de belofte gaat afleggen. Dus ik lees hem voor, u zegt "Dat verklaar en beloof ik!" en dan is het afgerond. Wij gaan beginnen.
"Ik verklaar dat ik, om tot medewerker van de griffie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als medewerker van de griffie naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw ORSCEK-MOOLENAAR: Dat verklaar en beloof ik!

De VOORZITTER: Dan wens ik u heel veel succes. Gefeliciteerd.

2. Vaststelling van de agenda van de huidige vergadering, verslag van het Raadsplein van 22 oktober 2026, de lijst ingekomen brieven/stukken ter kennisname

De VOORZITTER: Dan ben ik er eigenlijk van uitgegaan dat er geen mededelingen waren, anders dan van de ticket. Maar ik ga voor de zekerheid nog even kijken naar het college. Niet. Vanuit de raad? Niet. Nou, dat was mij ook niet doorgegeven dus voor de zekerheid heb ik dat dan nog even gecheckt.

Dat betekent dat wij de agenda van de huidige vergadering gaan vaststellen. Allereerst stelt het presidium u voor om het volgende raadsvoorstel toe te voegen aan de stemmingenlijst van vanavond. Dat betreft een aanpassing van de Gemeenschappelijke Rgeling Noord-Hollands Archief. Kunt u ermee instemmen dat we die toevoegen aan de agenda. Dat is het geval. Dan is die straks onder de stemmingen, onder punt 4.1.g te vinden.
We gaan de moties en amendementen niet nu indienen. U wordt uitgenodigd om uw moties en amendementen tijdens uw eerste termijn in te dienen. Als er verder geen op- of aanmerkingen zijn op de agenda. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval. Dan is die nu gearresteerd.
Dan ligt het verslag van 22 oktober voor. Er zijn wijzigingen ontvangen, die zijn terug te vinden in iBabs. Als iemand anders nog wijzigingsvoorstellen heeft? Dat is niet het geval. Dan is het verslag vastgesteld. Dat brengt ons tot 2.3, het vaststellen van de lijst van ingekomen brieven, dat betreft week 40, week 41 en week 42. En nu heb ik begrepen dat er namens de Werkgeverscommissie een verzoek ligt om de afdoening van brief nummer 12, VNG ledenraadpleging, de inzet cao gemeenten 2027-2029 van de lijst ingekomen stukken van week 42, daar het mandaat te wijzigen naar een a. en het mandaat te wijzigen naar de Werkgeverscommissie. Kunt u daarmee instemmen? Ik zie instemmend geknik. Ja. Dan is dat als zodanig besloten. Er zijn verzoeken om afschriften ontvangen. Het overzicht vindt u terug in iBabs. Als er verder geen vragen of opmerkingen zijn over de ingekomen stukken, dan zijn met de wijziging waar u zojuist mee heeft ingestemd de lijst en ook de afdoeningsvoorstellen daarmee door u goedgekeurd. Geen bezwaar? Dan is dat als zodanig vastgesteld.

3. RV Programmabegroting 2027-2030, RV Belastingvoorstellen 2027, RV Eerste wijziging Programmabegroting 2027-2030, septembercirculaire 2026 Gemeentefonds en het RV Vaststellen Strategische Agenda van de Raad bij de Programmabegroting 2027-2030

De VOORZITTER: En dat brengt ons meteen naar het belangrijkste onderdeel van vanavond, namelijk het bespreken van alle stukken, maar vooral de Programmabegroting.
We gaan over tot de eerste termijn van uw raad. U heeft een e-mail ontvangen met precies een uitleg over de orde van de vergadering van vanavond maar voor de zekerheid en ook voor de mensen thuis en hier op de publieke tribune nog even wat tekst en uitleg. De eerste termijn van uw raad betreft een bondige algemene beschouwing en het benoemen van onderwerpen voor het debat van de tweede termijn. Tevens, ik gaf het net al aan, geeft u in de eerste termijn ook aan wanneer u moties en amendementen, behorende bij die Programmabegroting, of andere raadsvoorstellen heeft, die kunt u daar indienen. Elke fractie heeft een eigen spreektijd gekregen. We werken met een vaste spreekvolgorde. We beginnen met de grootste oppositiepartij, dan de grootste coalitie en zo gaan we steeds verder. U bent uitdrukkelijk in de gelegenheid om te interrumperen maar ik verzoek u wel om dat kort en bondig te doen en ik ga wel een maximum vaststellen als het echt uit de hand gaat lopen. Voor wat betreft moties en amendementen heb ik nog een paar punten waar u even naar moet kijken. Ze zijn allemaal te vinden in iBabs onder agendapunt 01 moties en amendementen. Heeft u nu tussentijds tekstuele wijzigingen? Dan stuurt u die naar de griffiepostbus waarbij u ook echt een versienummer aangeeft en ook of u wilt dat het meteen wordt verspreid of niet. Dat hebben we echt nodig voor versiebeheer. Bij indiening moeten de indienende fracties bekend zijn. Dat kan dus niet meer later, dat weet u. Dat geldt ook voor de logo’s. Dan is het zo dat wijzigingsvoorstellen voor de stemmingenlijst, dus als u moties of amendementen wilt intrekken, dan vragen wij u dat te doen voor 22.00 uur want dan kan de griffie de stemmingenlijst daarop aanpassen. En als u als fractie niet als gehele fractie over het hele voorstel wilt stemmen, maar u zou puntsgewijs willen stemmen, ook dat hoor ik graag voor 22.00 uur. Want dat doet ook iets met de inrichting van het digitaal stemmen. Dus graag dan aan de griffie doorgeven als u dat wilt. En voor de mensen die dat niet helemaal snappen, als u wel voor beslispunt 1 bent en niet voor beslispunt 2, dan wilt u dat het per punt door mij wordt behandeld. Dat kan alleen als het goed digitaal is voorbereid. Nou, dat zijn mijn huishoudelijke mededelingen.

Dan gaan we nu over naar het echte belangrijkste stuk en uw bijdragen van vanavond. Ik wil u verzoeken om iBabs regelmatig te verversen, want dat wordt steeds aangepast naar de laatste inzichten. En ik geef, met plezier, het woord aan de grootste oppositiepartij FVD, mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Vandaag bespreken we de Programmabegroting 2027-2030 en eens per jaar ontvangt de raad honderden pagina's vol ambtelijke taal, schemaatjes en grafiekjes en vervolgens gaat elke fractie haar best doen om er vandaag een mooie show van te maken. Want de meeste fracties zullen namelijk nooit écht andere keuzes maken. En zo zien we door heel Nederland dezelfde plannen: klimaatneutraliteit, massa-immigratie, inperking van mobiliteit en steeds hogere lasten. En Haarlemmermeer doet uiteraard vrolijk mee. Laten we beginnen met het afvalbeleid. Een huishouden met een 140 liter container betaalde in 2023 nog geen € 400,00 aan afvalstoffenheffing. Volgend jaar wordt het bijna € 600,00. De rioolheffing is in vier jaar tijd met maar liefst 62% gestegen. En wat krijgen inwoners daarvoor terug voorzitter? Er is een heel nieuw afvalsysteem ingericht. Kleinere kliko's, andere containers, alles zou beter worden, maar de bijplaatsingen nemen toe. Dus raamt het college in 2027 opnieuw bijna € 300.000,00 aan extra kosten. Het systeem herzien wellicht? Nee hoor, ben je gek, gewoon extra betalen. Inwoners zitten ondertussen met afvaloverlast en ratten. Maar gelukkig wordt alles steeds duurzamer. En over overlast gesproken, hoe staat het eigenlijk met de veiligheid in onze gemeente? We zien dat sinds 2022 het aantal geregistreerde misdrijven met 17% is gestegen. Diefstal, verduistering en inbraak is met 23% en gewelds- en seksuele misdrijven met 25% gestegen. Ook jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit zijn toegenomen. We lezen dat er extra handhavers komen. Dat is beter dan niks. Maar explosies en zware criminaliteit, wat je de laatste tijd veel ziet in deze gemeente, dat los je niet op met een paar extra boa’s, daar heb je extra politiecapaciteit voor nodig. En alsof de problemen op straat nog niet groot genoeg zijn, lopen onze jongeren en starters ook op de woningmarkt compleet vast. De gemeente wil duizenden woningen gaan bouwen. Zogenaamd betaalbaar. Maar voorzitter, een huis van 50 m² voor € 400.000,00 is niet betaalbaar. En ik hoop dat het college dit ook begrijpt. En sociale huur? Daar sta je al gauw vijftien jaar voor op de wachtlijst terwijl statushouders via voorrangsregelingen wel die woningen kunnen krijgen. Alsof het woonbeleid niet erg genoeg is, wordt ook de automobiliteit steeds verder ingeperkt. Betaald parkeren breidt zich uit, eerst Hoofddorp en Nieuw-Vennep is de volgende. Overigens, in het coalitieakkoord staat dat de gemeenteraad moet gaan beslissen over het invoeren van betaald parkeren. Echter, er staat in de parkeerbelastingverordening dat het college die bevoegdheid heeft. Daarom dienen wij hier ook een amendement voor in, waarmee we die bevoegdheid daadwerkelijk bij de gemeenteraad leggen. En dan onze ondernemers. Het college onderzoekt een gemeentebreed Ondernemersfonds, mogelijk met verplichte bijdragen, uiteraard. Ook daarom dienen wij een motie in 'Geen fonds zonder draagvlak'. Laat maar zien dat de ondernemers hier echt op zitten te wachten. En voorzitter, terwijl de lasten blijven stijgen, wordt er op andere terreinen juist gerekend op flinke bezuinigingen. Neem de zorg. Vanaf 2029 rekent het college op bijna € 7 miljoen minder uitgaven aan huishoudelijke hulp. Dat is ruim 65% minder, terwijl het landelijk nog maar een voornemen is. Dit is nog niet officieel. Dus ik vraag me oprecht af waarom dit nu al wordt opgenomen in de begroting. Maar gelukkig is er wel € 700.000,00 beschikbaar voor iets dat 'Het Verhaal van Haarlemmermeer' heet. Voorzitter, € 700.000,00 voor een gemeentelijk verhaal. Wat krijgt de inwoner daar nou echt concreet voor terug? Daarom onze motie 'Eerst de meerwaarde, dan het merkverhaal'. Laat maar zien wat dit project inwoners oplevert voor de inwoners. En ook bij andere projecten moeten we kritisch gaan kijken naar de financiële risico's. Neem Tegenstroom. Dit is een bedrijf dat zonnepanelen op huurwoningen verhuurt waarvoor nu al negatieve resultaten worden verwacht. De gemeente staat voor bijna € 1,5 miljoen garant. En ook daarom dienen wij de motie in 'Hoog risico vraagt om heldere cijfers'. Wij willen inzicht in de financiële risico's en de mogelijke kosten voor de inwoners. En dan het ambtenarenapparaat. Het college wil efficiënter werken. Maar hoe? Dat moet nog worden uitgewerkt. Het is wel hilarisch dat de belastingverhogingen tot achter de komma zijn berekend, maar hoe de gemeente zelf efficiënter gaat werken, dat moet uiteraard nog

worden uitgezocht. Nou, daar helpen we graag in mee en daarom dienen we ook de motie in: 'Niet groter, maar slimmer'. Onderzoek waar bureaucratie, externe inhuur en organisatiekosten kunnen worden teruggedrongen. Want voordat je meer geld vraagt van inwoners, mag je ook wel verwachten dat je kritisch eerst even naar je eigen uitgaven kijkt. En terwijl onze inwoners met al deze problemen kampen, liggen de prioriteiten van het college duidelijk ergens anders. Neem bijvoorbeeld de rechtstreekse gunning aan Corendon voor de Oekraïne-opvang met een maximale contractwaarde van maar liefst € 51 miljoen. Een onderneming waaraan een voormalig D66-staatssecretaris aan verbonden is, ook wel bijzonder. En dat terwijl de gemeente over 2023 tot en met 2025 samen bijna € 40 miljoen aan onrechtmatig aanbestede uitgaven voor deze opvang heeft gerapporteerd. Maar zeg daar vooral niet te veel over, want volgens de gemeentelijke accountant en de wethouder was het immers een geaccepteerde onrechtmatigheid. Voorzitter en dit is uiteindelijk waar het voor ons om draait. Wat voor gemeente en wat voor land laten we achter? Uiteindelijk gaat het niet om de honderden pagina's die hier worden besproken of de mooie woorden van het college. Het gaat om de mensen die hier wonen, die iedere dag hard werken, hun gezin onderhouden, hun belastingen betalen en simpelweg een goede toekomst willen opbouwen. Mensen die zich afvragen of hun kinderen straks nog een huis kunnen betalen, of hun buurt veilig blijft. Een gemeente is er niet voor zichzelf, niet voor haar eigen plannen, ambities of prestigeprojecten. Een gemeente is er voor haar inwoners. En het is aan het gemeentebestuur om daarnaar te handelen want uiteindelijk is Haarlemmermeer niet van het college, niet van de gemeenteraad. Haarlemmermeer is van de mensen die hier wonen en laten we dat vooral niet vergeten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Precies in zeven seconden, maar dan ook op de seconde na, minuten bedoel ik. Dank u wel. Dan gaan we voor de woordvoering namens de VVD naar de heer Achterbergh.

De heer ACHTERBERGH: Dank u wel voorzitter. Een begroting is meer dan een overzicht van inkomsten en uitgaven. Het is vooral een keuze voor de toekomst van onze gemeente. Waar zetten we onze mensen en middelen op in? Welke ontwikkelingen willen we mogelijk maken? En hoe zorgen we ervoor dat Haarlemmermeer ook over tien jaar een gemeente is waar mensen graag wonen, werken en ondernemen? Voor de VVD is het uitgangspunt helder: een gemeente die haar kerntaken goed uitvoert, ruimte biedt aan initiatief en zorgvuldig omgaat met belastinggeld. Vanuit dat uitgangspunt kijken wij naar de begroting voor de komende jaren. Veiligheid is een voorwaarde voor vrijheid. Inwoners moeten zonder zorgen door hun buurt kunnen lopen en ondernemers moeten hun werk kunnen doen zonder intimidatie of criminaliteit. Dat vraagt om een overheid die niet pas in actie komt als er problemen zijn, maar eerder in de aanval gaat. De uitbreiding van de handhaving met acht wijkboa’s is daarom een belangrijke stap. Het aantal handhavers groeit volgens de begroting van 30 naar 42. Daarmee ontstaat een kans om de aanwezigheid in onze wijken te versterken en eerder in te grijpen bij overlast. Voor de VVD is het belangrijk dat deze uitbreiding ook daadwerkelijk zichtbaar wordt voor inwoners. Een wijkboa moet weten wat er speelt, moet aanspreekbaar zijn voor de inwoners en moet signalen kunnen doorzetten naar de juiste partners. Boa’s zijn er om te normeren en grenzen te stellen. Illegaal dumpen van afval? Aanpakken. Asociaal parkeergedrag? Aanpakken. Maar de veiligheidsopgave beperkt zich niet alleen tot wat we op straat zien. Criminele opdrachtgevers gebruiken steeds vaker digitale kanalen om anderen voor hun karretje te spannen. Bij Crimes-as-a-Service kunnen jongeren, soms zelfs zo jong als twaalf jaar, via sociale media worden geronseld om ernstige strafbare feiten te plegen. Van het opblazen van voordeuren tot zelfs het daadwerkelijk liquideren van personen. Die jongeren zijn niet alleen betrokken bij criminaliteit, maar worden ook nog eens doelbewust uitgebuit door de intellectuele dader die zelf vooral buiten beeld wil blijven. Daarom moeten we de online- en offlinewereld niet los van elkaar behandelen. Een zorgwekkend signaal op school, een melding bij de wijkboa en informatie van de politie kunnen samen een patroon zichtbaar maken dat afzonderlijk misschien niet opvalt, maar opgeteld wel. Vroeg ingrijpen kan voorkomen dat jongeren verder afglijden. De begroting voorziet dan

ook in extra capaciteit voor de aanpak van jeugdcriminaliteit en -overlast. De VVD wil dat die inzet leidt tot een samenhangende aanpak, waarin preventie en handhaving elkaar versterken. Graag worden wij door het college meegenomen in hoe deze wijkboa's gaan worden ingezet bij het vroeg signaleren van jeugdcriminaliteit en hoe de gemeente de samenwerking tussen politie, scholen, jongerenwerk en ouders versterkt. De werkgroep Veiligheid kan hierin wat ons betreft een signalerende functie vervullen. Haarlemmermeer groeit en moet ruimte blijven bieden aan mensen die hier willen wonen. Starters willen hun eerste woning kopen, gezinnen zoeken ruimte en mensen die hier willen werken, willen niet noodgedwongen elders hun toekomst opbouwen. De ambitie om tot 2040 zo'n 20.000 woningen toe te voegen, vraagt om meer dan alleen goede plannen. De doorslaggevende vraag is hoeveel woningen daadwerkelijk worden gebouwd en of het woningaanbod aansluit bij de behoefte. De VVD vindt het daarbij belangrijk dat ook koopwoningen voor starters en middeninkomens een volwaardige plek krijgen in die woningbouwopgave. Een eigen woning biedt mensen namelijk de mogelijkheid om zelfstandig iets op te bouwen. De begroting benoemt de versnelling van woningbouw als prioriteit. Dat vraagt om een gemeente die initiatiefnemers verder helpt, procedures mogelijk verkort en belemmeringen tijdig in beeld brengt. Tegelijkertijd mag groei niet betekenen dat de bereikbaarheid en de leefbaarheid achterblijven. We zien dat het college serieus werk maakt van die woningbouwopgave. Het komt er dus nu op aan om de plannen om te zetten in concrete resultaten, met woningen die aansluiten bij de behoefte en met bereikbaarheid en voorzieningen die meegroeien. Bij groei hoort ook bereikbaarheid. Inwoners moeten vlot en veilig naar hun werk, school en voorzieningen kunnen reizen. Daarom blijven investeringen in onze wegen, goede openbaarvervoerverbindingen en verkeersveiligheid noodzakelijk. Haarlemmermeer is daarbij een forensengemeente waar onze inwoners gewoon een auto nodig hebben om ergens te kunnen komen. En vervolgens ook met hun auto in hun eigen wijk willen parkeren. We willen dat nieuwe woningen daarom samengaan met een infrastructuur die de groei aankan en dat inwoners in onze dorpen en wijken bereikbaar blijven. Ook zien we dat we in onze gemeente meer banen hebben dan mensen. Er is dus voldoende werk te vinden. De VVD blijft zich daarom ook inzetten om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen en te houden. Werk geeft namelijk zingeving, een inkomen en zorgt dat je bijdraagt aan onze maatschappij. Haarlemmermeer, dat weten we allemaal, is natuurlijk bijzonder, want zij is de thuisbasis van onze nationale luchthaven. De luchthaven is van grote betekenis voor de Nederlandse economie en onze lokale maatschappij. Schiphol biedt werk aan heel veel mensen en is door het in stand houden van de hubfunctie een belangrijke verbinding met de rest van de wereld. Tegelijkertijd mogen de gevolgen voor inwoners die rondom de luchthaven wonen niet worden genegeerd. Geluid, gezondheid en leefbaarheid verdienen onze serieuze aandacht. De gemeente moet in gesprekken met het rijk en andere betrokken partijen duidelijk blijven maken welke belangen voor Haarlemmermeer op het spel staan. De Nota van Uitgangspunten Schiphol biedt hier belangrijke aanknopingspunten om de belangen van Haarlemmermeer te borgen in de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van Schiphol. De meeste besluiten over de luchthaven worden uiteindelijk op nationaal niveau genomen, maar wat de lokale VVD betreft altijd met de nadrukkelijke aandacht voor de belangen van onze inwoners en onze lokale economie. En een sterke economie is geen vanzelfsprekendheid. Bedrijven moeten kunnen investeren, uitbreiden en personeel aantrekken. Dat levert banen op, versterkt onze lokale voorzieningen en draagt bij aan een financiële zelfstandigheid van onze inwoners. Haarlemmermeer heeft een sterke economische positie en die willen we behouden. Dat vraagt om toekomstbestendige werklocaties, goede bereikbaarheid en een gemeente die ondernemers duidelijkheid biedt. Ondernemers moeten weten waar ze aan toe zijn en ze mogen van ons verwachten dat vergunningverlening en gemeentelijke procedures werkbaar zijn. Ondernemers zijn hier om te ondernemen, niet om fulltime formulieren in te vullen. En juist omdat de ruimte in Haarlemmermeer zo waardevol is, willen we deze zo goed mogelijk benutten. We zetten in op voldoende ruimte voor bedrijven, om te ondernemen, te innoveren en werkgelegenheid te creëren. Zo behouden we onze sterke lokale economie en blijven we aantrekkelijk voor ondernemers die willen investeren in Haarlemmermeer. We sluiten af met de basis onder al deze plannen: de gemeentelijke financiën. Het

positieve begrotingssaldo van ongeveer € 1,8 miljoen voor 2027 is een gunstig vertrekpunt. Ook het meerjarenbeeld is verbeterd. Tegelijkertijd vraagt het meerjarenbeeld om blijvende aandacht. Voor 2029 resteert in het geactualiseerde begrotingssaldo een tekort van ongeveer € 200.000,00, waardoor inzet voor de Algemene dekkingsreserve is voorzien. Daarnaast moeten de financiële gevolgen van het coalitieakkoord nog verder worden vertaald naar een Uitvoeringsagenda met meetbare doelen en een concrete financiële onderbouwing. Die komt eraan heb ik begrepen, er is een brief geweest. Voor de VVD is het belangrijk dat we niet alleen kijken of de begroting dit jaar sluit, maar ook of de gemaakte keuzes houdbaar zijn voor de komende jaren. Structurele uitgaven vragen om structurele dekking. Reserves kunnen helpen om incidentele risico's op te vangen, maar zijn geen vervanging voor een gezonde financiële basis. Daarbij willen we dat de gemeente kritisch blijft op haar uitgaven en lasten voor inwoners en ondernemers zoveel mogelijk beperkt. Een belangrijke stap is dat de gemeentelijke organisatie kritisch kijkt naar haar eigen werkwijze en onderzoekt waar efficiënter gewerkt kan worden. We hebben grote waardering voor de inzet van onze ambtenaren en realiseren ons dat de ambities van onze raad veel vragen van de organisatie. Tegelijkertijd mogen we verwachten dat we als organisatie voortdurend zoeken naar slimmere manieren van werken. Welke concrete voorstellen kunnen we op dit punt van het college verwachten? Dat hoort de VVD graag. En ook het Sociaal Domein blijft een punt van zorg. Dat hebben we eerder uitgesproken en dat blijft ook zo. Het heeft perspectief nodig voor de toekomst. En vanuit de VVD vinden wij dat de ontwikkelingen binnen de Jeugdzorg onze blijvende aandacht verdienen. Voor 2027 is hiervoor maar liefst € 75 miljoen begroot. En het rapport van de commissie Van Ark moet meer duidelijkheid gaan geven over de toekomstige bekostiging, maar ondertussen moeten we zelf ook stappen blijven zetten. Positief is dat het college al werkt aan maatregelen om de kosten te beheersen. En wij verwachten dan ook concrete voorstellen van het college om de kosten structureel terug te dringen. Voorzitter, Haarlemmermeer heeft heel veel om op voort te bouwen. Maar groei en ambities zijn alleen succesvol wanneer de gemeente haar kerntaken goed uitvoert en financieel gezond blijft. De VVD kiest voor veiligheid, ruimte om te wonen, te ondernemen, met een sterke economische positie en een overheid die doet wat nodig is. Ruimte geven waar het kan, grenzen stellen waar het moet en zorgvuldig omgaan met iedere euro. Zo bouwen we verder aan óns Haarlemmermeer. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Voor de notulen, de heer Blankestein was tijdens dit betoog al aanwezig. Ik had hem net niet genoemd. En wat ik ook niet heb verteld is dat FVD in haar betoog één amendement en vier moties onderdeel heeft gemaakt van deze beraadslagingen. En dat betreft amendement 1, motie 5, 6, 7 en 8. En nu ga ik even kijken naar de woordvoering namens HAP. Dat wordt de heer El Idrissi. Van harte welkom, ja fijn dat u er bent. En voor de notulen, dat was mevrouw Hogervorst, die is aanwezig.

De heer EL IDRISSI: Voorzitter, dank voor het woord. We zien bij deze Programmabegroting opnieuw een verbetering van het financiële beeld ten opzichte van de Voorjaarsrapportage. En inmiddels is dat een terugkerend patroon. HAP heeft hier de afgelopen jaren meerdere malen aandacht voor gevraagd. En waar we twee jaar geleden nog spraken over forse bezuinigingen, zien we opnieuw financiële ruimte ontstaan. Voorzitter, dat is wat HAP betreft tijd, niet alleen om te constateren dat het financiële beeld verbetert, wat positief is, maar ook om onszelf de vraag te stellen hoe dit jojo-effect te stoppen. HAP wil dat de raad meer aan het stuur komt. Daarom stellen wij voor om zero-based begroten serieus te onderzoeken. Begin bij de programma's op nul te zetten, alle programma's. En bepaal als raad opnieuw wat we met zijn allen belangrijk vinden, welke maatschappelijke doelen prioriteit hebben en waar we eventueel minder op willen inzetten. Niet automatisch voortbouwen op wat we vorig jaar deden, maar opnieuw keuzes maken vanuit de bedoeling. Dit is niet onbekend in gemeenteland. HAP vraagt dan ook het college om de mogelijkheden en consequenties hiervan in kaart te brengen. Wat ons betreft is dit een onderwerp waar we in de tweede termijn en in de komende raadsperiode verder over moeten

spreken. Voorzitter, financiële ruimte is één ding maar wat doen we ermee? HAP blijft aangeven dat die ruimte uiteindelijk zichtbaar moet zijn en voelbaar moet worden voor onze mensen, voor de inwoners, voor de ondernemers. En dan kom ik, voorzitter, bij Maatvast. Maatvast staat midden in onze wijken en buurten. Het is een van de organisaties die we gerust de olie van onze samenleving kunnen noemen. Maar de financiering van de jongerencentra loopt vast. Het college verwijst naar de Najaarsrapportage. Daarmee schuiven we de oplossing maanden vooruit en in die maanden dreigt Maatvast personeel te moeten laten gaan, met mogelijke gevolgen voor het openhouden van onze jongerencentra. Voorzitter, HAP vindt dit onacceptabel. We kunnen niet enerzijds spreken over financiële ruimte en anderzijds een belangrijke maatschappelijke voorziening laten vastlopen omdat de oplossing pas over enkele maanden kan worden gezocht. HAP wil dat het college vanavond toezegt dat er een concrete overbrugging komt, zodat de jongerencentra open kunnen blijven en de benodigde inzet behouden blijft. Niet opnieuw een verwijzing naar een volgend moment, niet opnieuw uitstel, maar graag een oplossing. En als die toezegging uitblijft voorzitter, dan ligt er wat HAP betreft een motie klaar om het college hiertoe op te roepen. Dan MeerWaarde voorzitter. Ook MeerWaarde is een belangrijke organisatie in onze samenleving. HAP verwacht dat Maatvast en MeerWaarde elkaar versterken en niet langs elkaar heen werken. Tegelijkertijd moeten we ook eerlijk zijn. MeerWaarde heeft de afgelopen periode ruimte gekregen om haar organisatie en financiële huishouding op orde te brengen. Die tijd en ruimte moet dan ook tot resultaat leiden. HAP verwacht dan ook dat MeerWaarde zich houdt aan de gemaakte afspraken en de geboden termijn. Wij willen ook van het college horen hoe het erop toeziet dat dit daadwerkelijk gebeurt en wat het college doet om de samenwerking tussen Maatvast en MeerWaarde te bevorderen. Voorzitter, dan de dekkingsmaatregelen uit het coalitieakkoord. De uitwerking laat nog op zich wachten en het uitvoeringsprogramma komt pas aan het einde van dit jaar. Waarom wachten we zo lang voorzitter? En welke rol heeft de raad in de tussentijd? HAP wil niet dat de raad pas achteraf wordt meegenomen in keuzes die bepalend zijn voor de maatschappelijke prioriteiten van Haarlemmermeer. De raad moet ook nu aan zet blijven. Voorzitter, dan de Verbindingskamer in Graan voor Visch. Een succesvol initiatief dat juist in een wijk met complexe sociale problematiek verbinding wist te leggen met inwoners en problemen achter de voordeur zichtbaar maakte. Per 1 juli 2026 is dit project beëindigd. HAP zou graag willen weten waarom dat is. En belangrijker, voorzitter, waarom laten we een aanpak die aantoonbaar van maatschappelijke waarde is zomaar los? Is het college bereid te onderzoeken waar dit concept elders in Haarlemmermeer opnieuw kan worden ingezet? Wat HAP betreft moet de gemeente niet alleen succesvolle initiatieven waarderen, maar ook de wil tonen om ze voort te zetten. Tot slot voorzitter wil ik het hebben over de HaarlemmermeerPas. Het gebruik van onze minimaregelingen, we hebben het er vaak over gehad, ligt rond de 50%. De ambitie is om dit binnen twee jaar richting de 80% te brengen. Voorzitter, niet-gebruik betekent niet dat mensen geen behoefte hebben. Vaak weten inwoners simpelweg niet dat zij recht hebben op al die regelingen. En dan is het onze verantwoordelijkheid, voorzitter, om hen actief te bereiken. Niet afwachten totdat mensen zelf de weg naar de gemeente weten te vinden. We horen graag hoe het college deze ambitie van 80% concreet gaat realiseren met betrekking tot die HaarlemmermeerPas. Voorzitter, HAP is een lokale partij. Wij staan voor onze inwoners, voor onze wijken, voor onze buurten en voor de organisaties die iedere dag het verschil maken. Wij kijken ook naar de gemeentefinanciën, maar verliezen nooit uit het oog waar het uiteindelijk om moet gaan. Een gezonde financiële positie is belangrijk maar de echte waarde daarvan zit in wat we ermee bereiken. Wij willen geen gemeente zijn die alleen financieel de zaken op orde heeft. Wij willen een gemeente zijn waarin inwoners merken dat de zaken op orde zijn. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik het woord geven aan de fractievoorzitter van PRO. Dat is het geval, mevrouw Kamsteeg. Gaat uw gang.

Mevrouw KAMSTEEG: Ja, dank u wel voorzitter. Dit is de eerste begrotingsbespreking van PRO

Haarlemmermeer. Al eerder heb ik gerefereerd aan het feit dat 2026 voor PRO een historisch jaar is. We zijn onderdeel van de coalitie en hebben de eerste wethouder voor PRO in het college zitten. Het is mooi om de punten waar wij de afgelopen jaren veelvuldig aandacht voor gevraagd hebben nu in deze begroting verwerkt te zien. Dit betreft uiteraard twee derde betaalbaar bouwen, waarvan 30% sociaal. De herziening van de parkeerverordening en dan met name het onderzoek of parkeernormen gedifferentieerd kunnen worden naar gebruiker. Meer inzet op preventie en inzet op het behalen van de klimaatdoelen, onder andere door middel van duurzaamheidsleningen. Al meerdere jaren wordt bij de bespreking van de begroting gerefereerd aan de situatie in de wereld die onze financiële vooruitzichten onzeker kunnen maken. Dit betrof in het verleden onze gezondheid en de oorlog in Oekraïne en ook nu speelt dit weer. De oorlog in Oekraïne is nog steeds gaande en inmiddels is er een oorlog in het Midden-Oosten bijgekomen. Dit laat de energieprijzen en met name de gas- en benzineprijzen weer enorm stijgen en het is nog onduidelijk waar dit gaat eindigen. Het brengt voor veel huishoudens in onze gemeente veel onzekerheid met zich mee. Ook de systematiek van de mei-, september- en decembercirculaire, en dan met name de septembercirculaire op deze begroting, geeft altijd weer een ander beeld dan in eerste instantie gedacht. Deze keer is dat een positieve uitwerking, maar het blijft altijd afwachten. PRO Haarlemmermeer is dan ook positief over de inzet van de Algemene dekkingsreserve van maximaal € 5 miljoen, waar wij al een aantal jaar voor pleiten, om de begroting sluitend te krijgen. Zo worden onnodige bezuinigingen en veel onzekerheid bij organisaties en inwoners voorkomen. Hoewel het uiteraard verstandig is om vooruit te kijken om zo voorbereid te zijn op eventuele financiële tegenvallers blijkt dit in de praktijk door allerlei factoren zoals eerder genoemd, nog niet zo makkelijk. Dit maakt dat er veelal gezeild moet worden op de wind van vandaag. Om iets aan de eerder genoemde onzekerheid te doen op het gebied van de hoge energiekosten is het van belang om minder energie te verbruiken, maar ook minder afhankelijk te zijn van gas. Om dit te bereiken is isolatie van woningen van groot belang, maar ook informatie verstrekken over wat mogelijk is en welke subsidies hiervoor zijn. Goed om te zien dat ook nu tijdens de Klimaatweek hier aandacht voor is om onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk te helpen. PRO Haarlemmermeer is dan ook blij dat hiermee wordt doorgegaan want dit heeft ook weer effect op onze CO_2-uitstoot. Bovendien helpt dit om het behalen van de gestelde klimaatdoelen dichterbij te brengen. PRO Haarlemmermeer vindt het belangrijk om Haarlemmermeer op de kaart te zetten, dat inwoners trots kunnen zijn op de gemeente waarin zij wonen. Maar wat voor gemeente willen wij zijn? Voor PRO is dat een gemeentelijke organisatie die laagdrempelig bereikbaar is. Niet iedereen is even digitaal vaardig. Ook de ambtelijke taal of de veelheid aan regels, kan een belemmering vormen. Hoewel hiervoor steeds meer aandacht is vanuit de ambtelijke organisatie is, blijft dit altijd een aandachtspunt. Hoe fijn is het dan dat je op bepaalde tijden gewoon naar het raadhuis kunt gaan en meteen geholpen wordt. Wij zijn dan ook zeer positief gestemd dat er in het nieuwe raadhuis een serviceplein komt waar onze inwoners en ondernemers zonder afspraak terechtkunnen. Maar ook een fijne, groene en veilige woonomgeving hoort daarbij. Met de toename van het aantal inwoners en het beperkter worden van de vrije ruimte neemt de ervaren overlast toe en komen ook steeds meer stadse problemen voor in onze polder. Belangrijk is om hierbij preventief aan de slag te gaan. Voorkomen is immers altijd beter dan genezen. Wij zijn dan ook zeer blij dat de bezuiniging op jongerenwerk is teruggedraaid en dat er in deze begroting € 1 miljoen extra in jongerenwerk geïnvesteerd wordt. Zij zijn goed in staat om laagdrempelig contact te leggen met jongeren. Zo kan voorkomen worden dat er door jongeren een verkeerde keuze gemaakt wordt, maar ook signalen van ronseling kunnen zo vroegtijdig opgepakt worden. De inzet op het versterken van de samenwerking tussen jongerenwerkers, buurtteams en wijkboa’s gaat hier ook zeker aan bijdragen. Daarbij hoort wat PRO betreft ook digitale veiligheid. De incidenten met fraude via whatsapp zoals vriend-in-noodberichten en accountkaping, oftewel ghostpairing nemen toe. Helaas is jong en oud hier slachtoffer van. De afgelopen weken hebben we ook met de hack bij Albert Heijn en het beveiligingslek in de programmeertaal PHP gezien dat systemen kwetsbaar zijn. Het gevolg: lege schappen bij de Albert Heijn, boodschappen die niet meer bezorgd werden bij kwetsbare mensen en veel sites die niet

meer bereikbaar waren voor informatie, waaronder ook de site van onze eigen gemeente. Dit moet natuurlijk zoveel mogelijk worden voorkomen. Het staat dan ook niet voor niets vermeld als een van de speerpunten in het coalitieakkoord. Wij rekenen er dan ook op dat de digitale veiligheid in het Integraal Veiligheidsplan en Uitvoeringsplan Veiligheid verder uitgevoerd gaat worden. In het kader van veiligheid moeten wij als gemeente ook kijken naar onze eigen systemen, die wij gebruiken binnen onze organisatie. Ook daar is waakzaamheid geboden. Zijn de diensten die wij daarvoor gebruiken wel veilig genoeg of is het toch raadzaam om verder te kijken bijvoorbeeld naar Europese diensten? We hebben gezien met Starlink van Elon Musk wat het kan betekenen als een bondgenoot toch niet meer zo'n goede bondgenoot blijkt te zijn als je dacht. Gelukkig is er nu een uitslag bij de verkiezingen in de VS gekomen, die hopelijk weer een andere wind gaat laten waaien, maar dat is wel afwachten. Dus laten we naar de toekomst toe niet naïef zijn. Ook vanuit de overheid wordt voor de inzet van generatieve AI aanbevolen om gebruik te maken van in Europa ontwikkelde en beheerde applicaties. Wij dienen daarom de motie 'AI voor en door Europa' in en willen deze graag bespreken in de tweede termijn. In dit verhaal zit voor PRO Haarlemmermeer ook: wat voor werkgever willen wij zijn? Alle medewerkers die binnen ons raadhuis werkzaam zijn zouden trots moeten kunnen zijn op de plek waar ze werken. Uiteraard betreft dit de fysieke plek. Met het nieuwe raadhuis dat nu gebouwd wordt verwachten wij dat dit wel gaat lukken. Wie wil er nu niet werken in een 'polderpaleis', zoals het nieuwe raadhuis door sommigen in de vorige periode werd genoemd. Maar dit geldt nog meer voor hoe je gewaardeerd wordt. Hoor je erbij, word je gezien? In de begroting lezen we dat het personeelsbeleid gericht is op aantrekkelijk werkgeverschap, het binden en boeien en de vitaliteit van medewerkers. Dit heeft al een positieve ontwikkeling gebracht in de verhouding tussen meer vast personeel en minder externe inzet. Mede gezien het feit dat hier wetgeving voor in de maak is zou dit wat PRO Haarlemmermeer betreft uitgebreid mogen worden naar medewerkers die in de facilitaire diensten werkzaam zijn. Tot slot voorzitter, PRO Haarlemmermeer kan deze Programmabegroting en de belastingvoorstellen 2027 steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan heb ik, als het goed is, motie nummer 12 genoteerd. Dat betreft de motie 'AI voor en door Europa'. Het is onderdeel van de beraadslagingen. En dat brengt ons naar 50PLUS, de heer Van der Helm en hij komt naar voren om het woord te voeren.

De heer VAN DER HELM: Dank u wel voorzitter. Een begroting is meer dan een rekensom. Het is een belofte aan onze inwoners. Deze begroting sluit op papier. Maar de vraag van 50PLUS vanavond is: heeft deze raad ook voldoende zicht op wat hij precies besluit? Eerst wat goed is. Mensen met de laagste inkomens kunnen ook volgend jaar kwijtschelding krijgen van de afvalstoffenheffing. En het college gebruikt extra geld van het rijk om minder uit de spaarpot van de gemeente, de Algemene dekkingsreserve, te halen. Dat waarderen wij. Maar onder de streep zitten risico's. De begroting gaat ervan uit dat ruim een derde van de geplande investeringen later wordt uitgevoerd. De provincie houdt toezicht en staat vanaf de begroting 2029-2032 maar een vijfde toe. Houden we ons daaraan, dan valt de begroting in 2030 bijna € 10 miljoen slechter uit. Een afspraak met de provincie om daarvan af te wijken, staat niet op papier. Daarnaast rekent de begroting op bijna € 8 miljoen per jaar aan besparingen op de Jeugdzorg. In de begroting zelf staat het risico dat deze besparingen niet worden gehaald. Het rijk heeft niet toegezegd het verschil te betalen. Samen kunnen deze twee risico's de begroting in 2030 zo'n € 17,5 miljoen slechter maken. Bovendien rekent de gemeente voor 2029 en 2030 op geld uit de spaarpot om de begroting rond te krijgen. Voorzitter, een tekort dat pas later zichtbaar wordt, moet snel worden opgelost. Anders dreigen haastige bezuinigingen, ook op zorg en welzijn. Daarom vraagt 50PLUS het college om in het voorjaar te laten zien wat er gebeurt als het tegenvalt, per risico en samen en ook zonder het geld uit de spaarpot. Daarover dienen wij een motie in. Dan de inwoners. Twee voorbeelden. Het eerste is MeerWaarde. Daar kunnen inwoners terecht voor ouderenadvies, hulp bij geldzaken, maatschappelijk werk en sociaal makelen. Vorig jaar is daar al bezuinigd: ruim 10.000 uur

minder dienstverlening, voor driekwart bij volwassenen en ouderen. Volgend jaar is er ruim 12% minder geld voor personeel dan dit jaar. Maar hoeveel hulp er precies overblijft, kan de raad niet zien. Sindsdien krijgt de raad namelijk geen cijfers meer over hoeveel uur ouderenadvies, maatschappelijk werk en andere hulp is begroot en gegeven. Pas in december, na deze begroting, besluit het college hoeveel geld MeerWaarde volgend jaar krijgt. 50PLUS vindt dat de raad moet weten wat er verdwijnt, vóórdat het verdwijnt. Ook daarover dienen wij een motie in. Dan het tweede voorbeeld, dat is de afvalstoffenheffing. Die stijgt volgend jaar met bijna 13%. Wie een eigen afvalbak heeft, kan kiezen voor de kleinste bak en betaalt dan het laagste tarief. Maar wie alleen woont, in een flat, of in een wijk met ondergrondse containers, kan niet kiezen. Het gaat om ruim 8700 mensen die alleen wonen. Hun woning of wijk bepaalt het tarief. Niet de omvang van hun huishouden. Dat vinden wij niet eerlijk. Het college zegt zelf dat een ander tarief volgens de regels kan en uitvoerbaar is. Onze motie, dat is de derde motie die ik indien, vraagt om voor 2028 een voorstel aan de raad te doen waarbij wie alleen woont en niet kan kiezen, niet meer betaalt dan het tarief van de kleinste bak. De raad kiest dan hoe dit wordt betaald. In de tweede termijn kom ik op de afvalstoffenheffing graag terug. Voorzitter, drie onderwerpen, maar één duidelijke lijn. De raad moet weten welke risico's onder de begroting liggen, wat er voor inwoners verdwijnt en wie uiteindelijk de rekening betaalt. Juist ouderen en mensen die alleen wonen merken het als eerste wanneer dat niet goed gaat. Tot slot een vraag aan het college. Krijgt de raad een overzicht van de hulp bij MeerWaarde die verandert, minder wordt of stopt, voordat het college in december over de subsidie besluit? Kan de wethouder dat toezeggen? Ik hoor het graag. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kijk ik heel even naar de moties. Motie 2, motie 3 en motie 4 heeft u ingediend. Ja, grip op dienstverlening. Eerlijk afvalstoffenheffing en realistisch, inzichtelijk meerjarenbeleid. En dat brengt ons naar mevrouw Smand en zij spreekt namens D66.

Mevrouw SMAND: Dank u wel voorzitter. Haarlemmermeer, 5 november 2066. Mijn dochter Roos staat op het station van Hoofddorp City Airport te wachten op de hogesnelheidstrein die haar in twee uur naar Parijs brengt. In de verte ziet ze een vliegtuig aankomen. Het blijft bijzonder, denkt ze. Zo'n groot elektrisch toestel, met vijfhonderd mensen aan boord, dat nauwelijks geluid maakt. Ze hoopt vanavond op tijd terug te zijn voor het festival in Club PARK21, waar ze haar kleindochter naartoe brengt. Voor de goede orde, Roos is mijn dochter, ze is nu 25, dus ik kijk in de toekomst. Haarlemmermeer in 2066, waar onze kinderen een betaalbaar huis hebben gevonden, waar dorpen hun karakter hebben behouden en buurten groen en koel zijn. Waar je gemakkelijk op je bestemming komt, ook zonder auto. Waar kinderen gezond opgroeien en iedereen zichzelf kan zijn. Een groene kennishub van Europa, met een groene campus waar bedrijven, onderwijs en onderzoekers samenwerken. Een magneet voor ondernemers die schoon en circulair willen werken en hier de mensen en de kennis vinden om verder te komen. Voorzitter, die toekomst is voor onze fractie heel tastbaar geworden. Onze fractiegenoot, Jan van den Berg van Saparoea, schittert vanavond terecht door afwezigheid want hij is namelijk vader geworden van dochter Evi. Ook voor Evi en alle andere kinderen bouwen wij hier aan deze toekomst. Of dat vliegtuig er over veertig jaar ook echt zo uitziet, dat weten we niet. Maar de richting kunnen we vandaag kiezen met de woningen die we bouwen, de bomen die we planten en de kansen die we kinderen en ondernemers geven. En dit is hoe wij ons Haarlemmermeer in 2066 voorstellen. Met het Verhaal van Haarlemmermeer, dat in het coalitieakkoord en de Programmabegroting staat, gaan we met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in gesprek over wie we zijn en waar we naartoe gaan met zijn allen. En vanavond bespreken we keuzes voor de eerste vier jaar, maar wat ons betreft wel op weg naar dat toekomstbeeld. En dit is dus de eerste begroting van het nieuwe college en de eerste die deze nieuwe raad bespreekt. Gebaseerd op een coalitieakkoord waar ook D66 haar handtekening onder heeft gezet en wat ons betreft een stevig fundament is voor de komende vier jaar. De begroting vertaalt de afspraken financieel en bevat al een heel aantal activiteiten. En de verdere

uitwerking volgt in de Uitvoeringsagenda, die we nog dit jaar gaan ontvangen. Wat zetten we voort, wat doen we anders en
waarmee stoppen we? Het college stelt die agenda vast en we kijken ernaar uit en we zullen er ongetwijfeld iets van vinden. Vanavond gaan we graag onze prioriteiten meegeven. Om te beginnen: de gezondste generatie ooit. Er komen extra middelen voor preventie en jongerenwerk en dat is wat ons betreft een hele goede keus. Wij willen vooral verschil maken voor kinderen, voor wie gezond opgroeien minder vanzelfsprekend is door geldzorgen thuis, mentale problemen of doordat sporten en gezond eten buiten hun bereik liggen. Dat vraagt om samenhang tussen gezondheid, bestaanszekerheid, onderwijs, sport en cultuur. Die samenhang tussen al die onderwerpen moeten we vooral niet uit het oog verliezen. Preventie is een hele goede inzet, maar levert niet automatisch volgend jaar al keiharde besparingen in euro's op. Dat is dus een kwestie van lange adem. En onze vraag aan de wethouder is of zij kan toezeggen dat de Uitvoeringsagenda ook duidelijk maakt welke kinderen en jongeren we willen bereiken, welke resultaten we exact nastreven en wanneer we die beoordelen? Dan: groen waar verkoeling het hardst nodig is. Klimaatverandering raakt onze straten en woningen. Een versteend plein, een wijk zonder schaduw kan op warme dagen heel erg ongezond zijn. Dat hebben we afgelopen zomer ook weer gemerkt. Zeker voor ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid. D66 wil dan ook de beschikbare middelen gericht inzetten waar hoge hittestress, weinig schaduw en kwetsbare inwoners samenkomen. Klimaatkaarten, bevolkingsgegevens en de meting van boomkroonbedekking helpen die keuzes te maken. Vergroening met onderhoud combineren is ook verstandig, maar ernstige hittestress kan niet altijd wachten tot een straat aan de beurt is. Dus vandaar onze vraag aan de wethouder of hij kan toezeggen dat deze plekken ook prioriteit krijgen en binnen de beschikbare middelen in deze bestuursperiode aangepakt worden, ook als onderhoud later gepland staat? Voorzitter, kunnen reizen is kunnen meedoen en we dromen over Parijs in twee uur per trein. Maar voor sommige inwoners is de huisarts twee dorpen verder vandaag al een hele onderneming. Het coalitieakkoord biedt ruimte voor maatwerk in kleine kernen. Alleen blijven aandringen op reguliere busverbindingen biedt op sommige plekken echt onvoldoende perspectief. D66 wil een samenhangende aanpak met vervoer op afroep, buurtvervoer, deelmobiliteit en eventueel mogelijkheden om doelgroepenvervoer beter te benutten. Betaalbaar, toegankelijk en aansluitend op het reguliere openbaar vervoer. Kan de wethouder toezeggen dat er in 2027 een concreet bereikbaarheidsplan komt voor dorpen en kernen waar het aanbod echt tekortschiet, met maatregelen, verantwoordelijkheden en een planning? Betrek daarbij ook vooral de bestaande vervoersinitiatieven en onderzoek met de Vervoerregio aanvullende financiering. Wij verwachten hier gemeentelijke regie op. En dan de lasten voor inwoners. Het is al een aantal keer gezegd, die stijgen fors. Betere afvalscheiding, schonere afvalstromen en minder bij plaatsingen moeten de kosten helpen beheersen. En dat is een goede zaak en we kijken uit naar die aanpak. Maar wat kunnen inwoners zelf al doen? Want klopt het dat een restafvalcontainer van 80 in plaats van 140 liter volgend jaar ruim € 154,00 scheelt? Wil de wethouder dat actiever bekendmaken en kijken naar de mogelijkheden om dat onder de aandacht van inwoners te brengen. Voorzitter, dan participatie en mensgericht beleid. Bij het maken van beleid en regels betrekken we inwoners, wegen we maatschappelijke en individuele belangen af en toetsen we vooraf hoe regels uitpakken. We zijn duidelijk over invloed, leggen besluiten begrijpelijk uit en bekijken bij terugkerende knelpunten of het beleid moet worden aangepast. Dat is wat we gaan doen. En onze vraag aan het college is: hoe wordt dit in de Uitvoeringsagenda vertaald? Hoe gaan we dit doen? En tot slot onze eigen verantwoordelijkheid. We vragen aan de organisatie om efficiënter te werken en dan moeten we ook naar onszelf kijken. Onderscheiden we als raad hoofd- en bijzaken? Krijgen we tijdig bruikbare informatie? Hoe werken we samen, met ruimte voor politieke verschillen en kritische vragen vanuit iedere fractie. Schriftelijke vragen zijn een belangrijk instrument daarbij en inzicht in de benodigde ambtelijke inzet kan ons helpen om daar bewuster mee om te gaan. Goede informatievoorziening vanuit het college hoort daar ook bij. En daarom dienen wij een motie in 'Een sterke raad, bewust van tijd en middelen'. Voor een gezamenlijke werksessie met concrete werkafspraken en een evaluatie omdat ons

gezamenlijke functioneren aandacht verdient. Voorzitter, ten slotte, D66 wil met dit college en de raad vooruit. Met gezonde kinderen, groenere buurten, bereikbaar vervoer en duurzaam ondernemerschap. Met zorgvuldig financieel bestuur en een gemeente waar mensen zich serieus genomen voelen. Zodat Roos en Evi en al die anderen, in 2066 kunnen zeggen: ze konden toen nog niet alles voorzien, maar ze hebben wel de goede richting gekozen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. U heeft motie 13 ingebracht. De motie betreft 'Een sterke raad, bewust van tijd en middelen'. En dat brengt ons nu naar de bijdrage van de PVV, de heer De Moel.

De heer DE MOEL: Dank u voorzitter. Allereerst dank aan alle ambtenaren en medewerkers die aan deze Programmabegroting hebben gewerkt. Een begroting van € 760 miljoen samenstellen is een flinke opgave. Een begroting is meer dan een verzameling cijfers. Het gaat vooral om wat onze inwoners voor hun geld terugkrijgen. Tijdens het VNG-congres, waar we samen met de fractievoorzitters en onze wethouders waren, bracht de bijdrage van Floor Milikowski mij bij de vraag: wat is iets werkelijk waard? Een buurthuis kost geld, maar kan mensen samenbrengen en problemen voorkomen. Bij woningbouw geldt hetzelfde. Als wegen, scholen en voorzieningen achterblijven, bouwen we dan een leefbare gemeenschap of alleen huizen? Woningen tellen is eenvoudig, een leefbare gemeenschap bouwen is ingewikkelder. Voorzitter, dan de financiën. Het resultaat over 2025 was € 20,7 miljoen positief, € 15 miljoen meer dan bij de Najaarsrapportage verwacht. De jaarstukken verklaren dit verschil. Circa € 3,6 miljoen betreft doorgeschoven werkzaamheden; na budgetoverheveling resteert € 17,2 miljoen. Tegelijkertijd stijgt de gemiddelde belastingdruk van € 1.121,00 in 2025 naar € 1.226,00 in 2027. En voor 2029 en 2030 wordt jaarlijks € 5 miljoen uit de Algemene dekkingsreserve ingezet. De vraag is dus hoe we beter ramen en zorgen dat gepland werk ook wordt uitgevoerd. Een financieel voordeel is pas betekenisvol als inwoners merken wat ermee gebeurt. Voorzitter, dan de Jeugdzorg. In 2025 waren de lasten voor Jeugdzorg zonder verblijf € 2,7 miljoen lager dan geraamd. Volgens de jaarstukken werden in het tweede halfjaar minder uren geleverd dan een jaar eerder. Dat verklaart de lagere uitgaven, maar nog niet wat het betekent voor kinderen die hulp nodig hadden. Daarnaast wordt vanaf 2027 het extra budget voor Jeugdzorg met verblijf verlaagd van € 5 miljoen naar € 2,5 miljoen, omdat minder dan de helft wordt uitgegeven. Dat is een andere post en vraagt om een eigen onderbouwing. Minder uitgeven is op zich geen bewijs dat kinderen voldoende en tijdig worden geholpen. Ook het onderzoek naar toezicht op geleverde zorg laat zien dat controle aandacht blijft vragen. Voorzitter, de PVV heeft drie vragen. Welke concrete verbetering in ramingen en uitvoeringsplanning voert het college voor 2027 door, en hoe krijgt de raad eerder inzicht in werkzaamheden die dreigen door te schuiven? 2, kan het college de verlaging van het extra budget voor jeugdzorg met verblijf onderbouwen met cijfers over zorgbehoefte en wachttijden en aantonen dat het resterende budget voldoende is voor tijdige, passende zorg? 3, kan het college bij grote woningbouwprojecten inzichtelijk maken of woningen, bereikbaarheid en voorzieningen gelijktijdig worden gerealiseerd, zodat de raad niet alleen plannen maar ook resultaten kan beoordelen? Voorzitter, ik rond af. Samen verantwoordelijkheid dragen betekent zorgen voor gezonde financiën, goede zorg en leefbare dorpen en wijken. De PVV is niet tegen investeren. Wij zijn tegen het verwarren van ambitie met resultaten. Want uiteindelijk telt niet wat wij beloven, maar wat onze inwoners ervan terugzien. Dank u voor uw tijd voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we voor de woordvoering namens het CDA naar… Kijk, de heer Blom. Het viel me net op dat alle jonge mensen met een B regelmatig te laat komen. Zou dat iets betekenen?

De heer BLOM: Ik hoop het niet. Dank u voorzitter. De Programmabegroting 2027-2030. Het is een breed onderwerp. Aan de ene kant hebben we natuurlijk de mogelijkheid om te kijken wat de financiële situatie van onze gemeente is. En aan de andere kant hebben we de mogelijkheid om te zien waar het

college de komende vier jaar de aandacht op gaat vestigen. Ik wil het eerst nog even hebben over dat nieuwe college. Ik wil namelijk mijn waardering uitspreken dat het is gelukt om deze coalitie neer te zetten. Als we naar de landelijke politiek kijken, zien we dat het erg moeilijk is om soms de samenwerking te vinden tussen links en rechts en ik vind het heel erg mooi dat het ons wel is gelukt in onze gemeente om een coalitie te creëren waar partijen links tot rechts zijn vertegenwoordigd. Ik heb de laatste paar maanden ook gezien dat een flink aantal van onze collega's over hun eigen schaduw zijn heen gestapt, met het idee om de samenwerking mogelijk te maken en met het idee van de vooruitgang van onze gemeente in gedachten. Ik vind dat heel erg mooi. Ik wil daarnaast ook complimenten brengen aan de oppositie. Ze hebben de laatste maanden erg hun best gedaan om hun eigen punten naar voren te brengen en ook om hun taak uit te voeren om het college en de coalitie scherp te houden en dat is natuurlijk prachtig. Ik moet zelfs zeggen voorzitter, dat sommige van die punten zo succesvol naar voren zijn gebracht dat onderwerpen als levensloopbestendige woningen nu zelfs in mijn dromen terugkomen. Ik wil echter wel een oproep doen. We hebben de laatste maanden namelijk ook gezien dat er steeds meer technische vragen binnenkomen. Dat is natuurlijk prachtig dat die interesse er is en het is ook heel erg mooi dat die vragen worden gesteld maar ik ben wel enigszins bang dat het aantal vragen ertoe zal leiden dat we mogelijk te veel gaan vragen van de capaciteit van onze ambtenaren. Ik wil daarom mijn collega's oproepen om zoveel mogelijk gebruik te maken van het format van inloopspreekuren om zo de benodigde capaciteit mogelijk te verlagen. Het is natuurlijk ook heel erg mooi om gewoon in persoon vragen te kunnen stellen en zo een soort van discussie te kunnen creëren, waardoor mogelijk ook weer nieuwe inzichten naar voren komen. Dan nu de Programmabegroting zelf. Wat betreft de begroting voor de komende vier jaar, is die sluitend op een klein deel van 2029 na en dat is natuurlijk erg mooi. Wel is het feit dat we de Algemene dekkingsreserve structureel gaan gebruiken om de begroting sluitend te maken. Ja, dat zorgt er natuurlijk wel voor dat we als raad en als college ook natuurlijk waakzaam moeten blijven. Daarnaast sluit de begroting goed aan op de vorige begroting van de vorige raad, dus dat is ook vrij mooi. Qua investering is het wel een stukje ingewikkelder. We zien dat in onze gemeente de werkloosheid vrij laag ligt en inflatie natuurlijk de laatste tijd relatief hoog is geweest. Als we kijken naar de economische theorie, is het dan logisch om de broekriem aan te trekken, schulden af te betalen en zo eigenlijk ruimte te creëren voor de toekomst om in economisch benardere tijden meer te kunnen investeren. Maar economische theorie en de realiteit sluiten soms gewoon niet aan. Een hoop van de investeringen die we moeten gaan doen, onder andere in de renovatie van scholen, infrastructuur en natuurlijk onze woningbouwopgave, kunnen eigenlijk niet wachten. Maar we moeten wel eerlijk zijn, onze investeringsplannen zijn natuurlijk vrij groot. Als we kijken, zien we dat er nu € 551 miljoen eigenlijk gepland staan, waarvan de € 459 miljoen zal worden geïnvesteerd in de komende vier jaar. Dit zal leiden tot een verhoging van onze schulden van € 325 miljoen. Als we kijken naar onze schuldenpositie is dat houdbaar. Tot 2030 blijven onze schuldenlasten en onze afschrijvingskosten onder de 9% van onze totale inkomsten. Maar als we kijken naar de totale schulden, dan is het wel belangrijk om mee te nemen dat, als we het tijdelijk gebruik van de SPUK’s om onze schulden af te betalen erbuiten te laten, onze schulden wel de laatste jaren steeds hoger zijn geworden. Dat hoeft niet per se een probleem te zijn, zolang onze gemeente door blijft groeien en onze gegroeide inkomsten ook een deel van die gegroeide schulden kunnen compenseren maar het zorgt er natuurlijk wel voor dat we een langetermijnvisie moeten gaan opbouwen voor onze gemeente. En voorzitter, daarom wil ik eigenlijk ook aan de raad en het college een oproep doen om prioriteiten te stellen. We willen als Haarlemmermeer veel en dat is goed, maar soms willen we mogelijk iets te veel. We moeten gaan kijken waar onze prioriteiten liggen, zodat de projecten die er echt toe doen ook echt de aandacht krijgen die noodzakelijk is om goed uit te voeren en dat we ook daarmee onze financiële positie voor onze gemeente op lange termijn houdbaar kunnen houden. Tot zover het stuk over de Programmabegroting. Er zijn nog twee moties die we willen indienen. Allereerst onze motie 'Emissiereductie-eenheden', die is opgesteld door ons commissielid Martijn. Sinds januari dit jaar wil de rijksoverheid de energietransitie verder stimuleren door uitstoters van CO_2 emissiereductie-eenheden

te laten kopen van mensen en bedrijven die elektrisch rijden. Dat is natuurlijk hartstikke mooi. Daarmee kan € 0,07 tot € 0,10 per opgeladen kilowattuur worden gegenereerd. En het lijkt mogelijk ook voor de gemeente om met onze publieke laadpalen en de laadpalen van de gemeente zelf ook deze inkomsten te genereren. Wij willen eigenlijk met deze motie oproepen om het college te laten onderzoeken of deze inkomsten terug kunnen vloeien naar de gemeentekas, zodat deze inkomsten verder kunnen helpen met het verder stimuleren van de energietransitie. De tweede motie die we in willen dienen is de motie, ik pak hem er even bij, 'Proef 2.0 eenrichtingsverkeer Nieuwemeerdijk'. We hebben daar natuurlijk insprekers over gehad. We hebben ook 500 handtekeningen ontvangen hierover. We willen daarom eigenlijk het college oproepen om deze proef te verlengen met een aantal aanpassingen. De belangrijkste aanpassing hier is eigenlijk dat we de Pelikaanstraat en de Havikstraat eenrichtingsverkeer willen laten zijn, zodat er geen sluiproute meer mogelijk is. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Beide moties heeft u ingediend. Motie 11 en motie 14. En dat betekent dat wij naar de heer Spijker gaan. En mijnheer Spijker spreekt namens EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel. EEN Haarlemmermeer ziet een positief resultaat van € 1,8 miljoen, dat is mooi. Maar er wordt weer een boel geld uitgegeven aan het onderhoud van megalomane kunstprojecten en opvallend is dat wordt ingeteerd op onze weerbaarheid en financiële reserves. Onze burgers krijgen ieder jaar minder geld, terwijl vastgoed, datacenters en dure kunstobjecten steeds meer geld erbij opslurpen. Dat vinden we natuurlijk heel ernstig. Een hele belangrijke is wonen. De insteek van de gemeente lijkt om de open ruimte vol te plempen met nieuwbouw, terwijl wij juist een kans zien om wijken uit de jaren zeventig en tachtig te herontwikkelen naar energiezuinige woonwijken, mogelijk zelfs aardgasvrij. Deze woonwijken zouden meteen kunnen worden ingericht naar de behoeften van de komende jaren. Dus meer ruimte voor gelijkvloerse woningen, dan komen we mijnheer Van der Helm tegen, of starterswoningen, wat voor ons weer heel belangrijk is. Via herontwikkeling kan ook de woningdichtheid toenemen waarmee de afstand tot centrale voorzieningen en openbaar vervoer behapbaar blijft. Dan een hele belangrijke, dat is de zorg. Er wordt voor kinderen en jongeren passende zorg en ondersteuning aangeboden. Prachtig, maar wij vragen ons altijd af hoe snel er geconstateerd wordt dat thuis wonen niet meer gaat of mogelijk is, mede door schaamte of onwetendheid van de mensen zelf of hun ouders en hoe ze op tijd weten dat aan te kaarten. Dan Jeugdzorg. De prijzen blijven stijgen, dus voorzitter, houd deze scherp onder controle. Maar EEN Haarlemmermeer is erg verbaasd over de opmerking 'helaas zijn er te weinig oplossingen voor jongeren waar ze heen kunnen'. Voorzitter, we doen toch heel veel aan preventie, jeugdhonken, jeugdcoaches, noemt u maar. Moeten we nog meer doen? Wel maken we ons zorgen over de financiële problemen van MeerWaarde. We begrijpen dat er nu een personeelsstop is en een aantal projecten wordt ook zelfs geannuleerd. Dit zal binnen afzienbare tijd meer probleemgevallen opleveren. Krijgt het Jeugdcentrum Badhoevedorp dan geen jongerenwerkers? Dan zetten we een Jeugdcentrum neer voor niets, ook een beetje zonde. Ik hoor graag een reactie van het college. Voorzitter, een juiste visie en de concrete resultaatgerichte aanpak is dus belangrijk. Dus wij zijn dan ook de mede-indiener van de motie 'Grip op dienstverlening MeerWaarde'. Dan nog enkele financiële opmerkingen. Groenonderhoud, wij maken ons zorgen over de gestegen prijzen bij nieuwe contracten. Maar voorzitter, kijk naast de externe aanbieders weer eens naar onze eigen interne diensten. Die kunnen natuurlijk mogelijk ook groenonderhoudprojecten uitvoeren. Dat scheelt weer. En dan de klimaatrisico’s, die steeds groter worden en echt meer impact hebben door droogte of overmatige regenval. Dus laten wij in de komende tijd hier een speciale sessie aan te wijden om eens goed na te gaan denken. Dan de lagere grondopbrengsten door meer betaalbare woningen. Voorzitter, dit is echt een ridicule visie. We zijn geen gemeente Blaricum, Bloemendaal of Wassenaar, dus bouwen voor de rijksten is natuurlijk nonsens. We zien een dergelijke ontwikkeling gebeuren in Badhoevedorp, maar we moeten juist denken aan betaalbare woningen bouwen voor starters en jongeren. Dan als laatste zien wij nog steeds de begroting

en solvabiliteit voor 2029 en 2030 waarschuwingen afgeven, dus voorzitter, pas uw beleid aan om niet in het rood te komen. Dit was het. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik realiseer me net dat me dit nog nooit gebeurd is dat mijnheer Van der Helm het voor elkaar heeft om binnen zeven maanden twee mensen al over hem te laten dromen. Nou, dat is toch heel bijzonder. We gaan kijken naar Forza! Mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, dank u wel voorzitter. Zelf kom ik uit een houthakkersfamilie. En in dat vak leer je één ding heel snel: met een botte zaag kun je de hele dag druk zijn, zonder een meter op te schieten. Je moet daarnaast ook weten wáár je zaagt, wat je wilt behouden en wat echt weg moet. Met die blik heeft Forza! deze begroting bekeken. We zitten samen in een coalitie. Daar staan we helemaal achter maar dat betekent niet dat we overal ja en amen op zeggen. Juist als je samen afspraken maakt, moet je elkaar scherp houden. Niet op mooie woorden. Maar om samen resultaat te boeken. Neem de financiën. We hebben besparingen ingeboekt die pas later worden uitgewerkt. En bij de investeringen zien we voor 2030 een mogelijk nadelig effect van ruim € 8,6 miljoen als de berekeningswijze wordt aangepast. Dat is niet automatisch een tekort maar het is wel een reden om nu beter te plannen. De raad moet kunnen zien: wat kost iets, wat levert het op, wie is verantwoordelijk en wanneer stoppen we ermee als iets niet werkt? Niet jarenlang doorgaan omdat we er ooit mee begonnen zijn. En daarom dienen wij een integrale motie in 'Niet meer papier, maar resultaat, doen wat werkt'. Onderdeel 1 'van meten naar kiezen'. Wat niet werkt, stoppen of bijsturen, wat aantoonbaar goed werkt, meer doen. Zonder extra bureaucratie. Dat geldt zeker voor de Jeugdzorg. Een kind dat hulp nodig heeft, moet die op tijd krijgen. Niet pas als het probleem zo groot wordt dat dure, zware hulp onvermijdelijk is. Maar hulp mag ook geen eindeloze carrousel worden. Stel een doel, kijk of het werkt, stuur bij en rond verantwoord af waar dat kan. Waar langdurige hulp nodig is, moet die er gewoon zijn. Eerder helpen, beter helpen en niet onnodig langer dan nodig. Onderdeel 2 daarom is Jeugdhulp die helpt, lichte opvoedvragen naar Centrum voor Jeugd en Gezin, zwaardere hulp met een beginsituatie, een doel en een evaluatietermijn. Werkt het niet? Dan doorschakelen. Dan hebben we ook nog een puntje op veiligheid. Voorzitter, je maakt een gevaarlijke situatie niet veilig door haar alleen beter te belichten. Een lamp, camera of lager perkje kan overzicht geven maar het stopt niet vanzelf een dader. Bij geweld tegen vrouwen wil Forza! dat we kijken naar stalking, herhaling, bescherming en daadwerkelijk ingrijpen. En bij risicovolle situaties met onbegrepen gedrag moeten we weten of hulp, deskundigheid en crisiszorg tijdig beschikbaar zijn. Niet iedereen met onbegrepen gedrag is gevaarlijk. Maar waar het mis dreigt te gaan, moeten zorg en veiligheid elkaar direct vinden. En waar de wet verplichte zorg toestaat, mag een gebrek aan regie of doortastendheid geen excuus zijn om te laat te handelen. Pak het probleem bij de wortel aan. Onderdeel 3 is daarom echte veiligheid, bedoeld als rugdekking voor onze burgemeester en de betrokken partners om bij ernstige risico’s tijdig en binnen de wet te handelen. Buiten geldt hetzelfde. Onze inwoners vragen allereerst om een schone, hele en veilige straat. Niet om een folder met ambities terwijl de stoep scheef ligt. We willen daarom aandragen of onderhoud per dorp, of per logisch gebied slimmer kan worden aanbesteed. Geef kleinere ondernemers een eerlijke kans, zorg voor een aanspreekbaar gezicht en meet of het werkelijk goedkoper en beter wordt. We zijn op de goede weg. Toch willen we als extra ondersteuning nog een vierde onderdeel toevoegen aan de motie 'schoon, heel en veilig'. We steunen de ingeslagen omslag in het onderhoud en willen het resultaat terugzien in financiën en resultaat. En ja, ook bij klimaat en energie moeten we keuzes. Een straat die toch open moet, kun je verstandig aanpakken. Een nieuwe wijk kun je goed ontwerpen. Maar we gaan geen prima straat openbreken alleen om een klimaatdoel af te vinken. Behalve waar de wet of aantoonbaar urgente risico's ons tot handelen verplichten. En energieprojecten? Eerst even rekenen. Kan het technisch? Kan het net het aan? En vooral, kunnen inwoners en ondernemers het betalen? Als het antwoord nee is, moet je het plan aanpassen, uitstellen of, als het niet verplicht is, gewoon niet doen. Betaalbaarheid is geen voetnoot. En daarom vraag ik het college om een toezegging. Wilt u aan de uitwerking van de begroting

toevoegen dat de klimaatadaptatie zoveel mogelijk wordt gekoppeld aan noodzakelijk onderhoud, herinrichting en nieuwbouw en dat niet verplichte energieprojecten worden getoetst op technische haalbaarheid en betaalbaarheid voor onze inwoners en ondernemers. Net zoals in het coalitieakkoord. En ten slotte voorzitter, asiel. In het coalitieakkoord hebben we afgesproken dat we de wettelijke opvangtaak uitvoeren en dat we van het kabinet uitvoering van het Europees Migratiepact verwachten om het aantal asielaanvragen te verminderen. Die laatste afspraak ontbreekt in de begroting. Voor Forza! is dat geen detail. Wij vragen niet om nieuw beleid; maar wij vragen om onze eigen afspraak volledig op te nemen. Mijn tweede verzoek om een toezegging: wil het college de volledige coalitieafspraak over het Europees Migratiepact alsnog herkenbaar opnemen in het vervolg van de begroting? En op welke manier is er bij de minister op aangedrongen de instroom van asielzoekers te beperken? Voorzitter, Forza! dient één integrale motie in en vraagt twee toezeggingen. Niet om onze coalitie om te zagen met een botte zaag, maar wel om de uitvoering hier en daar wat recht te trekken en te versterken waar die voor ons wat scheef dreigt te groeien. De basis op orde, echte veiligheid, zorg op tijd en geen geld verspillen aan wat niet werkt. Minder praten over wat we van plan zijn en meer laten zien wat inwoners ervan merken. Samen meer voor Haarlemmermeer. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel en u heeft motie 1 ingediend en die is nog niet zichtbaar in iBabs. Hij is inmiddels wel zichtbaar in iBabs, ga ik een heel verhaal houden, dat is niet nodig, fantastisch. Dan gaan we naar Sociaal Rechts Haarlemmermeer en namens de partij zal de heer Beusenberg het woord voeren.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Voorzitter, leden van de raad, inwoners van Haarlemmer meer. Voor ons ligt de Programmabegroting 2027-2030. Een document vol ronkende ambities, maar wie door de cijfers heen kijkt, ziet een college dat op ramkoers ligt met de portemonnee van onze inwoners. Als Sociaal Rechts Haarlemmermeer kunnen en zullen wij hier vanavond niet stilletjes mee akkoord gaan. Wij zitten hier als waakhond voor de burger, en die burger wordt door dit college keihard de rekening gepresenteerd. Laten we beginnen met de zogenaamde 'meevaller'. Het college pronkt met een positief saldo van € 1,8 miljoen voor 2027. Maar hoe komt de coalitie aan dit geld? Juist: door de lokale lasten voor de inwoners schrikbarend te verhogen. De herberekening van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges levert de gemeente miljoenen op. Inwoners betalen in 2027 gemiddeld € 591,00 aan afvalstoffenheffing en € 223,00 aan rioolheffing. De totale belastingdruk stijgt naar € 1.226,00 per huishouden. Dat is een stijging van maar liefst 9,4% voor huiseigenaren en 12,8% voor huurders ten opzichte van vorig jaar. Dit is geen financieel meesterschap; dit is ordinair de zakken rollen van onze eigen burgers om gaten in de begroting te dichten. En wat krijgen ze ervoor terug? Plannen om het restafval nog maar eens in de vier weken op te halen. SRH zegt: stop met deze lastenverzwaringen en bezuinig eerst op de eigen ambtelijke overhead, die in 2027 maar liefst € 82,3 miljoen opslokt. Voorzitter, dan het dossier Wonen en Ruimtelijke Ordening, waar ruim € 117,4 miljoen naartoe gaat. Het college geeft toe dat het nieuwe rijksbeleid voor twee derde betaalbare woningbouw leidt tot lagere opbrengsten in de grondexploitatie. Het bouwen van betaalbare woningen voor onze starters en jongeren heeft voor SRH al jarenlange de allerhoogste prioriteit. Maar de praktijk onder dit college is dat de wachtlijsten voor onze eigen jongeren gigantisch blijven, terwijl statushouders met voorrang in sociale huurwoningen worden geplaatst. Dit is onrechtvaardig. Er moet een einde komen aan deze voorkeursbehandeling; geef onze eigen inwoners in de dorpskernen eindelijk weer een eerlijke kans op een betaalbare woning. Voorzitter, op het gebied van Veiligheid, € 31,6 miljoen, horen we mooie woorden over de uitbreiding van Team Handhaving naar 42 handhavers, maar zolang de jeugdoverlast in onze dorpen toeneemt en ondermijnende criminaliteit rondom Schiphol floreert, schiet dit beleid tekort. Er is zero tolerance nodig. Bovendien eisen wij als SRH dat de gemeente de hand in eigen boezem steekt. Bij het minste vermoeden van fraude, corruptie of bestuurlijke misstanden binnen het ambtelijk apparaat moet er direct een onafhankelijk onderzoek komen. Geen doofpotten meer als het aan SRH ligt. Tot slot het Sociaal

Domein. Welzijn, zorg en onderwijs slokt met € 178,7 miljoen een gigantisch deel van de begroting op. De jeugdzorgkosten exploderen en het budget bedraagt al circa € 75 miljoen. Het college hoopt dat preventie de kosten gaat drukken, maar de onzekerheden vanaf 2028 zijn angstaanjagend groot, zeker omdat de inkomsten uit het Gemeentefonds dan met miljoenen kelderen. SRH steunt actieve armoedebestrijding voor gezinnen die het echt nodig hebben, maar we weigeren akkoord te gaan met het doorsluizen van miljoenen naar vage adviesbureaus en zorgcowboys.

De VOORZITTER: Kunt u afronden, want u loopt erg door uw tijd.

De heer BEUSENBERG: Oké. Terwijl de jongeren aan het bed nog altijd niet de juiste hulp krijgen. Nou ja, voorzitter, het is tijd dat de stem van de inwoners in de gemeente Haarlemmermeer gehoord wordt. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Koolmoes en zij gaat spreken namens Hart van Haarlemmermeer.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, dank u wel dat ik het woord mag. Voorzitter, de Programmabegroting heeft in het voorwoord staan: de financiële gevolgen van het coalitieakkoord zijn in deze begroting verwerkt en geven richting voor de komende jaren. Maar in het raadsvoorstel lezen we echter: het coalitieakkoord biedt de kaders, maar de concrete uitwerking moet nog plaatsvinden. En voorzitter, daar wringt het, want dat brengt onvermijdelijk onzekerheden met zich mee. Hoe kunnen de financiële gevolgen al verwerkt zijn, terwijl de uitwerking nog moet plaatsvinden? Besparingen worden als een uitgangspunt gepresenteerd, terwijl onvoldoende duidelijk is hoe deze worden gerealiseerd en wat de gevolgen op langere termijn zijn. De vier belangrijke aandachtspunten zijn: uitstel is niet automatisch goedkoper. Preventie vraagt eerst investeringen. De langere afschrijvingstermijnen, want die verlagen nu al de lasten, maar schuiven kosten door naar de toekomst, en de financiële onderbouwing achteraf terwijl besparingen nu al in de begroting zijn ingeboekt. Dat vraagt om kritische vragen aan het college. Onze eerste motie vraagt daarom om deze risico’s concreet inzichtelijk te maken in de Uitvoeringsagenda, inclusief de financiële gevolgen, de haalbaarheid van de besparingen en de effecten op langere termijn. Dan ga ik over naar de lasten voor onze inwoners. De belastingdruk in Haarlemmermeer ligt bijna 12% boven het landelijk gemiddelde. Onze inwoners betalen gemiddeld € 1.226,00 per jaar, tegenover € 1.096,00 landelijk. Dan vraagt Hart van Haarlemmermeer zich af: wat krijgen wij daarvoor terug? Wij willen inzicht in de verdeling van investeringen over onze 31 dorpen en wijken. Hoe zit het met onderhoud, woningbouw, openbare ruimte en voorzieningen? Het gaat ons heus niet om overal hetzelfde investeren, maar om een evenwichtige verdeling die recht doet aan iedere kern. Want iedere kern telt. Dat moet blijken uit concrete resultaten. Voorzitter over AI. Hart van Haarlemmermeer heeft al vaker aandacht gevraagd voor de inzet van kunstmatige intelligentie binnen onze gemeentelijke organisatie. Het is dan ook goed om te lezen dat het college hiermee aan de slag gaat. Het motto 'Denk groot, begin klein, leer snel' spreekt ons aan. We zijn vooral benieuwd wat de pilots concreet gaan opleveren. Kan AI bijdragen aan efficiëntere processen, betere dienstverlening en minder werkdruk voor onze
medewerkers? We vragen het college de raad hierin actief mee te nemen. De tweede motie die we indienen behoeft volgens ons geen verdere toelichting. Als we nu al contracten aangaan zoals intentieovereenkomsten, lopen we vooruit op de besluitvorming van de raad, want we bespreken de politieke keuzevrijheid van de raad, en bestaat het risico dat de gemeente financieel vast komt te zitten aan
verplichtingen voordat alle procedures zijn afgerond. Het kan toch niet zo zijn dat de belangen van vastgoedpartijen en projectontwikkelaars zwaarder wegen dan de belangen van de inwoners van Badhoevedorp? Juist de belangen van onze inwoners moeten vooropstaan. Voorzitter, als we een

gemeente willen zijn die vooruitkijkt en ik ben aan het afronden, moeten we investeren waar dat nodig is, maar ook zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgeld, en eerlijk vertellen wat de financiële gevolgen kunnen zijn. Goed financieel beleid gaat niet alleen over een sluitende begroting vandaag. Het gaat ook over een gemeente die ook morgen haar verantwoordelijkheid kan nemen. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan heb ik twee moties gehoord, motie 9 en motie 10. Ja. Dan gaan we voor de woordvoering namens ChristenUnie-SGP naar mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: Dank u wel voorzitter. Met en voor elkaar, dat is de titel van ons verkiezingsprogramma en de opdracht waarmee wij naar deze begroting keken. Voor de ChristenUnie-SGP betekent dat omzien naar kwetsbare inwoners, ruimte geven aan mensen die voor elkaar zorgen en zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgeld. Wij zien plannen die daarbij passen. Welzijn op Recept, laagdrempelige steunpunten en de gezinspoli kunnen inwoners eerder helpen. Ook de inzet op veilige wijken verdient steun. Maar goede bedoelingen moeten merkbaar worden in het leven van onze inwoners. Hoe weten wij zeker dat straks deze plannen daadwerkelijk werken? De Programmabegroting moet expliciete heldere, meetbare doelstellingen hebben. Dat gaat over verantwoordelijkheid: inwoners moeten weten waarop zij mogen rekenen en de raad moet kunnen beoordelen of bijsturing nodig is. Dit vonden wij op enkele belangrijke punten nog onvoldoende uitgewerkt. Wij vinden het namelijk jammer dat de uitwerking van besparingen en preventiemiddelen pas zal volgen bij de Voorjaarsrapportage in 2027. Wij zullen dan ook kritisch zijn op de aankomende voorstellen. Voorzitter, bij veiligheid ontbreken namelijk bij alle beleidsdoelen lokale indicatoren. Er zijn wel enkele verplichte cijfers, maar die maken onvoldoende duidelijk wat de eigen inzet moet opleveren. Wanneer zijn wij dan tevreden over de inzet van extra wijkboa’s? En hoe beoordelen wij of jongeren beter worden beschermd tegen criminaliteit? In de technische beantwoording is toegezegd dat er een nadere uitwerking volgt. Wij verzoeken het college dan ook om direct concrete meetpunten hierin op te nemen. In de technische antwoorden kondigt het college aan dat de indicatoren worden uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda en het nieuwe Integraal Veiligheidsplan. Dat volgt vóór 1 januari volgend jaar. Dat is goed. Maar vandaag stellen wij het geld al beschikbaar. Waarom krijgen wij de meetbare resultaten pas daarna? Dat vinden wij een vreemde volgorde. Kan het college toezeggen dat het Veiligheidsplan dan ook nulmetingen, concrete streefwaarden en vaste rapportagemomenten bevat? Die duidelijkheid ontbreekt ook op andere plekken. Onder het kopje activiteiten staan geregeld ambities zoals versterken en vergroten. Maar wat gaat het college concreet doen, wanneer is dat klaar en wat levert het op? Kan het college doelen, activiteiten en resultaten duidelijker onderscheiden? Dat geldt ook voor de zorg. Wij steunen Welzijn op Recept. Maar hoeveel huisartsen verwijzen dan daadwerkelijk door? Hoeveel inwoners bereiken we? En verhogen we zo hun welzijn en zelfredzaamheid? Minder zorggebruik kan een mooi resultaat zijn, maar passende hulp en kwaliteit van leven moeten altijd vooropstaan. Dan de Jeugdzorg. Van de jaarlijks extra € 5 miljoen wordt volgens de begroting minder dan de helft uitgegeven. Daarom wordt die extra post vanaf 2027 gehalveerd. Maar minder uitgeven is nog geen bewijs dat kinderen beter worden geholpen. Werkt preventie? Is de zorgvraag lager? Of spelen wachttijden en achterlopende declaraties hierbij mee? De begroting geeft daarop geen antwoord. In de technische antwoorden verwijst het college naar de monitoring en een aparte prognosebrief. Maar waardoor wordt juist deze extra post minder benut vroegen wij ons af. En hoe is vastgesteld dat verlaging verantwoord is, zonder dat kinderen noodzakelijke hulp mislopen? Wij vragen het college om die oorzaken inzichtelijk te maken. En is het bereid de vrijvallende € 2,5 miljoen beschikbaar te houden binnen het Sociaal Domein, voor aantoonbaar noodzakelijke zorg, preventie en kortere wachttijden? Juist omdat het college ook de onzekerheid benoemt over toekomstige besparingen op de Jeugdzorg. Tot slot Schiphol Social Works. Achter iemand met onbegrepen gedrag, nu bekend als een uniek persoon, staat een mens die hulp nodig heeft. Deze inzet verbindt zorg met veiligheid en verdient continuïteit. Kan het college verduidelijken tot wanneer de gezamenlijke financiering is verzekerd? En gaat het college zich bij het

rijk inzetten voor verlenging, zodat noodzakelijke hulp niet afhankelijk blijft van tijdelijke afspraken? Voorzitter, goed rentmeesterschap vraagt dat wij weten wat ons geld doet. Naastenliefde vraagt dat wij zien wie onze hulp nodig heeft. Wij vragen daarom om concrete uitvoering, toetsbare resultaten en tijdige bijsturing. Zodat met en voor elkaar zichtbaar wordt in onze wijken, onze dorpen en het leven van onze inwoners. Dank u wel, tot zover. En een wissel van de wacht.

(De heer Van der Peet neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de burgemeester.)

De VOORZITTER: Dank u wel. Ja, u ziet inderdaad een andere voorzitter. De burgemeester is even weggeroepen, daarom neem ik het over. We hebben nog één spreker vanavond en dat is de heer Ünal namens DENK. Aan u het woord.

De heer ÜNAL: Levensloopbestendige woningen, dat was de term toch, om even de raad wakker te schudden. Kijk, nu is iedereen wakker. De begroting van 2027-2030. Voor DENK is preventie een belangrijk onderdeel van een veilige samenleving. Voorkomen is immers beter dan genezen. Wij staan positief tegenover de inzet op veiligheid en preventie in onze wijken. Daarmee kunnen we overlast van criminaliteit aanpakken en het veiligheidsgevoel van onze inwoners versterken. Maar voorzitter, de manier waarop dit beleid wordt uitgevoerd is minstens zo belangrijk als het beleid zelf. Meer controles, meer toezicht en strengere handhaving zijn niet automatisch een oplossing. Wanneer een harde aanpak leidt tot selectieve controles, stigmatisering of ongelijke behandeling, bestaat het risico dat we juist het tegenovergestelde zullen bereiken. In plaats van vertrouwen en veiligheid creëren we dan wantrouwen, polarisatie en een grotere afstand tussen bewoners en de overheid. Daarom vindt DENK dat handhaving altijd eerlijk, proportioneel en zonder discriminatie moet plaatsvinden. Tegelijkertijd moeten we blijven investeren in jongerenwerk. Persoonlijke begeleiding en perspectief voor jongeren is ook heel belangrijk. Ook het programma Meedoen en Ontmoeten verdient onze volledige steun. DENK staat 100% achter het bevorderen van een inclusieve samenleving, waarin iedereen gelijke kansen krijgt om mee te doen. Vrijwilligers en informele netwerken spelen hierin een onmisbare rol. Zij verbinden mensen, versterken onze wijken en helpen voorkomen dat inwoners buitengesloten worden. DENK blijft zich inzetten voor open communicatie en samenwerking, want echte veiligheid ontstaat niet alleen door meer toezicht, maar vooral door vertrouwen en verbinding. De afvalstoffenheffing stijgt in 2027 met bijna 13% en de rioolheffing met bijna 12%, terwijl de inflatie in september 2026 op 3,4% lag. Maar dit is niet de eerste verhoging. Sinds 2025 zijn deze twee heffingen samen met bijna 21% gestegen. Dat betekent voor een huishouden met het standaardtarief bijna € 117,00 extra per jaar en dan hebben we de andere stijgende kosten nog niet meegerekend. Voor DENK is het belangrijk dat inwoners tegenover deze hogere lasten ook daadwerkelijk verbeteringen zien in de dienstverlening. Denk aan schonere wijken, betere afvalinzameling en een efficiëntere uitvoering, zodat de kosten op termijn weer gaan dalen. Want onze inwoners moeten niet alleen de hogere rekening zien, maar ook merken wat zij daarvoor terugkrijgen. Een financieel gezonde gemeente is belangrijk, maar betaalbaarheid voor onze inwoners moet
vooropstaan. Voorzitter, ook binnen de WMO zien we een zorgelijke ontwikkeling. Door de vergrijzing neemt de behoefte aan ondersteuning toe, terwijl de gemeente vanaf 2029 aanzienlijk minder geld begroot voor huishoudelijke hulp. Het is belangrijk dat ouderen en kwetsbare inwoners de zorg en ondersteuning blijven krijgen die zij nodig hebben. Wij willen voorkomen dat financiële veranderingen leiden tot minder toegankelijke hulp en extra druk op mantelzorgers. We bespreken vandaag een begroting van maar liefst 383 pagina's, vol cijfers, bedragen en financiële keuzes. Het is goed dat deze informatie inzichtelijk wordt gemaakt maar achter al die cijfers staan mensen: onze inwoners. Voor DENK gaat het daarom niet alleen om een financieel gezonde gemeente, maar ook om openheid, eerlijkheid en de menselijke maat want uiteindelijk gaat het om gemeenschapsgeld. Geld van onze inwoners, dat op een eerlijke, transparante en verantwoorde manier moet worden besteed. Dank u wel

voorzitter.

(De burgemeester neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de heer Van der Peet.)

De VOORZITTER: Dank u wel. En dat was dan de eerste termijn. Wij gaan zo schorsen ten behoeve van het diner. Maar ik raad u aan om uw ticket mee te nemen en in het midden van de zaal te komen voor de foto. Daarna kunt u gaan eten. Dat kunt u doen tot 19.30 uur. En om 19.30 uur gaan wij dan luisteren naar de reactie van het college op uw inbreng. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De VOORZITTER: Dames en heren. Ik heropen de vergadering. Dames en heren, het leek ons goed om u mee te nemen in het dilemma van het college: als het gaat over de begroting. Ieder jaar weer speelt zich dat af, ergens aan een tafel waar we samen eten. Maar nu hadden we behoefte om het met u te delen, omdat we ook een beroep op u gaan doen. Als u een motie of amendement indient, dan is de gewoonte dat wij zeggen dat we het omarmen. En eigenlijk zeggen we daarmee, we gaan het uitvoeren of we voeren het al uit. Dus dan kan je de motie in principe intrekken. Wij hebben gezegd, nou dat doen we niet. We gaan vertellen het is aan uw raad want dan heeft u nog de mogelijkheid om er zelf over te gaan. Daarbij zeggen we wel of het al uitgevoerd is want er zijn best veel moties waarvan wij gaan zeggen dat gebeurt al, of dat gaat al gebeuren. Het is aan uw raad om daar vervolgens over te stemmen. Maar in het kader van het voornemen van deze coalitie, en een aantal partijen heeft dat expliciet ook uitgesproken, om zorgvuldig om te gaan met onze schaarse middelen en het schaarse aantal medewerkers dat we hebben, moet u zich realiseren dat als u een motie aanneemt terwijl wij hem al uitvoeren, die motie genoteerd moet worden, dat we hem bij moeten houden, dat we terugkoppeling moeten geven en het is eigenlijk dus heel zonde als je een motie aanneemt terwijl die al uitgevoerd wordt. Want dat betekent extra tijd voor de medewerkers om dat aan u terug te koppelen en de procedures af te lopen die daarbij horen. Dus wij gaan het volgende doen als college, wij gaan u zeggen wij ontraden het en geven dan de reden waarom we het ontraden of we laten het aan uw raad. Maar als dat is omdat het al wordt uitgevoerd of uitgevoerd gaat worden, hopen we dat u samen met ons probeert om de motie dan toch niet aan te nemen, in die zin te steunen dat wij onze schaarse inzet van onze medewerkers kunnen gebruiken om dingen te laten gebeuren waar we allemaal waarde aan hechten. Dus u zult vanavond niet horen: wij ontraden, want wij doen het al want dat vonden we niet prettig naar de raad. We vinden dat de raad ons daarmee steunt in het beleid. En dat doen we al jaren om de reden die ik net noemde, maar we wilden dat veranderen, maar dan wel met deze boodschap. Ik weet niet of daar vragen over zijn, maar het leek ons goed om daar transparant over te zijn. Ja, dan gaan wij nu over tot die reactie op uw vragen en op moties en amendementen. En dan beginnen we traditioneel altijd met de wethouder van Financiën. Namens het college spreekt mevrouw Van Straten.

Wethouder VAN STRATEN: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb veel gehoord in deze zaal dat iedereen onder de indruk is van het enorme document dat u krijgt als we over de begroting gaan spreken. Er is ook veel gezegd: het staat vol met cijfers. En gelukkig heeft iedereen, of vrijwel iedereen ook benoemd dat die cijfers niet het doel zijn, maar dat we dit doen voor de inwoners. We hebben als college de leesbaarheid zo goed mogelijk proberen te verbeteren door vooraf bestuurlijke hoofdlijnen mee te geven, zodat u niet al die bijna 400 pagina's hoeft te lezen, maar dat u heel makkelijk kan zien wat wij als college van plan zijn het komend jaar en we hebben de programma's ook logischer gemaakt. Maar nogmaals, heel goed dat u iedere keer blijft benadrukken: we doen dit voor de inwoners en het gaat niet om de begroting zelf. Ik ga eerst over tot de beantwoording van de vragen en dan zal ik de moties die op mijn portefeuille betrekking hebben adviseren. Ik kreeg de vraag van FVD waarom er al minder huishoudelijke hulp wordt opgenomen in de begroting. Dat komt omdat het rijk de Algemene Uitkering

ook heeft gekort op dat moment. Dus dat moeten wij dan op die manier inboeken. HAP geeft aan dat ze met u het gesprek willen aangaan over zero-based budgeting, dat dat al gebeurt in diverse gemeenten. Als college heb ik ook de behoefte om in aansluiting op wat de burgemeester net zei, we hebben als coalitie de ambitie om slimmer, eenvoudiger en daarmee sneller te werken, dit vraagt veel capaciteit en de ervaring in andere gemeenten is dat het weinig oplevert. De PVV vroeg: welke verbetering in de raming kunnen wij krijgen. Deze vraag krijg ik eigenlijk bijna iedere keer en iedere keer geef ik dan ook vrijwel weer hetzelfde antwoord. Met betrekking tot de middelen die we krijgen zijn wij in grote mate afhankelijk van de grilligheid van het rijk. We hebben daar met deze coalitie geprobeerd er een enigszins werkbare oplossing voor te vinden en dat is dat we die Algemene dekkingsreserve inzetten. En dat we ook zeggen die laatste twee jaar van die begroting mogen van ons tot € 2,5 miljoen best in een negatief zijn omdat de ervaring leert dat gedurende het jaar de middelen vanuit het rijk nog wel eens wisselen en daarmee boeken we die flexibiliteit in. Dus daar gaan we er beter mee om. Dat is één. Het tweede is dat hebben we ook al vaak met elkaar besproken, we hebben een opdracht om een duidelijke fasering af te spreken, zodat ook de realisatiegraad omhooggaat en zodat we ook precies weten wanneer we wat gaan doen, dat we het sneller kunnen doen. Daarvoor komen we begin 2027 bij u terug, want dan hebben wij een aantal denkrichtingen uitgewerkt, die gaan we uiteraard met u bespreken en dan wordt dat, met uw goedkeuring, verwerkt in de Voorjaarsrapportage. Verder vraagt de PVV ook: als we grote woningbouwprojecten doen, moet de infra tegelijk worden opgeleverd? Daar zetten wij ook op in. Maar ik wil ook eerlijk zeggen, als we willen versnellen, zullen we ook met elkaar het gesprek moeten aangaan wanneer iets goed genoeg is. Maar dan kom ik uiteraard bij de raad terug. En dan ga ik naar de motie. Motie 1 'Niet meer papier, maar resultaat'. Nou, dat sluit aan bij wat we als coalitie inzetten. Dus dat laat ik aan de raad. Motie 4 'Een realistisch en inzichtelijk meerjarenbeeld'. Ook die inspanningen doen we al, die kunt u terugvinden in de P&C-producten, dus ook dat laten we aan de raad. Motie 9 'Even een knip voor de Zeemanlaan', die wil het college u sterk ontraden. Het zorgt voor extra vertraging. En de raad heeft ons ook opgeroepen: ga zo snel mogelijk aan de slag in Badhoevedorp-Centrum en pak regie. We handelen op basis van reeds genomen besluiten van de raad. Dus we doen niets zonder dat gewoon in de uitvoering te doen wat u ons heeft opgedragen. Dus daarom ontraden we die. En dan motie 10 'Vandaag besparen, morgen duurder uit'. Daar wil ik van meegeven, die ontraad ik en dat komt omdat we in de Uitvoeringsagenda gaan aangeven wat we gaan doen. Dan gaan we met u het gesprek aan hoe we dat gaan doen. Vervolgens worden de financiële gevolgen in de P&C producten verwerkt. Dus dan krijgt u dat allemaal te zien. Deze motie vraagt weer om extra papierwerk en dat is nou precies net waar deze coalitie niet op wil inzetten.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, sorry dat het wat lang duurde voordat ik opstond. Ik moest even kijken hoe het ook alweer afgesproken was. Voorzitter, ik hoor mevrouw Van Straten over twee moties iets zeggen wat ik tegenstrijdig vind. De motie Zeemanlaan, ik zei het net tegen een collega, misschien is het dan heel duidelijk, de koe moet nog geslacht worden, maar het vlees wordt al verkocht. Zo komt het bij mij over. We hebben op de informatieavond duidelijk gehoord hoeveel mensen in Badhoevedorp tegen zijn. We hoorden net van mijnheer Blom, dacht ik, 500 handtekeningen voor de Pelikaanstraat. Daar hadden we 1200 mensen die tegen waren en er gebeurt helemaal niets mee. Dus ik vind het jammer dat ze nu zegt dat ze hem ontraadt. En ten tweede ontraadt ze het financieel, want dat wordt gedaan in de Uitvoeringsagenda's, geeft u aan. Voorzitter, dat geeft mevrouw Van Straten aan. De financiële risico's komen er niet in te staan. Kan de wethouder daar nog wat over zeggen?

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder VAN STRATEN: Ja, dank u wel voorzitter. Ik denkt dat het goed is als wij nog even met

elkaar spreken. Want wij slachten niet de koe, of het vlees wordt niet uitgedeeld voordat de koe geslacht wordt, om die vergelijking maar even te bespreken. Wij voeren uit wat er door u is besloten en dat hebben we ook uitgelegd toen wij in het dorpshuis stonden om dat toe te lichten. We hebben ook gezegd dat we snappen dat in de uitwerking daarvan er af en toe zorgen zijn bij inwoners, die nemen we ook serieus, daar blijven we over in gesprek en we zullen ook als gemeente duidelijk moeten aangeven hoe we daarmee omgaan, als daar situaties zich voordoen die onveilig zijn of iets dergelijks. Met betrekking tot de financiële gevolgen, die staan niet in de Uitvoeringsagenda. In de Uitvoeringsagenda staat wat we gaan doen. Vervolgens gaan we over het hoe met u in gesprek, uiteraard, want daar wilt u over meepraten, gaan we van uit. Dan vervolgens, als we dan hebben besloten hoe we het gaan doen en wat het dan kost, dan wordt dat verwerkt in de P&C-producten. Ook de risico's die daarbij komen kijken, die kunt u nu ook terugvinden in de begroting en volgens mij heb ik dan hopelijk alle vragen beantwoord.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Ruigrok namens het college.

Wethouder RUIGROK: Dank u wel. Ja, ik begin met de vragen in de volgorde van de partijgrootte. Ik kreeg een vraag van D66 over het Bereikbaarheidsplan. Daar wordt gevraagd: kunnen we een concreet bereikbaarheidsplan voor dorpen en kernen maken met maatregelen, verantwoordelijkheden en een planning. Het antwoord is eigenlijk vrij duidelijk: nee, dat gaan we niet maken want we hebben het uitvoeringsprogramma Mobiliteit. Dat komt zo snel mogelijk naar u toe en we hebben de VSP's voor de grotere kernen. Verder hebben we nog actieplannen, verkeersveiligheid, fietsaanpak. Daarnaast, u noemde het zelf ook al, blijf ik me via de VRA inzetten, de Vervoerregio, voor de bereikbaarheid van die kleine kernen. En zullen we daar echt de zaken die u noemde, alternatief vervoer, deelmobiliteit, et cetera, deur-tot-deur mobiliteit in meenemen. Dan is er een motie van het CDA, maar eigenlijk van bijna alle partijen, geloof ik. Dat gaat over de Nieuwemeerdijk, de proef 2.0. Daar ben ik echt heel erg blij mee. Speciale dank aan de betrokken bewoners die veel overlast hebben ervaren, dat ook hebben laten weten maar dit om hebben weten te zetten in een heel constructief plan van hoe kunnen we nu zorgen dat het beter wordt en niet alleen in hun eigen straat, maar in de omliggende straten en voor het hele dorp kan dit leerpunten voor ons opleveren. Dus dank aan de bewoners, maar ook de vicevoorzitter van de raad en de ambtenaren die daarmee aan de slag gaan. Ik moet er wel bij zeggen, dit moeten we zorgvuldig uitvoeren. Overleg met nood- en hulpdiensten en met de politie. Dus we hebben iets tijd nodig, want de proef loopt dit weekend af en die proef 2.0 kunnen we niet meteen doen, maar loopt daar waarschijnlijk in twee weken na. Maar ruim voor de kerstvakantie kunnen we dan gaan meten en daar weer van leren voor het hele dorp. Dan lag er één amendement, en dat is de Parkeerbelastingverordening van FVD. Dat gaan we ontraden om dat op deze plek aan te passen, omdat we dat straks integraal willen doen. We zijn bezig met het aanpassen van die Parkeerverordening, dus nog niet deze Parkeerbelastingverordening en pas als u als raad dat nieuwe beleid aanneemt, dan kunnen we ook die teksten gaan aanpassen. We komen dit jaar nog met de startnotitie en willen dat op alle plekken tegelijk doen. Dus in januari of februari gaat u daar een besluit over nemen. Maar ik kan wel een toezegging doen, een geruststelling hopelijk, tot die tijd, totdat de raad en alle mensen die nieuwe Parkeerverordening hebben aangenomen, gaat het college geen betaald parkeren ergens invoeren. En dan hebben we nog één laatste, ook van FVD en Hart van Haarlemmermeer. Dat is de motie voor het Ondernemersfonds. Dit zijn we van plan, dus we laten het graag aan de raad. Voor mij is het ook echt superbelangrijk dat we alleen dit soort dingen doen als er voldoende draagvlak is en zeker als het geld van iemand anders is. Dus dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik voor de beantwoording van de vragen en een reactie naar de heer Staal, namens het college.

Wethouder STAAL: Ja, dank u wel voorzitter. Ik begin met de vraag van de HAP over het terugdringen

van het niet-gebruik bij minimaregelingen. Er zijn al mooie ontwikkelingen op ingezet, zoals het ambtshalve toekennen en ook zetten wij in op het netwerk van Samen Sterker Haarlemmermeer, waar we ook echt trots op mogen zijn dat in onze gemeente deze stichtingen, verenigingen samenwerken om armoede terug te dringen in onze gemeente. Ook zijn we zichtbaar en bereikbaar op scholen, om dat terug te dringen. Het is ook goed om te vermelden dat we in het coalitieakkoord hebben afgesproken dat het nieuwe minimabeleid natuurlijk deze periode ook nog een keer wordt geëvalueerd en dan zal ook uiteraard worden ingegaan op het niet-gebruik. Dan wilde ik alvast doorgaan, maar ik zie een interruptie aankomen.

De VOORZITTER: Fijn dat de wethouder meekijkt met mij, dank u wel. Mijnheer El Idrissi.

De heer EL IDRISSI: Dank u voorzitter, voor het woord en dank ook aan de portefeuillehouder voor dit antwoord en ik denk dat we dat als gemeente Haarlemmermeer ontzettend goed doen. Met alle initiatieven die meedoen om de mensen richting onze gemeente te krijgen om gebruik te maken van die regelingen. Maar ik had het ook specifiek over die HaarlemmermeerPas. En wellicht gaat u daar in een later stadium toch nog iets over zeggen. Maar ik denk als we dat niet gebruik willen terugdringen…

De VOORZITTER: Maar de vraag van u? De vraag.

De heer EL IDRISSI: Maar ik denk als we dat niet gebruik willen terugdringen van 50% naar 80%, dan zou dat mooi zijn als die pas zou kunnen dienen om meer mensen deze kant op te krijgen. Wat vindt u daarvan, van die HaarlemmermeerPas?

Wethouder STAAL: De raad heeft natuurlijk in mei een brief ontvangen over de HaarlemmermeerPas en de mogelijkheden daarvan. Op dit moment past dat natuurlijk niet in het door de raad gestelde budget, en dat is hoe het nu is. In de evaluatie zullen we kijken naar het niet-gebruik, maar hopelijk met het ambtshalve toekennen, waar het wel naar uitziet, is dat al een stuk beter en zetten we ook in op dat netwerk.

De VOORZITTER: Het is geen debat, u stelt nog een vraag.

De heer EL IDRISSI: Ik denk wel dat die kleine beetjes goed helpen, maar ons lang niet brengen naar de 80%. De HaarlemmermeerPas was duidelijk…

De VOORZITTER: Het is een verzoek om een vraag te stellen mijnheer El Idrissi.

De heer EL IDRISSI: De vraag is die HaarlemmermeerPas gaat ons binnen twee jaar richting 80% brengen. Het kost ons inderdaad een behoorlijke investering. De vraag is als u zegt er zijn geen middelen op dit moment, dus daarom doen we het niet. Klopt dat? Hoor ik dat goed?

Wethouder STAAL: Ja, de heer El Idrissi heeft die brief natuurlijk ook gezien. Dat staat een bedrag in. Ik weet de bedragen niet helemaal uit mijn hoofd, maar dat loopt in de miljoenen. Dat budget is er op dit moment niet. Dan ga ik door met de beantwoording. Ik ga naar het volgende klimaatadaptatiedeel, zowel D66 als Forza! vroeg hierover hoe we daarmee omgaan op dit moment. Ik denk dat het goed is om hier te vermelden dat we aan de slag gaan met het klimaatadaptatiebeleid. En ook in de Energie- en Klimaatmonitor hebben wij al opgenomen dat we dat meer willen meten en meer meetbaar willen maken, waarbij bijvoorbeeld een hittestresskaart daar een heel mooi element voor is. Dat betekent niet dat dat meteen alleen het uitgangspunt is, maar daar gaan we in dat beleid op strategisch niveau met elkaar kijken wat daar de beste toepassing voor is. Verder vraagt de fractie van Forza! naar de

energieprojecten, haalbaar en betaalbaar. Dat is altijd randvoorwaardelijk voor een energieproject, anders komt deze niet van de grond. Dus dat is denk ik goed om hier nogmaals te hebben benoemd. Tot slot heb ik twee moties. De motie van FVD over Tegenstroom. Die moet ook ontraden. De informatie waar om gevraagd is, is al middels een brief gestuurd naar aanleiding van de wensen en bedenkingen van de fractie van FVD en de vervolgstappen zullen meegenomen worden in de P&C-cyclus. Als daar ontwikkelingen in zijn wordt de raad daar uiteraard in meegenomen. Dan motie 14 over de emissiereductie-eenheden van het CDA en anderen. Deze kan ik oordeel raad geven. We staan positief in het onderzoek en deze verkenning en zijn benieuwd wat daaruit komt.

De VOORZITTER: Mevrouw Roos.

Mevrouw ROOS: Even terugkomend op Tegenstroom. Een heel groot gedeelte van de informatie was geheim, of is geheim en daar ligt een beetje het probleem. Ik vraag me dan ook af wanneer deze informatie dus wel openbaar wordt.

Wethouder STAAL: Ik weet niet precies wanneer de informatie over dit hele traject openbaar wordt. Ik denk ook, wat er in staat is bedrijfsgevoelige informatie. U heeft als raad alle mogelijkheden om vragen te stellen. Als u die heeft, kunnen we die beantwoorden. Als u precies wilt weten wanneer alles, het hele pakket, naar buiten komt, de definitieve besluitvorming moet ook nog ergens plaats gaan vinden over de hoe en de wat, dat weet ik niet. Daar kunnen we op terugkomen bij u als u dat wenst.

De VOORZITTER: Mevrouw Roos.

Mevrouw ROOS: De tijd dringt daar wel mee, vind ik. Er komt een datum dichtbij die wel cruciaal kan zijn.

De VOORZITTER: Uw vraag is?

Mevrouw ROOS: Dus ik vraag dan dus toch het college om hier nog eens een keer goed naar te kijken en om deze informatie zo spoedig mogelijk te geven.

Wethouder STAAL: Ja, voorzitter, ik wil wel benadrukken dat in principe de raad alle informatie heeft of als die nog informatiebehoefte heeft, die vragen kan stellen. De vraag is wanneer het openbaar gemaakt wordt. Dat weet ik op dit moment niet, omdat het proces ook nog loopt en die onderhandelingen ook nog lopen. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, mag ik een punt van orde maken? U heb aan het begin van de vergadering een paar nieuwe puntjes aangegeven. Ik heb als raad ook een puntje. Als een wethouder iets vertelt over een motie, het nummer er even bij geven want ik zoek nu 13 moties door waar die van Tegenstroom ook alweer stond.

De VOORZITTER: Dat is voor ons wat lastig, want we hebben die moties niet genummerd. Maar ik ga wel even kijken.

Wethouder STAAL: Voorzitter, als ik zo vrij mag zijn, ik had ze wel genummerd en ik was voornemens op ze op te noemen. Motie 6 over Tegenstroom, motie 14 over de emissiereductie-eenheden.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel.

De VOORZITTER: Geweldig. Dan gaan we naar mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Ik ben in de overgangsfase van tussen helemaal digitaal werken en nog de oude papieren versie. Ik ben ontzettend blij dat ik de oude papieren versie heb want mijn iPad is, sinds we hier beneden zijn gearriveerd op hol geslagen. Dus nu heb ik in ieder geval nog iets bij me, dus dat is fijn. Ik begin ook even met de vragen. Een van de eerste vragen die ik kreeg, was van HAP. Wat doen we om de samenwerking tussen MeerWaarde en Maatvast te bevorderen? Dat is inderdaad een gesprek dat we al langere tijd voeren en dat we ook nog steeds blijven voeren. Het is wel zo dat we in 2027 echt gaan beginnen met de jongerenwerkers van MeerWaarde ook in de jeugdlocaties van Maatvast te laten. Dus daar gaat het echt nu tot stand komen. En hoe meer we kunnen, dat doen ze ook zelf in de G6, waar ze met elkaar dat gesprek aangaan, maar we gaan echt beginnen nu. U vroeg vervolgens waarom we stoppen met zo'n succesvol initiatief als de Verbindingskamer in Graan voor Visch. Ik ben het u eens dat dat een heel succesvol initiatief was. U kent dat ook goed. Van meet af aan was duidelijk dat dat een tijdelijke inzet was met een tijdelijke subsidie. En het mooie is dat de inwoners van Graan voor Visch dit nu gewoon zelf ook hebben opgepakt, dat is gestart vanuit die Verbindingskamer maar ze kunnen dat nu zelf. En ook de partijen in die wijk, zoals MeerWaarde of Maatvast, zijn nog steeds aangesloten. Dus die Verbindingskamer heeft zichzelf, wat ook eigenlijk een beetje de bedoeling was, overbodig gemaakt. Dan vroeg D66: kunt u aangeven in de Uitvoeringsagenda voor welke jongeren we die preventiemiddelen, ik maak hem even kort, in hebben gezet, of in gaan zetten excuus. Dat gaan we op zich niet opnemen in de Uitvoeringsagenda, want daar hebben we namelijk al kaders voor en dat is in ieder geval natuurlijk het jeugdbeleid, Sterk van Start, dat we recent hebben vastgesteld met elkaar. In het beleidskader Sociaal Domein dat al wat ouder is, maar waarvan we gezegd hebben zolang dat nog werkt, gaan we daar zeker niet aan sleutelen en weten we dat we ook ongelijk kunnen investeren op plekken waar dat nodig is. Dat preventief jeugdbeleid gaat er juist van uit: we willen eigenlijk dat al onze kinderen gezond, veilig en kansrijk opgroeien. En als het dan dus nodig is om ergens wat ongelijks te doen om dat te bereiken voor alle kinderen, dan doen we dat. Dan had D66 ook gevraagd of het klopt dat een restafvalcontainer van 80 liter stukken goedkoper is dan eentje van 140 liter. Dat klopt. Ik wil even een opmerking daarover vooraf maken want een aantal keer werd de suggestie gewekt alsof de afvalstoffendekking, die enorm omhooggaat, alsof we dat doen om onze eigen tekorten aan te vullen en daarmee ten koste van onze inwoners. Ja, het klopt dat die afvalstoffenheffing fors omhoog is gegaan, maar we mogen daar niet op verdienen. Dat is een kostendekkende leges die we heffen. Het maakt wel uit. We hebben heel veel bijplaatsingen zoals u weet. Die zijn zeer kostbaar. Dus het heeft echt ook wel iets te maken met het gedrag van onze eigen inwoners, wat er met die afvalstoffenheffing gebeurt. Ik benadruk dat nog maar een keer. Of het inderdaad klopt of die afvalstoffen., sorry, of die container...

De VOORZITTER: Er is een interruptie, ja, mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Ja, dank u voorzitter. Ik vind het een beetje jammer om volledig alles bij de inwoners te leggen. Kijk, ik snap best dat het niet gewenst gedrag is, maar we zien natuurlijk wel een beetje dat sinds dat nieuwe afvalbeleid dit nogal is gestegen. Wellicht komt bij de wethouder ook naar boven van 'hé, misschien moeten we dat herzien'.

Wethouder VAN DER MEIJ: Voorzitter, mag ik vragen om daar zo meteen op terug te komen als ik ook de motie behandel die over afvalstoffenheffing gaat, want dan kom ik daarop terug. Oké, dank u wel. Dan moet ik even kijken waar ik was.

De VOORZITTER: Nog een interruptie van de heer El Idrissi.

De heer EL IDRISSI: Voorzitter, portefeuillehouder, ik dacht dat u al door uw vragen heen was. Ik denk, misschien komt u nog terug op de Verbindingskamer en Maatvast? Maar dan stel ik toch de twee vragen die u beoogt te beantwoorden. Ik stelde de vraag over de Verbindingskamer of het ook niet in een andere wijk of buurt zou kunnen. Daar heeft u geen antwoord op gegeven en over de overbrugging van Maatvast. Of u daar ook nog even op terug wilt komen.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder VAN DER MEIJ: De overbrugging van Maatvast. Ik weet waar u over spreekt. Ja, excuus. Die heb ik hier niet in staan. Dat gaat erover of we kunnen zorgen dat Maatvast wel het werk kan blijven doen dat ze nu doen en ook de dubbele bezetting in de jongerencentra. U heeft daar een brief over gekregen, zowel van Maatvast als van het college. En daar zit een gat, in de zin dat Maatvast zich daar zorgen over maakt. Ik heb daar contact over gehad met de bestuurder. We kunnen niet voor de Najaarsrapportage dat helemaal formeel… en het geld al bij wijze van spreken overmaken. Maar ik heb die afspraken wel gemaakt met de bestuurder en die is ervan overtuigd dat wij gewoon gaan zorgen dat die dubbele bezetting door kan gaan. Dus dat is gedekt tot media 2027, want dan komen we weer bij u terug. Maar voor de komende periode is dat gedekt. En dan over de Verbindingskamer. Ja, we hebben op dit moment geen plannen om die Verbindingskamer nog een keer in te zetten. Er gebeuren natuurlijk wel allerlei dingen. We hebben community builders in Hyde Park zitten, we hebben community builders in een Lang Leven Thuisflat. Dus vergelijkbaar, niet exact hetzelfde, maar vergelijkbare initiatieven zijn er wel in onze gemeente. Dus die lopen gewoon nog door. Daar is dat budget nog wel beschikbaar voor. Ja, hier ben ik. De vraag is onder meer door de PVV gesteld: het bedrag dat we voor Jeugdzorg hadden, opgehoogd, die € 5 miljoen, daar gaan we € 2,5 miljoen van afhalen. Kunt u dat onderbouwen met cijfers over zorgbehoeften, wachttijd, et cetera. Laat ik beginnen dat dat natuurlijk een behoorlijk technische vraag is die ik hier niet kan beantwoorden. Dat komt ook, en dat is eigenlijk ook wel wat wij in de brief hebben aangegeven en waarin we zeggen: ja, we zien dat dat is afgenomen. Om dat te duiden, hebben we echt meer tijd en meer onderzoek nodig. Maar dat kan zomaar zijn dat één of twee jongeren het verschil maken want we hebben soms één of twee jongeren die enorm kostbaar zijn. Het kan ook zijn dat er een wat grotere groep jongeren 18 is geworden en is doorgestroomd en niet meer in de Jeugdzorg valt. Dus dat antwoord ga ik u nu nog schuldig blijven, maar we gaan wel weer… Die € 2,5 miljoen, dat is gewoon de vertaling die we met elkaar hebben afgesproken van het coalitieakkoord. Bij de voorjaarsrapportage kijken we uiteraard opnieuw wat de prognose is en daar durf ik nu nog geen uitspraak over te doen, dat kan ook nog niet. Ik ga even door naar, dat is eigenlijk ook een beetje de vraag van de ChristenUnie-SGP geweest: wat was nou die oorzaak? En kunnen we die € 2,5 miljoen ook beschikbaar houden voor het Sociaal Domein? Het antwoord daarop is nee. Over de oorzaak heb ik net iets gezegd en conform het coalitieakkoord is die € 2,5 miljoen juist gebruikt om de nieuwe plannen in deze begroting met elkaar te dekken. Dat waren de vragen voor zover ik ze heb staan. Dan kom ik bij de moties.

De VOORZITTER: Gezien de tijd, ik heb nog één interruptie van de heer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Dank u wel voorzitter. Ik heb nog een vraag ingediend en daar heb ik geen antwoord op gekregen over MeerWaarde.

De VOORZITTER: Ja, weet u welke vraag dat is? Anders moet u hem even herhalen.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik kom nu bij de behandeling van de moties. Er zit een uitgebreide motie

over MeerWaarde bij. Het lijkt me logisch om die daar te beantwoorden ook.

De heer VAN DER HELM: Ja, daar heb ik op zich vrede mee. Alleen, de motie gaat verder dan de vraag die ik heb gesteld in mijn eerste termijn.

De VOORZITTER: Helder. We gaan even door gezien de tijd, want wij worden geacht om dit sneller te doen.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik had hem hier klaarstaan, u was mij net voor mijnheer Van der Helm. Want uw vraag is, die voorafgaand aan de motie is, is het mogelijk om voordat we de subsidie gaan verlenen, exact te weten te komen wat er gaat gebeuren bij MeerWaarde. Wat verdwijnt er, wat blijft er en wat zijn de consequenties? Dat kan ik u niet beloven, in die zin dat we dat nog doen voor de subsidieverlening. Want die subsidieverlening moet wel gewoon gereed zijn voor eind december, anders heeft MeerWaarde volgend jaar een probleem. Wat ik u wel kan toezeggen, en dan moet u aangeven of u daar behoefte aan heeft, is om een informatieve bijeenkomst te organiseren voor die tijd, waarin u dat inzicht wel krijgt. Dat betekent niet direct dat u kunt sturen, want en dan kom ik nu op de beantwoording van motie 2, de subsidieverlening is een collegebevoegdheid. U krijgt die stukken dus ook, maar die krijgt u nadat het besluit is genomen. Het vaststellen van de subsidie, dat is aan de achterkant, is een bevoegdheid die gemandateerd is aan de ambtelijke organisatie. Bij de verlening van de subsidie, dus dan wordt er wel duidelijk wat er verandert, wat er minder wordt of verdwijnt, die informatie kan ik u, nogmaals, via een informatieve bijeenkomst geven, maar niet op die manier dat er nog invloed uitgeoefend kan worden door de raad, met name ook omdat het een collegebevoegdheid is. Even kijken, een tweede punt is…

De VOORZITTER: Ik heb nog een vraag van mijnheer Van der Helm of wacht u dat even af?

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik ben nog niet klaar, want u heeft een hele uitgebreide motie.

De VOORZITTER: Ik zou het wat minder uitgebreid maken, want het is erg technisch. Ik heb de neiging om het te sturen.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik ga het nog korter proberen te doen. U vraagt vervolgens om een jaarlijkse verantwoording per werksoort. Die hebben we juist afgeschaft om te zorgen dat er sprake is van verlichting van administratieve lasten. Dus het lijkt me erg tegenstrijdig om dat nu weer opnieuw op te gaan leggen. En dan tot slot vraagt u om uiterlijk in de Voorjaarsrapportage te laten zien welke activiteiten er vast zijn en welke subsidiemiddelen daaraan vastzitten, of dat tijdelijke of vaste of incidentele middelen zijn. Dat kan niet, want die subsidieaanvraag komt pas na de Voorjaarsrapportage. Dat om te beginnen. Ik kan u uiteraard wel inzichtelijk maken welke incidentele middelen er zijn en hoe die verdeeld zijn. Dat was mijn antwoord op motie 2. Die ontraad ik dus even voor de duidelijkheid.

De VOORZITTER: De heer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Ja, ik snap dat de subsidieverlening een instrument is van het college. Wat ik eigenlijk wil oproepen, en deels heb ik dat gedaan in mijn eerste termijn en ook met de motie, om de raad…

De VOORZITTER: Dat mag u zo meteen doen in het debat. Heeft u nog een vraag?

De heer VAN DER HELM: Nou, om de raad mee te nemen. Ik kom nu tot mijn vraag, als u mij de kans

geeft voorzitter.

De VOORZITTER: Ja graag.

De heer VAN DER HELM: Mijn vraag is eigenlijk: wilt u voortaan de raad eerder meenemen in de besluitvorming die door het college wordt gedaan, wat subsidieverstrekking betreft? Zeker als het om substantiële bedragen gaat.

Wethouder VAN DER MEIJ: Nou dat is lastig. Ook wij als college kunnen deels sturen. Het gaat om subsidieverlening, dat is geen opdrachtverlening. Dat betekent dat wij in de breedte een vraag neerleggen bij onze partners. En daar kunnen ze aangeven wat zij daar voor gaan doen. Als we naar opdrachtverlening gaan, dan komen we in de aanbesteding terecht. Dus dat zou voor MeerWaarde of voor welke partij dan ook niet per se een positieve handeling zijn. Dus dit is lastig, ik kan u niet alles aan de voorkant meegeven. Het is een collegebevoegdheid. Ik kan u aan alle kanten informeren aan de voorkant. Maar niet meer dan dat toezeggen.

De VOORZITTER: Goed, gaat u verder.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ja, dan heb ik nog één motie, ook een vrij technisch antwoord, het spijt me. Het is motie nummer 3 over een eerlijke afvalstofheffing voor eenpersoonshuishoudens van DENK en 50PLUS. De kern, en dan kom ik ook even terug op de vraag van mevrouw Antolini, ik hoop dat dat in het eerste antwoord duidelijk wordt. De kern van het Haarlemmermeerse afvalbeleid en het landelijk afvalbeleid, even voor de duidelijkheid, dat doen we ook op basis van landelijke wetgeving, is het verminderen van restafval. En ja, dat is zowel duurzaam, dat is niet per se voor iedereen een sprookjeswoord, maar het is vooral kostenbesparend want de kosten voor het verwerken van het restafval nemen de komende jaren alleen maar toe en dat merken we dus nu al. Is dat misschien een reden om er anders naar te gaan kijken? We gaan in 2027 het huidige afvalbeleid evalueren en ik kan nog niet vooruitlopen op de uitkomsten daarvan. Maar uiteraard kijken we daar breed en hebben we onszelf in het coalitieakkoord ook de opdracht gegeven om te kijken of we die kosten in de hand kunnen houden. Dan kom ik terug op de motie voordat u opstaat mijnheer Van der Helm. De huidige afvalstoffenheffing is gebaseerd op het inzamelsysteem en de hoeveelheid restafval die je daarin kwijt kunt. Bij een rolafvalemmer van 80 liter is dat natuurlijk ontzettend duidelijk, want dat is gewoon: vol is vol. Bij een aansluiting ondergronds is de mogelijkheid gewoon om meer en eigenlijk zelfs onbeperkt afval weg te gooien. Een onderscheid naar huishoudgrootte past dan ook niet binnen de systematiek, omdat de heffing ook gebaseerd is op de kosten van het inzamelsysteem. En de kosten van een ondergronds inzamelsysteem zijn nu eenmaal hoger. Nogmaals, we kijken daarnaar in 2027. Ook dit zullen we evalueren, maar ik kan niet aan de voorkant aangeven of dat gevolg heeft voor de eenpersoonshuishoudens. Kortom, ik ontraad ook deze.

De VOORZITTER: De allerlaatste vraag mijnheer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Begrijp ik goed dat de wethouder een toezegging doet?

Wethouder VAN DER MEIJ: Wij gaan het afvalbeleid evalueren. Dat is het enige wat ik heb gezegd. En daarin kijken we breed, maar ik verwacht niet dat het iets gaat doen met de afvalstoffenheffing voor éénpersoonshuishoudens.

De heer VAN DER HELM: De motie is niet echt bedoeld…

De VOORZITTER: U mag zo meteen debatteren. Ik probeer u aan de spelregels te houden. Ik snap dat u dat heel vervelend vindt, maar dat zijn de spelregels die u samen heeft afgesproken en die ik moet handhaven. U kunt zo in tweede termijn dit debat helemaal voeren. Ik wil u zoveel mogelijk ruimte geven voor die tweede termijn. Daarom ga ik nu naar de heer Sidali. Dank u wel mevrouw Van der Meij.

Wethouder SIDALI: Dank u wel voorzitter. Een aantal vragen. Te beginnen met Forza! Op welke manier er bij de minister is aangedrongen om de instroom van asielzoekers te beperken. Dat hebben wij nog niet gedaan. Wij doen dit gezamenlijk in VNG-verband, waar de VNG altijd aandringt op het op orde brengen van de asielopvangketen. Wij doen dit ook regionaal, zoals u ook gezien heeft in het Regioplan zoals we dat ook naar u toegestuurd hebben. Dat we in ieder geval de komende twee jaar met elkaar afgesproken hebben dat wij niet meer asielzoekers opvangen dan dat we al doen. Ook het Europees Asiel- en Migratiepact met strengere grensprocedures is nu in gang getreden. Dat moeten we natuurlijk ook weer even de tijd geven om te kijken hoe dat uitpakt maar wij zullen een vinger aan de pols blijven houden voorzitter. Dan hebben we D66 over participatie bij het maken van beleid en regels. Het betrekken van inwoners, wegen we maatschappelijke en individuele belangen af. Op basis van ons participatiebeleid, zoals we dat ook onlangs hebben vastgesteld, u heeft dat vastgesteld, bespreken wij vooraf met inwoners, ondernemers en organisaties wat zij van onze plannen vinden. Hoe pakken onze regels uit en hoe kunnen wij deze beter maken? In ons Participatieverordeningbeleid is afgesproken dat wij duidelijk zijn over invloed en dat wij begrijpelijke taal gebruiken. Wij werken, zoals u weet, buurt- en wijkgericht en volgen hierbij het participatiebeleid waarin ook staat aan de hand van een participatieplan, dat opgesteld is aan de hand van zeven vaste stappen. Dat is eigenlijk wat we doen. We gaan de motie Haarlemmermeerolie nog evalueren. Dus het is eigenlijk al verankerd in wat wij doen om steeds te kijken hoe we kunnen verbeteren. Daarom heeft het geen prominente plek in de Uitvoeringsagenda omdat daar vooral nieuw beleid en actualisatie van beleid is. Dit is nieuw beleid dat wij steeds zullen blijven evalueren voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Smand.

Mevrouw SMAND: Dank u wel voorzitter. Dank voor de toelichting van de wethouder. Mijn vraag was eigenlijk ook meer: hoe gaan we dit doen? Dus niet zozeer wat we gaan doen. Ik realiseer me tegelijkertijd, een ingewikkelde vraag. Dus ik parkeer hem even en kom er graag later een keer op terug.

De VOORZITTER: Heel graag, want ik denk dat het antwoord heel lang zou zijn geweest.

Wethouder SIDALI: Nee, helemaal niet voorzitter, want ik heb gerefereerd aan de zeven vaste stappen en zo gaan we dat met elkaar bekijken. En als je die zeven vaste stappen weer even terugkijkt in de Participatieverordening, dan kunt u kijken hoe we dat gaan doen. Dus dat hebben we met elkaar vastgesteld in mei, april dit jaar nog, voorzitter. Dan de vraag van EEN Haarlemmermeer over het geplande Jeugdcentrum Badhoevedorp MeerWaarde, dat heeft het dan moeilijk. Nou, het valt ook helemaal niet onder MeerWaarde, voorzitter. Het is onder exploitatie van Maatvast. Dus ja, dan is daarbij ook een antwoord gegeven. Dus het is niet MeerWaarde, maar Maatvast. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Vermeulen, namens het college.

Wethouder VERMEULEN: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, voorzitter, ik heb een paar vragen gehoord, en ik heb een tweetal moties om te beantwoorden. Ik ga dat een beetje hybride doen, want zowel de vragen als de moties haken op elkaar in. Het gaat over efficiënt werken en het gebruik van AI. Ik heb zowel de VVD als FVD gehoord over efficiënt werken. FVD heeft zelfs het gevoel dat er op dat gebied helemaal niks gebeurt en dat kan ik FVD niet kwalijk nemen, want ik ben er inmiddels achter, sinds ik zelf in het

college zit, dat je als raad wat informatiepositie betreft altijd wat achterloopt bij wat wij als college hebben. Bij ons is dat een geleidelijk proces en u krijgt dat uiteindelijk als het klaar is, als hapklaar brok voorgeschoteld. Over efficiency wil ik meegeven dat zowel ons college als de raad een belangrijke rol speelt in het effectief inzetten van publieke middelen, waaronder dus ambtelijke capaciteit. Want die ambtenaren voeren namelijk ons beleid uit en dat doen ze net zo gedetailleerd, zowel in rapportage als uitvoering, als wij dat van ze vragen. Daarom is het belangrijk dat wij allemaal, dus zowel college als raad, inzetten op een koersvaste uitvoering van beleid en waken voor het organiseren van onnodig werk en aanvullende taken voor deze gemeente. De ambtelijke organisatie hebben we inmiddels de opdracht gegeven, en dat komt ook voort uit ons coalitieakkoord, om slimmer en eenvoudiger te gaan werken door het werk, dan kom ik gelijk tegemoet aan wat FVD van ons vraagt, minder complex en bureaucratisch te maken. Verder zetten we in op waar mogelijk initiatiefnemers taken zelf te laten uitvoeren, binnen de uiteindelijk door u gestelde kaders. We zetten in op verdere digitalisering en het gebruik van AI en ik hoop dat ik gelijk dan ook de vraag van Hart van Haarlemmermeer beantwoord. Medewerkers krijgen en nemen de ruimte om zichzelf uit te spreken over het werk dat zij doen, hoe ze dit leuker, handiger, beter en slimmer uit kunnen voeren en dat is nieuw. Dat is een bottom-upproces in een organisatie die gewend is om top-down te werken. En in de tweede helft van 2027 verwachten we u te informeren over de aanpak en de eerste uitkomsten. Ik hoop daarmee uw vraag te hebben beantwoord. En dan kom ik gelijk bij motie 5, 'Niet groter, maar slimmer'. Toen ik dat las, dacht ik, ja, dat is nou net wat wij in ons coalitieakkoord hebben afgesproken. Maar toen ik verder las wat de motie inhield, dacht ik, nee, dat is het toch niet helemaal. We willen namelijk meer gaan uitvoeren en dat gaan doen met dezelfde mensen. Terwijl er eigenlijk mensen bij zouden moeten komen. Het college heeft ervoor gekozen om die gelden niet vrij te maken. Dan was hier het huis waarschijnlijk te klein geweest, want we hebben dan over 35 fte erbij, een aanzienlijk bedrag. Nee, wij gaan juist inzetten op het werk efficiënter maken en daardoor meer te kunnen doen. Dus deze motie moet ik helaas ontraden. Dan blijft er één motie over van PRO 'AI voor en door Europa'. Ook dat is onderdeel van wat wij al afgesproken hebben als college in het coalitieakkoord. Dat is ook precies wat we gaan doen. We laten bij de raad of u deze motie al dan niet in stemming brengt. Maar ook als de motie niet in stemming wordt gebracht en daardoor niet wordt aangenomen, wordt het beleid wel zo uitgevoerd.

De VOORZITTER: Dat geeft een interruptie.

Mevrouw HOOGENDAM: Dank u wel. Het is fijn om te horen dat jullie er al zoveel mee bezig zijn. Een onderdeel van onze motie is ook de vraag: als er niet wordt gekozen voor Europese AI-modellen bij bijvoorbeeld pilots, of het college kan toelichten hoe die keuzes zijn gemaakt, ik vraag me af of u daar ook ruimte voor ziet.

Wethouder VERMEULEN: Ja, die ruimte zien wij zeker. Zeker, ik heb het net ook ambtelijk uitgevraagd. Het maakt onderdeel uit van het beslissingsproces, dus dat is copy-paste. En die informatie zult u krijgen.

De VOORZITTER: Ja, de heer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Ja, ik ben wel benieuwd wat er precies wordt uitgevoerd, want de motie heeft het over de leveranciers, Europese leveranciers. Belangrijk is natuurlijk welke service het geplaatst is. En daar spreekt de motie niet over. Dus ik ben benieuwd welke uitvoering volgens de wethouder nu al aan de motie wordt gegeven.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder VERMEULEN: Op dit moment hebben wij lokaal één systeem draaien. Dat is een systeem van IBM en dat wordt gebruikt door ons callcenter. Ik moet zeggen, dat is een enorm positieve ervaring die we daarmee hebben, waardoor de informatie voor de medewerkers echt onder de vingertoppen zit. Die draait lokaal op een eigen server, dus is op geen enkele manier verbonden met internet en maakt gebruik van onze eigen databases hier. We verwachten dat in december de medewerkers, we hebben al een licentie van Microsoft 365 inclusief Copilot, dat Copilot-chat gebruikt gaat worden. Daartoe komen eind november alle mensen die daarover moeten beslissen binnen onze organisatie bij elkaar. De deur gaat op slot en ze mogen naar buiten op het moment dat ze eruit zijn en wij ermee aan de slag gaan.

De VOORZITTER: Gezien de tijd, ik ga echt inbreken, want de raad moet echt met elkaar in debat. Ik ga als laatste naar mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter, mijnheer Vermeulen sluit geloof ik nu ambtenaren op, maar dat zal ik wel verkeerd begrepen hebben. In de eerste bijdrage voorzitter had mevrouw Kamsteeg een vraag die volgens mij ook bij mijnheer Vermeulen hoort, en die heb ik niet beantwoord gehoord. Ik was daar nieuwsgierig naar, namelijk de vraag hoe houden we nieuwe medewerkers bij ons? Het kan zijn dat ik hem niet gehoord heb, maar ik denk dat u daar wel een antwoord op hebt.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

Wethouder VERMEULEN: Ja, dat is een hele goede vraag en dat sluit ook gelijk aan bij de AI-vraag. Wat wij willen gaan doen is met de manier zoals ik net aan u vertelde, dat wij bottom-up gaan werken, dus dat medewerkers hier de ruimte hebben om autonoom te zijn en hun eigen werk, uiteraard binnen de kaders, vorm te geven. En verder het feit dat wij niet achter willen gaan lopen met de inzet van moderne middelen, dat wij in de pas willen blijven bij het bedrijfsleven. Dus als je bij de gemeente Haarlemmermeer werkt, blijf je als werknemer zeer waardevol, kan je te allen tijde de stap gaan maken naar het bedrijfsleven. En voor hetzelfde geld van het bedrijfsleven kan je zo bij gemeente Haarlemmermeer werken want wij zijn een geweldige werkgever.

De VOORZITTER: Dank u wel.

(De heer Van der Peet neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de burgemeester.)

Portefeuillehouder SCHUURMANS: Dank u wel. Ja, dank u wel, mijnheer Van der Peet. Ja, ik wil zo snel mogelijk beginnen. Dus ik dacht, ik ga maar vast deze kant uit. Ik heb een paar vragen. Ik zal er kort langs gaan. ChristenUnie-SGP vraagt toezeggingen als het gaat over het veiligheidsplan met betrekking tot de indicatoren. Ja, het is zo dat in de begroting er niet veel indicatoren staan. Dat zou de raad ook niet serieus nemen. U moet eerst het Veiligheidsplan goedkeuren, dan kijken we samen naar de indicatoren en wij komen dan jaarlijks bij u terug omdat de uitvoeringsplannen steeds geëvalueerd worden. En daar krijgt u informatie over. De ChristenUnie-SGP geeft ook aan dat ze graag zien dat er structurele dekking komt voor social works. Wij ook. Daar zijn we al jaren mee bezig. En structureel komt het van Schiphol KMar en de gemeente. Maar de ministeries doen het iedere keer niet structureel. We pleiten er wel voor, hopen dat het lukt. Dat zijn de vragen van ChristenUnie-SGP. De boa’s gaan wijkgericht werken, gaat dat al en hoe gaat dat? We beginnen met een pilot. We zijn al bezig om te kijken naar het uitzetten van de vraag om wijkboa’s aan te stellen. En dan gaan wij vrij snel kijken of we in één kern een pilot kunnen starten en zo langzaam alle wijken en alle kernen kunnen voorzien. Ik kijk even of ik alle vragen hebben. Dan liggen er twee moties. Motie 13, 'Een sterke raad, bewust van tijd en middelen' en dat gaat erover dat in dit geval een aantal partijen ziet dat er steeds meer vragen komen en de hoeveelheid vragen is enorm. Nu is het uw goed recht, want dat is uw controlerend middel. Maar

als u weet dat bijvoorbeeld in de herfstvakantie twee mensen de hele week bezig zijn geweest met vijftig vragen te beantwoorden, die anders bezig waren om voor ons te werken dan zou ik u toch willen vragen om daar echt beperkter in het aantal mee om te gaan. En wij gaan ook inzicht geven in wat het kost aan ambtelijke capaciteit. En ik weet dat u recht heeft om dat te doen, het is uw controlemechanisme, maar er is echt een verschil tussen vijf of vijftig vragen.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de heer Van der Helm want die heeft er een opmerking op.

De heer VAN DER HELM: Ja, ik voel me aangesproken want ik heb vragen gesteld en die zullen waarschijnlijk beantwoord zijn tijdens de herfstvakantie. Excuses aan het ambtenarenapparaat, maar is de burgemeester het met mij eens dat het niet om de kwantiteit van de vraag gaat, maar vooral om de kwaliteit van de vragen.

De VOORZITTER: De burgemeester.

Portefeuillehouder SCHUURMANS: Voorzitter, ik heb op geen enkele manier mijnheer Van der Helm bedoeld met mijn opmerking. Ik heb gezegd: als er vroeger vijf vragen kwamen, komen er nu vijftig. En de vraag is hoe effectief dat is, maar het kost vooral veel geld en tijd en als we daarna niets meer terugzien van wat er is gebeurd, dan moet je je afvragen of wij met elkaar, met de schaarste die we hebben, de tijd willen besteden daaraan. En nogmaals, ik ben uw voorzitter, ik wil dat u vragen stelt, want wij moeten gecontroleerd worden. Dit is een manier waarop u ons controleert. Maar er is echt een verschil als er een AI-apparaat vijftig vragen uithoest, terwijl je met vijf vragen wellicht kwalitatief betere antwoorden krijgt en dat wil ik u echt meegeven. We gaan inzichtelijk maken wat het kost en dat is de vraag. Wij laten dit aan de raad, maar we gaan het zeker doen. Tot slot is er een motie en dat was de motie die gaat over het Verhaal van Haarlemmermeer. Wij hebben in een informatieve bijeenkomst eigenlijk alle antwoorden gegeven die in die motie staan. Er is duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is dat gezien de groei van onze gemeente we merken dat er geen overkoepelende gedragen koers is die de veelzijdige identiteit in ieder geval verbindt en daardoor hebben we een probleem, zowel met onze partners als in de buitenwereld. De manier waarop we dat doen staat voor een groot deel in de motie beschreven. Heel veel zaken gaan wij zo uitvoeren als de motie vraagt. Dat hebben we ook tijdens die informatieve bijeenkomst aangegeven, maar ik wil hem wel ontraden, want er staan echt twee dingen in waarvan we tijdens de informatieve bijeenkomst hebben gezegd dat het niet handig om het op die manier te doen. We gaan het ophalen, we gaan u informeren maar we moeten de grenzen stellen als het gaat over wie er waar over gaat.

De VOORZITTER: Dank u wel voor de toelichting. Ik zie een vraag van mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Ik zou graag willen vragen wat een Badhoevedorp heeft aan een verhaal wat is ontwikkeld samen met het MRA of het rijk. Wat hebben die kleine dorpjes aan zo een verhaal, in hemelsnaam?

De VOORZITTER: Burgemeester, kunt u daar op antwoorden?

Portefeuillehouder SCHUURMANS: Voorzitter, ik vind het heel jammer dat deze vraag komt omdat we in die informatieve bijeenkomst hebben uitgelegd dat het niet gaat over nationale of MRA-verhaal. Het gaat over ons. Wie zijn wij? En bijna alle grote gemeenten die dit gedaan hebben zeggen ons, Rotterdam heeft heel veel kleine kernen, en toch zijn ze in staat geweest om met elkaar één verbinding te vinden. Dat doet iets met de inwoners, dat doet iets met het bedrijfsleven, het doet iets met de manier waarop je lobbyt, waarop mensen weten wie je bent. Het doet vooral iets met ons imago. En iedereen die

daaraan twijfelt, wil ik herinneren dat er recent een zanger zijn zoon hier kwam wonen en het was echt gênant om te horen wat hij zei over onze gemeente. Alleen daarom al wil je dat we beter op de kaart komen en wie we echt zijn.

De VOORZITTER: Nou, dank u wel burgemeester. Ook voor u geldt natuurlijk korte antwoorden. Dat kan ik nu een keer zeggen. Ik zie toch nog twee reacties. Twee reacties vanuit de raad, dus u mag nog even blijven staan. Mevrouw De Vries als eerste.

Mevrouw DE VRIES: Ja, voorzitter. Het ging heel even heel erg snel, maar van motie 13 zegt u, die gaan we dus uitvoeren? Die is dus overbodig.

De VOORZITTER: Burgemeester.

Portefeuillehouder SCHUURMANS: Wij hadden afgesproken dat we zeggen dat het aan de raad is. Wij gaan hem uitvoeren.

De VOORZITTER: Dat is opgehelderd. Mevrouw Koolmoes, ook een vraag?

Mevrouw KOOLMOES: Ja voorzitter, ik heb zeker een vraag want ik hoor een paar aannames vanuit de voorzitter over mijnheer, laat ik zeggen: de raadsleden die heel veel vragen hebben gesteld. Wat ik begrijp, het zijn nieuwe partijen in een nieuwe raad en ik begrijp best dat die misschien naar de bekende weg vragen. Het is heel jammer dat de twee ambtenaren in de herfstvakantie een week hebben zitten schrijven. Het zal geen € 700.000,00 gekost hebben. Dat kost wel het Verhaal van Haarlemmermeer. Bent u dat met me eens, voorzitter? Ten tweede wil ik graag nog vragen, ik heb een belastingvraag gesteld, wat we ervoor terugkrijgen. Ik weet alleen niet wie van de wethouders daar nog antwoord op moet geven, dus ik wacht even het rijtje af, maar dat is mijn tweede vraag.

De VOORZITTER: Op die laatste vraag, volgens mij is de burgemeester de laatste die aan het woord is. Dus dan moeten we nog even naar rechts kijken. Burgemeester, kunt u antwoorden op de eerste vraag?

Portefeuillehouder SCHUURMANS: Ja, voorzitter, ik neem afstand van wat mevrouw Koolmoes zegt. Ik neem nadrukkelijk afstand van wat mevrouw Koolmoes zegt. Ik heb niemand bedoeld, niemand genoemd. Er zijn veel partijen die vragen hebben ingeleverd en dat ga ik helemaal niet kwantificeren of kwalificeren. Ik wil alleen aan u vragen mee te helpen om de tijd die we hebben te besteden aan beleid voor onze inwoners en kritisch te kijken of elke vraag strikt noodzakelijk is. Als u als partij vindt dat dat zo is, dan is dat zo, want ik weet wie u bent en wat uw rechten zijn en dit is gewoon een democratisch grondprincipe. En ik ben lang, maar ik weiger als voorzitter beticht te worden van het feit dat ik partijen zou weerhouden om vragen te stellen, al zijn alle vragen naar de bekende weg. Het gaat om de hoeveelheid en de enorme tijdsbesteding. En ik vraag uw begrip, uw medewerking en we gaan inzichtelijk maken waarom het is, want het is erg duur.

De VOORZITTER: Dank u wel voor het betoog. Mevrouw Antolini, heeft u nog een vervolgvraag? Een korte vervolgvraag.

Mevrouw ANTOLINI: Ja, ik vind het wel heel belangrijk en ik denk ook dat het heel goed is voor de burgemeester om dit nog even aan te geven. Want er wordt aangegeven: het Verhaal is zo belangrijk, wat is Haarlemmermeer et cetera. En dat die zanger misschien een bepaald idee had bij deze gemeente. Ligt dat niet misschien aan hoe de gemeente eraan toe is? De bijplaatsingen, het feit dat je

je niet meer thuis voelt in deze gemeente, dat alles duurder wordt. Maakt zo een verhaal dan uit? Het gaat er toch om wat de mensen beleven en meemaken in onze gemeente?

De VOORZITTER: Voor de laatste keer de burgemeester.

Portefeuillehouder SCHUURMANS: Ja, voorzitter, ik kan als burgemeester niet in de politieke discussie gaan maar ik wil in ieder geval meegeven dat de essentie is dat we een identiteit moeten hebben. En dat in de 175 jaar die wij volgend jaar bestaan, 175 jaar geleden is Haarlemmermeer ontstaan, we dan met elkaar beseffen wie we zijn en waar we voor staan en dat moeten we uitdragen naar al die partijen die denken allerlei dingen bij ons te kunnen projecteren, of ons te gebruiken voor de oplossingen, voor de problemen die zij hebben, dus het heeft een functie. En nogmaals, ik wil met alle plezier dat laten zien in de gemeenten die dit wel al hebben gedaan.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de allerlaatste. Ik moet zeggen, het gaat wel van de zuivere snacktijd af. Dus dit is de allerlaatste vraag die ik nog toelaat.

Mevrouw SMAND: Nou, dank u wel, voorzitter. Dat wordt een bitterbal minder. Staat u mij toe om een korte toelichting te geven zonder vraag want ik zie dat een discussie over een motie een hele andere kant op gaat, dan waarvoor de motie bedoeld is en ook helemaal niet oproept, waar nu over gediscussieerd wordt.

De VOORZITTER: Daar is het debat voor. En volgens mij, als ik de motie goed heb gelezen, gaat de motie vragen om nog een seniorenconvent daarover te laten buigen. Volgens mij is dat een plek waar een eerste aanleg kan worden gevoerd voor het debat en later misschien in de sessie. Dus dat ga ik niet toestaan. We zitten al krap in de tijd. We gaan dit deel afronden. We gaan schorsen tot 20.45 uur.

Schorsing

(De burgemeester neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de heer Van der Peet.)

De VOORZITTER: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Wij gaan over tot de tweede termijn en dat betekent dat u met elkaar een raadsdebat gaat houden waarin u ook uw eigen thema’s en relevante onderwerpen, maar ook moties en amendementen kunt behandelen, aan u. Iedere fractie krijgt zes minuten de tijd. Uw volgorde geschiedt via loting. We hebben net van EEN Haarlemmermeer begrepen dat ze niet mee willen doen met het debat, dat ze daar geen behoefte aan hebben. Als er meer partijen zijn dan hoor ik dat graag. Ja, dan halen we ook u eruit. Dat geldt dus ook voor DENK. En de VVD? Nee, u er ook uit? Begrijp ik dat goed? Heel goed. CDA eruit? SRH eruit. Dus ik heb opgehaald nu EEN Haarlemmermeer, DENK, VVD, CDA, SRH. Zij gaan geen debatonderwerp meer inbrengen. Heb ik dan iedereen gehoord? Dat is het geval. Het betekent dat wij gaan loten voor de rest. Ik wil u eraan helpen herinneren dat wanneer u moties wilt aanpassen of wilt terugtrekken, u dat voor 22.00 uur even doorgeeft aan de griffie. En dan ga ik nu beginnen met de eerste partij en dat is 50PLUS. En ik ga u vragen, want dat wil ik nog even voorstellen, we hebben toen gezegd dat u het kon inleiden en dat u als u wilt, kunt gaan staan bij de microfoons om de discussie mee te voeren want anders staat u hier al die tijd. Als u dat graag wilt is het aan u maar als u mee wilt doen, dan nodig ik u uit om het te introduceren en dan mee te doen met het debat aan de loopmicrofoons. In totaal zes minuten. En ik wil graag doorgeven dat mevrouw Trap van D66 naar huis is gegaan. En ook u wilt geen debat voeren. Dan gaan wij ook u uit de loterij halen. Gaat uw gang, mijnheer Van der Helm. U heeft een vraag? Gaat uw gang.

Mevrouw HOGERVORST: Stress, wij willen ook geen onderwerp.

De VOORZITTER: Ook Forza! halen we dan uit de bak. Ja. Dan gaan wij door met de heer Van der Helm, van 50PLUS, gaat uw gang.

De heer VAN DER HELM: Dank u wel voorzitter. In deze tweede termijn wil ik met mijn collega's spreken over de afvalstoffenheffing. Dat zal geen verrassing zijn. Niet opnieuw over alle cijfers, maar over de keuze die voor ons ligt. Twee inwoners wonen allebei alleen. De ene heeft een eigen afvalbak en kan voor het kleinste formaat kiezen, de andere woont in een flat of bij ondergrondse containers en heeft die keuze niet. De eerste kan zijn rekening verlagen, de tweede niet. Dat verschil vinden wij niet redelijk. Voorzitter, onze motie samen met DENK en FVD vraagt geen korting voor iedereen die alleen woont. Wij richten ons juist op alleenwonenden die geen keuze hebben. Zij zouden volgens 50PLUS niet meer moeten betalen dan een alleenwoner die wel voor de kleinste bak kan kiezen. Het college heeft aangegeven dat het juridisch en technisch kan om voor deze groep een lager tarief te rekenen. De vraag is dus niet of het kan, maar of wij het willen. Dan komt natuurlijk de vraag wie betaalt dat? Die vraag is terecht: maar onze motie bepaalt niet dat gezinnen automatisch de rekening krijgen. We vragen zowel de gevolgen voor de andere afvaltarieven als betaling uit de algemene middelen te laten zien. Ook dat laatste is natuurlijk geen gratis geld. Daarom moet de raad die mogelijkheden zorgvuldig kunnen afwegen. Met deze motie spreken we wel een richting uit: maak het eerlijker voor een alleenwoner die nu niet kan kiezen. Daarom heb ik één vraag aan de andere fracties. Vindt u ook dat een alleenwoner die niet kan kiezen, niet meer zou moeten betalen dan het tarief voor de kleinste afvalbak. Vandaag vragen we steun voor die richting. Daarmee kiezen we nog niet wie de rekening betaalt. Daarover besluiten wij bij het belastingvoorstel voor 2028, met de financiële gevolgen op tafel. Voor 50 PLUS is het antwoord ja. Wie niet kan kiezen, mag daarvan niet de dupe worden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik ga voor een reactie naar de heer Spijker.

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel. Mijnheer Van der Helm, ik kan me volledig voorstellen of …

De VOORZITTER: Ik zou heel graag willen dat u mij aanspreekt. U kunt mijnheer Van der Helm volgen.

De heer SPIJKER: Excuus.

De voorzitter: Heel graag, dank u wel.

De heer SPIJKER: Ik bedoelde de inspreker, dus bedankt. Ik snap uw idee. Ik zit alleen met het volgende probleem. Stel, ik ben de bewuste bewoner, ik heb een klein huishouden en het is niet te meten. Dan zou je inderdaad, met een rolemmer is dat makkelijk te meten, maar ik woon in een flatgebouw en ik neem al het vuil van het hele flatgebouw mee, dan kan iedereen meegenieten. Dus het is een beetje lastig te zien, wel of niet, hoeveel vuilnis heb ik. En daar zit ik even mee hoe kun je dat goed begeleiden. Ik snap volledig: ben je eenpersoonshuishouden, je hebt klein en je wilt meedoen, dan moet je ervoor beloond worden. Dus die weg zoek ik absoluut.

De VOORZITTER: Mijnheer Bier.

De heer BIER: Dank wel. Namens D66 kan ik zeggen dat in ieder geval de discussie over hoe gaan we differentiëren en ophalen, dat hoort meer bij het afvalbeleid dan bij de tarieventabel. Bij de tarieventabel wil ik toch wel echt vasthouden aan de stelregel dat dit een kostendekkende leges is. Dus dat een maatregel aan de ene kant leidt tot een maatregel aan de andere kant binnen het totale budget. En ja, dat loopt helaas op. Dat zien we aan alle kanten.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Kliphuis.

Mevrouw KLIPHUIS: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben de portefeuillehouder twee andere dingen horen zeggen. De eerste is net al door de heer Bier aangegeven, namelijk dat het een kostprijsdekkende leges moet zijn. Dat is daarmee volgens mij een hele mooie richting dat we niet zomaar uit de algemene middelen hier iets op kunnen gaan toeleggen. En het andere is dat mensen betalen voor het systeem. En dat is misschien een oneerlijke keuze als je bent aangewezen op ondergrondse afvalcontainers ten opzichte van een rolbak. Maar dat is wel op dit moment hoe het systeem werkt en waar de hele berekening om zit. Dus deze discussie hoort niet hier thuis, wat de VVD betreft, maar na de evaluatie, die al is aangekondigd voor het bredere afvalbeleid en dan gaan we graag verder in gesprek.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ga ik naar mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter. Als je, ook al zit ik in de oppositie, al wat langer meeloopt, heb je vorig jaar een informatieve avond gehad waarbij we te horen hebben gekregen, eigenlijk hoe slecht het nog steeds gaat met het ophalen van het afval. Voorzitter, ik sta er wel in zoals mijnheer Van der Helm ook aangeeft, is dit eerlijk? Maar wat de VVD ook zegt, volgend jaar in het begin van het jaar gaan we het evalueren en gaan we het dan over hebben en ik denk dat dat inderdaad het juiste moment is.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Wij zouden het liefst de kosten van al onze inwoners op afvalkosten laag houden. Alleen de kosten, zoals eerder gezegd, moeten ook gedekt worden. En ook zoals eerder gezegd, moeten we het er in 2027 over hebben tijdens de evaluatie. Dus ik snap waar u naartoe wilt. Alleen ik denk dat uw motie net even te vroeg komt.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter. Ik zou nog willen aanvullen dat er wellicht nog meer dingen zijn die verkeerd uitpakken in het afvalbeleid of oneerlijk zijn en dat het, denk ik, goed is om die integraal te bekijken na de evaluatie. Ik denk, in reactie op mevrouw Koolmoes zojuist, dat er ook heel veel goed gaat. Want VANG staat voor Van Afval Naar Grondstof. En als we zien hoeveel afval gereduceerd is en hoeveel grondstoffen ertegenover staan, is er echt ook wel een andere kant van de medaille maar ik denk dat de discussie nog wel terug gaat komen in de raad.

De VOORZITTER: Dank u wel. U heeft een minuut om het af te ronden, mijnheer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor van een aantal partijen dat het kostendekkend moet zijn. De motie vraagt ook om het inzichtelijk te maken en dat de raad uiteindelijk besluit hoe we de kosten verdelen. Een mogelijkheid is dat we gewoon een beroep doen op de spaarpot, laat ik het zo zeggen, maar dat is niet mijn inzet. We kunnen ook denken van we gaan het kostendekkend maken, maar we gaan de verdeling anders maken. Als we het gelijk willen trekken omdat we vinden dat oneerlijk is, dan kost het grofweg € 0,75 per maand aan extra kosten voor degenen die de lasten dan gaan dragen. Dus dat valt op zich wel mee. Ik hoor ook partijen zeggen: het is eenmaal het systeem. Dat ben ik met diegene eens. Maar realiseer wel dat de woning, of waar je woont, bepaalt dan wat de kosten zijn. Dat vind ik niet helemaal eerlijk dus dat zou ik graag recht willen trekken. Verder wordt gezegd: het komt allemaal nog aan de orde. Ik ga me beraden of we dat nu aan de orde moeten stellen of dat ik zeg laten we het even wat meer tijd gunnen met elkaar en een goede afweging maken.

Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik voor een volgend debat naar D66 en dat wordt ingeleid door mijnheer Hazen zie ik.

De heer HAZEN: Voorzitter, ja naar de andere kant van de zaal. Ja, dank u wel. De spraakverwarringen ontstaan heel snel. Voorzitter, dank u wel. Mevrouw Smand heeft het al in onze bijdrage aangekondigd. Wij willen samen met een aantal collega's een motie indienen vanavond. We zijn er denk ik als raad ontzettend goed in met elkaar om heel kritisch te kijken naar het college en naar uitvoering van beleid en of daar resultaten uit voortvloeien die we ermee beogen. Maar het is altijd lastiger, dat merk ik thuis ook, je ziet de dingen van de ander soms beter dan de dingen van jezelf. En wij denken dat het ontzettend goed is om ook kritisch naar onszelf te kijken. Heel blij om te horen dat de voorzitter heeft aangekondigd dat de vraag die we hebben gesteld om inzicht te geven in wat dat nou eigenlijk kost, de behandeling van al die schriftelijke vragen. Dat is puur om daar met elkaar een gevoel bij te krijgen en inderdaad niet om met vingers te wijzen en dat is wat ons betreft ook maar een klein onderdeel van het geheel. Wij zouden heel graag met elkaar een keer goed in gesprek gaan over hoe wij nou onze rol als raad zo effectief mogelijk uitvoeren en daar hoort een goede informatievoorziening bij. Maar ik vind bijvoorbeeld ook interessant eigenlijk wat onze voorzitter aan het begin van de avond, de oproep die zij deed met betrekking tot hoe gaan we nou om met moties, dat is ook zo'n voorbeeld. Wat is daar nou de beste weg in om met elkaar datgene te bereiken wat we voor ogen hebben? Dus ik ben ontzettend benieuwd om van de collega's te horen, die hebben ongetwijfeld allemaal al kennisgenomen van de motie, hoe jullie tegen dat voorstel aankijken.

De VOORZITTER: Ik zie mevrouw Antolini. Gaat uw gang.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Ik denk dat het niet een verrassing is dat wij het absoluut niet eens zijn met deze motie. Het voelt wel degelijk alsof eigenlijk alles nu op de raad wordt gegooid. Ik vraag me af of D66 misschien in plaats van alles op ons gooien en dat wij minder schriftelijke vragen moeten gaan indienen enzovoorts, want dat zou efficiënter zijn, maar waarom kijkt D66 niet misschien naar de taken van het college, of projecten van het college die misschien geschrapt zouden kunnen worden, wat heel veel tijd en werk zou schelen voor de ambtenaren?

De VOORZITTER: Ik kom zo bij u terug, maar ik ga eerst even naar de heer Achterbergh.

De heer ACHTERBERGH: Dank u wel voorzitter. Ik ben zelf een klein jaar stafjurist geweest bij de politie in Amsterdam en toen was een van mijn taken het beantwoorden van politieke vragen. Ik weet echt bijna als geen ander hoeveel tijd en energie één vraag kan betekenen. Eén vraag kan betekenen dat je uren aan het uitzoeken bent. Wat betekent dit? Waar staat dat dan? Dat is ook de reden dat ik het maar een jaar gedaan heb, dat was ik heel snel zat. Maar wat ik daarmee bedoel te zeggen is: wij kunnen heel makkelijk als raad een vraag op papier zetten, heel weinig moeite. Sommige partijen denken helemaal niet meer na en gebruiken daar AI voor, maar dat terzijde. Maar ik denk als wij wat bewuster zijn in welke vragen stellen wij en hebben we die ook nodig voor onze kaderstellende taak? En niet ook om vragen te stellen om het vragen stellen of kijk dan heb ik weer een leuk artikeltje in de krant. Nee, we zetten echt mensen aan het werk. Het is geen spelletje. We moeten vragen stellen die we moeten stellen om onze taak uit te voeren. Dat moeten we ook echt niet gaan remmen. Maar we mogen best wel een beetje ook naar onszelf kijken, moet ik dertig vragen stellen, of zijn vier ook voldoende. Dus wij steunen de oproep van D66.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, kan u mij toelichten over welke motie mijnheer Hazen spreekt? Want ik heb begrepen dat hij een informatieve werksessie wil, waarin we als een soort op zoek naar geluk met zijn allen bij elkaar komen en nader tot elkaar gaan komen wat ik al een hele interessante gedachte vond. Dus kan mijnheer Hazen even toelichten of we het over dezelfde motie hebben, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik heb een heleboel mensen, maar dit is misschien wel handig om even tussendoor te zeggen welke motie want dan weten we of we allemaal over hetzelfde onderwerp praten. Aan welke motie refereert u?

De heer HAZEN: Dank u wel voor de gelegenheid, voorzitter, want ik had ook geen pen bij me. Dus om alle vragen dan bij te houden wordt ook ingewikkeld. Mevrouw Koolmoes, dat is motie 13.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, dan kan ik nu mijn vraag stellen, want dan weet ik zeker dat ik het over de goede motie heb. Voorzitter, D66 verzoekt iets en dat verzoekt ze eigenlijk als een soort mosterd na de maaltijd, nadat er al een aantal dingen de afgelopen weken niet lekker is gelopen in de raad. Daarom steunen wij de oproep voor een informatieve werksessie. Maar we hebben wel wat moeite met de concrete afspraken die dan in de motie staan waarin wordt opgeroepen: we gaan concrete afspraken maken en daar gaan we jullie allemaal aan houden. Dan denk ik bij mezelf zit er nu een leraar voor of gaat D66… Dat zit me een beetje dwars. Dank u wel.

De VOORZITTER: Helder, dank u wel. Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter. Ook wij kunnen de oproep van D66 steunen. We snappen ook wel wat mevrouw Koolmoes zegt en ook wat mevrouw Antolini zegt, dat je niet alleen naar jezelf moet kijken, maar ook best kritisch mag zijn op bijvoorbeeld de beantwoording van vragen. Want het komt heel vaak voor dat beantwoording ook weer leidt tot vervolgvragen. Is dat allemaal zo zinvol? Dus ik denk dat we het wel wat breder moeten trekken. Het gaat volgens mij vooral om het functioneren van het bestuur, wat we hier in deze raadzaal doen en daar zitten de collegeleden ook bij en de voorzitter. Dus ik denk dat dat ook wel degelijk aan de orde komt. Het is een verzoek aan de senioren. Dus we gaan zelf over de eigen agenda. Wat mij betreft sluit ik me ook aan bij wat de burgemeester al heeft gezegd. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat we daar vrijheden of dergelijke gaan inperken. Dat is helemaal niet de bedoeling. Het is gewoon met elkaar eens een keer opnieuw kijken naar de mores in deze raadzaal. Ja, en wellicht komt er wat uit, wellicht niet.

De VOORZITTER: Oké, dan ga ik naar mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is wel bijzonder, want deze oproep hebben wij als partij al veel vaker gedaan, echt al veel vaker in de afgelopen jaren. Dat is ook precies de reden waarom we dit onderwerp ook hebben aangegeven als onderzoek voor de Rekenkamercommissie, want het gaat niet zozeer om de vragen die we stellen, maar ook wat we ermee doen. En daar zien wij ook een grote crux in dit verhaal. Gelukkig heeft het college al toegezegd dat het dit gaat uitvoeren, dus de motie hoeft niet ingediend te worden. Dat scheelt weer een hoop papierwerk ook straks. En verder hebben we ook wel eens gesproken over AI. Wat kunnen we daarin doen om te zorgen dat we vragen ook niet dubbel stellen? Dat we die informatievoorziening goed up-to-date houden, zodat we ook weten wat er al is gebeurd. Dat we ook onze eigen zoekfunctie kunnen verbeteren. Dat zou ook al een heleboel schelen bij het stellen van dubbele vragen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, dank u wel voorzitter. Misschien een beetje aansluitend op wat mevrouw Koolmoes en de heer Van der Peet al zeiden. Ik denk dat ik als geen ander weet hoe frustrerend het is dat je een vraag stelt en dan het antwoord niet krijgt, of dus niet het antwoord krijgt waar je ook echt iets mee kan. Dus dan zou ik graag ook in die werksessies zien, maar dat is dan misschien ter aanvulling voor het seniorenconvent wat dan daarna komt, dat we ook kijken hoe we kunnen kijken welke tools we misschien nog extra nodig hebben om gewoon meer informatie tot ons te krijgen. En dan niet altijd informatieve bijeenkomsten of wat dan ook. Maar hoe lastig zou het zijn om bij wijze van spreken een keertje op een onderwerp gewoon een ambtenaar te kunnen spreken of iets dergelijks. Desnoods met een wethouder erbij, als dat lastig is, dat we net even wat bewuster zijn als raad wat we nog meer kunnen doen, behalve alles via de papierwinkel te laten lopen.

De VOORZITTER: Mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u wel. Ik zou nog graag iets willen toevoegen, want er wordt aangegeven van o, het is zoveel werk om die schriftelijke vragen te beantwoorden. En uiteraard, als je honderd vragen in één keer opstuurt, wekelijks bij wijze van, of om de week, dat is te veel. Ik denk dat het in deze raad wel heel goed gaat. Wij hebben een controlerende taak die we gewoon moeten kunnen blijven uitvoeren. Overigens, heel vaak de vragen die wij beantwoord terugkrijgen, dan lezen we ja, daar gaan we niet over, of dat weten we niet. Of ja, dan ga je naar de volgende vraag en dan staat er 'kijk naar het antwoord van vraag 1'. Dus ja, daar wachten we dan soms ook zelfs vijf weken op, op dit soort beantwoording. Dus het voelt een beetje alsof we monddood worden gemaakt eigenlijk.

De VOORZITTER: Dan ga ik naar de heer Van der Helden, sorry, de heer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Dank u wel, voorzitter. Ja, wij steunen de motie niet. Wij zijn ons bewust van onze taak, controlerende taak. En we gaan, denk ik, althans dat proberen we, zuiver om met de mogelijkheid om vragen in te dienen. Wij stellen geen vragen om het vragen te stellen en ik hoor de wethouder daar in een eerdere beantwoording zeggen, wethouder Vermeulen: nu ik wethouder ben, merk ik eigenlijk wat voor informatievoorsprong ik heb ten opzichte van raadsleden. Ik denk ook dat het een wisselwerking is, dat het college door het ambtenarenapparaat, dat achter hen staat, veel beter is geïnformeerd en misschien wij later tot bepaalde inzichten komen. En als we die inzichten nog niet hebben, dan is er één mogelijkheid, het indienen van vragen.

De VOORZITTER: Ja, ik ga nog twee mensen langs en dan ga ik eindigen bij de indiener. Ik begin bij mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, even ter verduidelijking. Ik bedoelde niet met de frustratie die ik soms voel, als ik een raadsvraag terugkrijg, dat ik het idee heb dat we monddood worden gemaakt als raad want daar distantieer ik me echt ontzettend van. Waar het mij meer om gaat, is dat we misschien op meerdere manieren gesprekken kunnen voeren met het college. En dat kan via schriftelijke vragen, maar dat kan ook informeel en dat kan ook door elkaar gewoon in de ogen te kijken of de ambtenaar die betrokken is, misschien wat meer richting de raad te krijgen. Dank u wel.

De VOORZITTER: En dan ga ik als laatste naar de heer Ünal.

De heer ÜNAL: Wij als DENK steunen de motie, dat vinden we fijn. Dit is niet om wat hardop gezegd wordt, de raad dood te maken, of wat was ook weer de term? Monddood, o, monddood te maken. Kijk, het punt is eigenlijk, we zitten hier allemaal gezamenlijk. Het gaat om: let even op wat je stuurt. Af en

toe zie ik schriftelijke vragen achter elkaar. In vraag nummer 1 staan er wel weer vijf andere vragen. Dus ik wil vragen, als het mogelijk is, we hebben het over AI gehad, de wethouder had het over Copilot. Je hebt die nieuwe middelen om oplossingsgericht te denken. Bij Copilot kan je agents maken. Dus je gaat eigenlijk ambtenaren creëren die onze vraag kunnen stellen zodat het minder tijd kan kosten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik rond af, gaat uw gang.

De heer HAZEN: Hartelijk dank. Het is een interessante avond geworden. Mijn vrouw zal verbaasd zijn dat ik voor leerkracht word uitgemaakt want dat is zij zelf namelijk. Misschien is de associatie van mevrouw Koolmoes wellicht dat wij als D66 altijd heel veel waarde hechten aan goed onderwijs maar het is zeker niet mijn intentie om belerend over te komen. Misschien even een antwoord op de vraag van mevrouw Antolini en de suggestie over het monddood maken, daar wil ik ook graag afstand van nemen. Dat is wel het laatste wat ik als vertegenwoordiger van een democratische partij zou willen. Het gaat juist over die effectiviteit. Ik merk ook dat het zich erg sterk lijkt toe te spitsen op de schriftelijke vragen en dat is echt slechts een onderdeel. In die zin wil ik heel graag aansluiten bij de suggestie van PRO. En eigenlijk heeft de heer Blom eerder vanavond ook al een suggestie op dat gebied gedaan. Het gaat over het effectief inzetten van alle middelen die wij hebben. We hebben dit jaar volgens mij zelf als raad nog geen informatieve sessies aangevraagd, als ik het wel heb. Misschien eentje, maar ik denk het eigenlijk nog niet. Dat is ook een instrument. Dat kan een heleboel schriftelijke vragen schelen. De suggestie van mijnheer Blom om te kijken of we samen met het college spreekuren zouden kunnen organiseren. Want als een vraag, zoals mevrouw Antolini stelt, niet goed beantwoord wordt, dan kan je daarop doorvragen. In plaats van dat dat tot weer meer papierwerk leidt. Dus het gaat echt over een gesprek met elkaar in de breedte. Hoe kunnen we onze middelen effectief inzetten en onze rol als raad gewoon effectiever uitvoeren met ook minder belasting. In ieder geval een betere efficiency van alles wat wij van de ambtelijke organisatie vragen en ik ben blij om te horen dat daar in de breedte wel steun voor is.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij gaan naar Hart van Haarlemmermeer. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, het is een serieuze avond. Laten we het daar ook bij houden. Hart van Haarlemmeer ziet vier financiële aandachtspunten bij deze begroting. Het uitstellen van projecten maakt het niet automatisch goedkoper. Het kan juist leiden tot hogere bouwkosten, extra onderhoud en gemiste subsidies. Preventie kan besparingen opleveren, maar vraagt vaak eerst om investeringen en zonder dat we onze doelen weten en ook geen meetbare resultaten hebben, blijft dat dus een aanname. Langere afschrijvingstermijnen verlagen dan wel de jaarlijkse lasten, maar de kosten verdwijnen niet. We schuiven ze gewoon door naar de voorgrond, naar de toekomst. En de financiële onderbouwing volgt pas achteraf. Maar de maatregelen zijn nu al in de begroting verwerkt. Mijn vraag aan mijn collega's is: bezuinigen we dan daadwerkelijk? Of schuiven we de rekening misschien wel door naar de volgende bestuursperiode? Ik hoor het graag.

De VOORZITTER: Ik zie mijnheer Bier rennen naar de microfoon. Goed, u heeft uw beweging gehad, gaat uw gang.

De heer BIER: Ja, dank u wel. Ik moet inderdaad nog een klein beetje aan mijn stappen werken vandaag, maar dat komt helemaal goed op deze manier. Ik wil eerst even kwijt dat we volgens mij wel vaker spraakverwarring hebben over het woord investeren. Heel vaak gebruiken wij als wij geld uit gaan geven, het woord investeren. Investeren in preventie. Dat is gewoon geld uitgeven ter dekking van kosten in preventie. Dat is iets anders dan investeren waar je iets activeert en een afschrijvingstermijn

afspreekt, bijvoorbeeld de laptop vier jaar. Als je nou zegt we gaan vijf jaar met de laptop doen, dan heb je dus én de gebruikstermijn, en dus ook de afschrijvingskosten over een langere periode. Dat is geen vooruitschuiven van kosten. Dat zou het namelijk ook zijn als je besluit om in het vierde jaar een laptop te kopen. Dan is het ook altijd voor de volgende partij.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Achterbergh.

De heer ACHTERBERGH: Ja, voorzitter. Ik wilde eigenlijk zeggen 'what he said', maar dat klinkt ook een beetje dom, of kort door de bocht. Ja. Nee, maar als het ook gaat over het keuzes maken in investeringen. Kijk, op een gegeven moment moet je ook temporiseren noemen we dat. Dat is een duur woord voor keuzes maken. We kunnen ook niet alles tegelijk doen. We hebben ook maar een beperkte hoeveelheid capaciteit en daar moeten we zorgvuldig mee omgaan. Daar hebben we het ook eerder in deze raad over gehad. Dus ja, het is ook niet altijd vrijwillig dat je dingen vooruitschuift of op een andere manier indeelt dus ik denk wel dat we daar als raad zeker kritisch op moeten blijven maar soms is het ook gewoon zoals het is.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel, voorzitter. Ik heb er eigenlijk wel vertrouwen in dat ook op deze manier hier keuzes worden gemaakt. Want ik kan me toch niet voorstellen dat er hier bestuurders zitten die alleen denken aan deze drie jaar waarin, zij zitten vier jaar, daarin de bezuinigingen realiseren en wat daarna komt, zien we wel. Ja, die intentie proef ik op geen enkele manier. We kijken altijd vooruit naar de toekomst. En als straks de Uitvoeringsagenda er is, zal duidelijk worden, denk ik, wanneer de momenten zijn dat we hierover in gesprek gaan. Want op zich, uw redeneerlijn, uw gedachtegang, die is natuurlijk hartstikke goed. Maar ik vind hem eigenlijk zo vanzelfsprekend dat ik me niet kan voorstellen dat dit gewoon niet gebeurt, maar laten we er wel scherp op zijn met elkaar.

De VOORZITTER: Ik ben weer terug bij u. Ja, gaat uw gang. Dan mag u het afronden.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter. Ik denk dat mijn collega's niet helemaal goed hebben gelezen wat ik heb gelezen, maar dat kan natuurlijk helemaal aan mij liggen, want ik lees wel meer dingen verkeerd waarschijnlijk. Maar ik heb gelezen dat dit nieuwe dingen zijn in de Programmabegroting en nieuw betekent in mijn ogen altijd dat er een risico aan zit. Een van die risico's is het uitstel van projecten. D66, investeren in preventie, dat stond er, dat zei ik. Maar toen begon D66 over de langere afschrijvingstermijn. Dat is een ander punt. Het waren vier punten: uitstel van projecten, preventie, langere afschrijvingstermijnen en de financiële onderbouwing pas achteraf terwijl die al in de begroting zijn verwerkt. Ik heb ze gehoord, ik heb mijn collega's gehoord. Ik hoop wel dat jullie mijn motie willen steunen. Waarbij ik wil aangeven dat wat er nu staat, dat het in de Uitvoeringsagenda kan, dat wil ik eventueel verplaatsen naar begin 2027, want ik constateer dat mijn collega-raadsleden veel vertrouwen uitspreken in dit nieuwe college met maar liefst 50% nieuwe wethouders terwijl we de Uitvoeringsagenda nog niet eens hebben gezien. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan ga ik kijken wie het woord gaat voeren namens FVD. Mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u wel, voorzitter. Ik zou het toch uiteindelijk willen hebben over het Verhaal van Haarlemmermeer. Ik denk dat het toch wel een hele interessante discussie is. De burgemeester geeft aan dat het ontzettend belangrijk is om een eigen identiteit te hebben, enzovoort, enzovoort. Nu vraag ik me af, wat vinden wij daar zelf van? Wat is inderdaad onze identiteit? We hebben ook een EXPO in Haarlemmermeer, die heet letterlijk EXPO Greater Amsterdam. We zeggen ook Schiphol

Amsterdam, Amsterdam Schiphol. We hebben ook met verschillende visies überhaupt al initiatieven die bijdragen aan de identiteit en profilering van de gemeente. Dus ik zie totaal het nut niet van dit project. Dus ik hoor heel graag hoe de rest daarnaar kijkt.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter. Dat is precies een mooi bruggetje dat u net maakte met de EXPO Greater Amsterdam. Als wij wel een identiteit hadden, een merk als Haarlemmermeer, dan had die naamsverandering nooit plaatsgevonden, want dan was het niet nodig geweest om die naam te veranderen omdat iedereen Haarlemmermeer kent. Zo zien we natuurlijk nog veel meer bedreigingen om ons heen, dat die ver-Amsterdamsing ons op een gegeven moment eigenlijk een soort buurgemeente of een deelgemeente maakt van Amsterdam. Op het moment dat wij onszelf steviger op de kaart zetten, dat is eigenlijk wat hiermee gebeurt, krijgen we het effect dat in Rotterdam is bereikt, dat in Eindhoven is bereikt, dat Haarlemmermeer in één keer bekendstaat om haar verhaal, of om haar economie en in één keer niet meer allerlei functies vanuit het rijk of de provincie of de regio, zomaar ineens geprojecteerd krijgt op onze kaart. Dus ik denk dat er wel degelijk meerwaarde zit en eigenlijk ook meerwaarde voor de dingen die u ook belangrijk vindt.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Mijnheer Van der Peet haalt me de woorden uit de mond, dus ik sluit me daar graag bij aan en geef graag het woord aan iemand anders.

De VOORZITTER: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw VAN DEN BERG: Dank u voorzitter. Ik vind het bijzonder belangrijk dat wij een goede marketing voeren voor onze gemeente. Als ik ergens op vakantie ben en mensen vragen waar ik vandaan kom en ik zeg Haarlemmermeer, dan kijken ze een beetje glazig. Terwijl als ik zeg, nou vlakbij Schiphol, Nieuw-Vennep, dan beginnen ze het te begrijpen. Dat betekent gewoon dat Haarlemmermeer nog niet goed genoeg op de kaart staat. Mensen denken ook eigenlijk dat Hoofddorp Haarlemmermeer is. Er is zoveel verwarring nog. En bovendien, we zien gewoon te vaak dat Amsterdam bepaalde zaken in onze gemeente laat neerploffen waarvan ik denk die horen toch echt niet bij ons. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Bier.

De heer BIER: Dank u wel. D66 denkt ik dat dit een belangrijk project is. En het allerspannendste van dit project is dat wij het helemaal moeten loslaten. Meestal zijn wij van beleid dus wij schrijven voor, bedenken en rollen het over de inwoners uit. En wat doen we in dit project? We stellen één iemand aan, nou ja, eigenlijk stellen we € 350.000,00, € 400.000,00 aan, maar goed, we stellen een team aan en dat gaat uitvragen 'wat vinden inwoners, bedrijven, organisaties, wat vindt iedereen nou, de kern van Haarlemmermeer?'. En welke grote gemene deler kunnen we daaruit trekken? En is dat de boodschap waarmee wij als Haarlemmermeer de boer op kunnen? En dat lijkt me echt een ontzettend mooie, brede aanpak om dit aan te vliegen. En dan gaat D66 vanavond geen invulling geven, als wat vinden we daar nu van en welke kant moet het op. Dat zou echt contra het project zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kijk ik even wie er is. Ja, gaat uw gang mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Dank u wel, voorzitter. Ik ben het helemaal met mevrouw Antolini eens dat het heel jammer is dat er bedrijven zijn die allemaal Amsterdam-gerelateerde namen gebruiken, zoals

Amsterdam Castle in Muiden, Amsterdam Beach Zandvoort, Amsterdam Schiphol Airport in Haarlemmermeer. We zouden juist met dit kunnen uitdragen dat we onze eigen identiteit hebben. Ik hoop heel erg dat we de prachtige geschiedenis die we hebben meenemen, de drooglegging van Haarlemmeer, de 31 kernen die hier wortelden binnen de Ringvaart, dat we van boeren tot een enorme internationale economie, een hele rijke gemeente hebben. En daar mogen we echt wel wat aandacht voor vragen. De manier waarop is bespreekbaar.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Ünal.

De heer ÜNAL: Ik vind het fijn dat we leren kennen wie we zijn en waar we staan. Ik ben alleen benieuwd, ik koppel het aan efficiency. Straks gaan we bijna € 300.000,00 of meer uitbesteden aan wie we zijn. Straks hebben we de Noord/Zuidlijn naar Haarlemmermeer, dan zijn we ook onderdeel van Amsterdam en wordt de term Amsterdam meer gebruikt dan Hoofddorp of Haarlemmermeer. Dus ik ben even benieuwd, zou het niet beter zijn voor de efficiency om eerst even uit te zoeken wat Haarlemmermeer is en wat we ermee kunnen? Ik woon al vijftig jaar in Hoofddorp, niet in Haarlemmermeer omdat ik dat nooit heb gebruikt. En als je dan zoveel geld gaat investeren, we hadden het net over dat we minder schriftelijke vragen moesten stellen, omdat het geld kost en we gaan nu iets investeren waarvan we nog niet eens zeker zijn dat de uitkomst 100% is.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, dank u wel. Ja, Het verhaal van Haarlemmermeer. Laten we beginnen, we hadden als eerste de wolf, de waterwolf. Dat is dan toch wel even een puntje wat we hebben, dat hebben we toch op ons conto. Mevrouw Smand heeft vanavond verteld hoe Haarlemmermeer van de toekomst eruitziet, dus dat hebben we ook al. Maar om nou € 700.000,00 nog neer te gaan leggen voor het oude verhaal, hoe de waterwolf bedwongen werd, hoe we de schepen hebben… En het droog hebben gelegd. Maar aan de andere kant, want ik ben dan wel iemand die dan ook beide kanten belicht, zie ik ook wel in waar u naartoe wilt en ik zie ook wel in dat als ik vertel waar ik woon, dat ze allemaal denken dat ik bij Haarlem hoor. En pas als ik Schiphol laat vallen, dan weten ze: o, daar woon je. Maar nogmaals, ik vind het ook een heel groot bedrag. Ik ga nog heel even goed met mijn fractie overleggen hoe we dit vanavond gaan doen, hoe ik hierover ga stemmen, maar ik heb het idee dat die hele coalitie natuurlijk weer voor gaat stemmen voorzitter, dus waarschijnlijk ga ik dan ook wel mee. Dan heeft u ook uw verhaal vanavond.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik ga even kijken naar mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES: Ja, voorzitter, dank u wel. Cultuur en het Verhaal van Haarlemmermeer is natuurlijk heel belangrijk, maar laten we niet ontkennen dat we daar ook al heel veel aan hebben gedaan en dat we nu vragen om € 700,000,00 extra uit te geven aan een soort verlengde citymarketing, dat is toch wel heel erg veel geld. Laten we ook niet vergeten dat bedrijven die zichzelf nu met Amsterdam in hun naam vertegenwoordigen, dat we daar als raad ook zelf bij stonden en dat we dit ook zelf hebben gedaan met die citymarketing. Dus € 700.000,00 uitgeven aan een Verhaal van Haarlemmermeer, terwijl wij ook een heleboel andere dingen hebben die hier veel harder aandacht nodig hebben, dat is niet oké.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik naar mijnheer Spijker. Ik kom zo bij u terug, u bent de tweede. Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel. Ik kan me geheel vinden in de woorden van mevrouw De

Vries. Ik ging het even zoeken. Ik dacht citymarketing. Goh, die heb ik vaker gehoord. 2023 hadden we een citymarketingplan. U kunt het allemaal opzoeken, dan komt u het helemaal tegen. Helemaal uitgewerkt en we hebben daar geld in gestoken. Ik heb zelfs een wethouder, mijnheer Vermeulen, die heeft toentertijd er nog vragen bij gesteld, waarom er zoveel geld werd in gestoken. Dus inderdaad, wij hebben ook onze vragen over dat enorme bedrag van € 700.000,00.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik nog naar mevrouw Zakhmi.

Mevrouw ZAKHMI: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil even aanvullen. Ja, iedereen schrikt van het getal € 700.000,00, maar volgens mij hebben wij tijdens een informatieve sessie best wel goed en duidelijk meegekregen dat het best wel veel voordelen gaat hebben voor onze gemeente op de lange termijn. Het is een investering die we doen, namelijk voor ons imago. En uiteindelijk komt het wel gewoon neer op economische, culturele, maar ook gewoon gevoelsmatige voordelen waarin wij juist onze inwoners willen verbinden. En in principe, we hebben bijvoorbeeld volgende week een raad op locatie bij The Garden of Amsterdam. Nou, ik zeg laten we er The Garden of Haarlemmermeer van maken en dan weten we ook allemaal wat dat betekent.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik ga naar de tweede, want ik pak eerst even de mensen die voor het eerst spreken. Mevrouw Hup nog. Gaat uw gang, mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: Volgens mij wilde mijn collega even interrumperen op iets.

De VOORZITTER: Ik geef u het woord.

Mevrouw HUP: Oké, dan moet ik daar naar luisteren. Nou, het kan ook nog zo zijn dat we het misschien kunnen gebruiken om richting de G10 te gaan: dat het een middel is om ons wat meer te profileren. Maar ik heb ook tijdens de informatieve bijeenkomst het geniale idee opgestoken als ballon. We hebben al natuurlijk het verhaal van de waterwolf. Hoe kijkt mevrouw Antolini daarnaar? Misschien al een verhaal dat er al is, dat we al een plek hebben gegeven in onze polder, met een mooi kunstwerk, om dat misschien te gaan gebruiken want dan zijn we er eigenlijk al. Misschien kan het dan een tandje minder.

De voorzitter: Een korte reactie nog in tweede instantie en dan gaan we terug, want anders gaan we ruim over de tijd heen. We gaan naar de heer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Ja, ik wil nog benadrukken dat het echt niet de bedoeling is dat de verre achterneef van de burgemeester hier een mooie documentaire komt maken over de geschiedenis van Haarlemmermeer, het Verhaal van Haarlemmermeer. Dat is niet de bedoeling. En dat er ook daadwerkelijk behoefte is want als wij met dorpsraden praten, dan horen wij ook echt wel het geluid dat nieuwe inwoners die hier komen eigenlijk helemaal niks hebben met Haarlemmermeer en dat dit ook in stand blijft. Het is hartstikke mooi dat we dit met elkaar gaan doen en dat we er als politiek inderdaad, wat al gezegd is, gewoon niks van mogen vinden. Dat is ook heel fijn een keer.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan eindig ik bij mevrouw De Vries en dan kom ik terug voor het laatste woord door mevrouw Antonelli.

Mevrouw DE VRIES: Ja, voorzitter, ik ben toch al verbaasd over de eerdere opmerking die ik hoorde want citymarketing was toch ook een investering, die ook het verhaal en Haarlemmermeer op de kaart moest zetten. En over de dorpsraden, ook daar zijn al een heleboel initiatieven om juist die geschiedenis

van Haarlemmermeer te belichten. Er zijn diverse organisaties die dat doen, die krijgen een subsidie en waarom gaan we dan € 700.000,00 extra uitgeven? Laten we dan zorgen dat de verhalen die er al liggen gewoon met elkaar verbinden. Dat kan een heel stuk efficiënter en daar kunnen ook gewoon inwoners over meedenken.

De VOORZITTER: Helder, dan ga ik het nu afronden en ik heb zojuist de wereldkampioen Formule 1 genoemd, dus het kunnen slechtere namen zijn, maar het gaat natuurlijk over mevrouw Antolini. Gaat uw gang.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Ik ben heel blij, nou ja, sowieso, dank allen voor de inbreng. Ik ben vooral blij met de inbreng van HAP en DENK, die hebben het heel goed aangegeven. We hebben al dingen als citymarketing gedaan. We hebben het net gehad over efficiency en dat de ambtenaren het zo ontzettend druk hebben en dan komen we nu met een plan van € 700.000,00. Overigens zou het ook nog eens kunnen dat ze hierna een heel team of organisatie hiervoor ook nog eens gaan optuigen. En als we het hebben over een eigen identiteit, we hebben de waterwolf, de drooglegging, et cetera, natuurlijk. Maar ik denk echt, als we het hebben over een pure eigen identiteit, dat het redelijk laat is. Gaan we de fusiegemeente, gaan we dat terugdraaien? Of gaan we de metro of de MRA, gaan we daar uit? Of gaan we stoppen met die metrolijn? Want anders zijn we gewoon, naar mijn mening, een soort tak van Amsterdam. Dus ik zie totaal geen noodzaak van deze motie, nog steeds niet.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we.

Mevrouw ANTOLINI: Wel van deze motie, niet van het voorstel.

De VOORZITTER: Ik snap het. ChristenUnie-SGP, mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: Nou, bedankt, voorzitter en griffier. Ik wil nog even in de tweede termijn gebruik maken van mijn spreektijd. Wij willen eigenlijk het onderwerp onzekere jeugdbesparingen nog een keer ophalen. Wanneer grijpen we in? We vinden het belangrijk om om te zien naar elkaar. Dat kwam echt in mijn betoog naar voren, met name naar de meest kwetsbaren in onze samenleving. De begroting benoemt onzekerheid over de Hervormingsagenda Jeugd. In de risicoparagraaf staat zelfs dat de verwachting is dat stelposten niet worden gehaald. Het college heeft vanavond aangegeven in zijn beantwoording dat het nog met een nadere uitwerking komt over de benodigde uitvoering over het onderwerp Jeugdzorg. Maar toch zou ik graag met de raad willen bespreken hoe wij daar dan naar kijken. Welke maatregelen heeft dan het college straks daadwerkelijk achter de hand, als die besparingen uitblijven? En deelt de raad dat tijdige passende hulp aan kinderen echt het uitgangspunt moet blijven bij eventuele bijsturing die we moeten doen, met misschien de bezuinigingen of dat we andere keuzes moeten maken, dat dat echt prioriteit blijft. Dus hulp aan kinderen blijft het uitgangspunt. Eventuele bijsturing, dat wij als raad daartoe aan zet zijn en niet het college. En dat wij eerst moeten weten of kinderen tijdig ook passende hulp krijgen op dit moment, voordat we überhaupt deze ruimte voor andere doelen gaan inzetten. Ik hoop dat u me kunt volgen, maar ik heb in ieder geval één raadslid in de benen kunnen krijgen, dus ik ben heel benieuwd.

De VOORZITTER: Er komen er meer aan. We gaan kijken naar mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter, ik begrijp wat mevrouw Hup zegt. Het blijft natuurlijk lastig, Jeugdzorg heeft gewoon geen plafond. De uitgavenpost staat gewoon open en je kan hem niet, op welke wijze dan ook dichtdraaien. Mensen mogen altijd hun bonnetje blijven indienen. Een telefoongesprekje van € 150,00, dat kan gewoon. Mag allemaal, is allemaal wettelijk bepaald. Wat ik

wel vind: de vragen die u stelt, vind ik nou echt voor een sessie waarin we het alleen over Jeugdzorg gaan hebben. Wat kunnen we, wat zijn de mogelijkheden? Maar in mijn herinnering hebben we die het niet eens zo heel lang geleden gehad. Maar misschien kan een wethouder even heel heftig knikken of schudden. En anders zou ik zeggen, de 19e vraag een sessie aan. Want ik zou hem steunen, want laten we er weer eens naar gaan kijken.

De VOORZITTER: Mijnheer Bier.

De heer BIER: Ja, dank wel. Ik denk dat het heel makkelijk samen te vatten is door te zeggen: juist omdat een gezonde jeugd zo belangrijk is, ontstaat dat risico. We toppen het niet af op een bepaald kostenniveau. We kijken naar wat de jeugd nodig heeft. Dat is een openeinderegeling en daardoor ontstaan risico's.

De VOORZITTER: Ja, mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel. Ik begrijp de zorgen van mevrouw Hup. Alleen is het wel zo, zoals zij zelf ook al aanhaalde, het college komt nog met een uitwerking. Dus misschien is het ook zonde van de tijd als wij nu gaan filosoferen over what if, als de uitwerking van het college er nog niet ligt. Daarnaast komt volgens mij op 19 november een informatieve bijeenkomst over de Hervormingsagenda Jeugd. Dus ook dan is misschien daarna het moment om iets praktischer te gaan filosoferen dan nu.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Van Ham.

De heer VAN HAM: Ja, voorzitter, dank u wel. Voorzitter, ik sluit een beetje aan bij de woorden van mevrouw Denie. En ook wil ik graag mevrouw Hup attenderen op de brief van het college van 20 oktober jl., waarin de handelingsperspectieven staan beschreven, waar het college mee aan de slag is en daar ligt een groot aandeel van het antwoord in besloten, waar mevrouw Hup naar op zoek is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Gaat uw gang.

De heer WESTERVELD: Ja, dank voorzitter. Nee, wij sluiten ons als CDA aan bij de woorden van PRO en de VVD en we willen daarnaast ook aangeven dat volgend jaar ook nog het advies van de commissie Van Ark komt. Dus dan krijgen we nog meer informatie over hoe en wat. Dus laten we dat sowieso even afwachten.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Westerveld. Dan ga ik naar mevrouw Hup om af te ronden.

Mevrouw HUP: Ja, voorzitter, ja, dank u wel. Nog even terug reflecteren op wat de heer Van Ham net zei voorzitter. Als hij goed heeft geluisterd naar mijn betoog, heb ik dat ook aangehaald in mijn betoog en heb ik het gehad over die aparte prognosebrief, daar waren we heel erg blij mee. Alleen onze vragen waren juist: waarom is deze extra post minder benut voorzitter? Dus dat is toch de reden dat ik nu heb gekozen om het in de tweede termijn nog een keer aan te halen. Omdat ik graag wil weten hoe raadsleden erin staan om eventueel mogelijk inderdaad, een sessie aan te vragen na 19 november. Dus ik weet waar we met elkaar voor staan en dat Jeugdzorg ontzettend belangrijk is en daar kunnen we samen achter staan.

De VOORZITTER: Ja, dank u wel Dan ga ik naar PRO. Wie gaat het woord voeren namens PRO? Mevrouw Hogendam.

Mevrouw HOGENDAM: Ik stop toevallig net een pepermuntje in mijn mond. Ja, daarom. Dank u wel, voorzitter. Ik heb vanavond veel gehoord over digitale veiligheid en daar zijn wij ontzettend blij mee. We vinden het fijn om te horen dat zoveel partijen er aandacht voor hebben want we zien wat het doet. We zagen de afgelopen week met het PHP-lek, toen opeens de gemeentewebsite eruit lag, maar ook toen in Europa opeens de temperatuur van vriezers massaal omhoogging omdat ze gehackt waren. Maar we zien ook dat we als gemeente toch wel afhankelijk zijn van met name Amerika en dat is een land dat onlangs juristen in Den Haag, bij het Internationaal Strafhof, sancties heeft opgelegd, waardoor ze niet bij hun Microsoftmail konden bijvoorbeeld. Dat is voor ons genoeg reden om te vinden dat we als gemeente stapje voor stapje moeten bewegen richting digitale onafhankelijkheid. We waren dan ook erg blij om te horen dat het college daar al zo actief mee bezig is, als reactie op onze motie. En ja, omdat wij dit toch een heel belangrijk onderwerp vinden, zou ik het toch nog met mijn collega's hierover willen hebben.

De VOORZITTER: Ik zie de heer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb het daar straks ook al even met een korte interruptie bij de wethouder over gehad. De motie vraagt om te kijken naar de Europese leveranciers. Ik denk dat PRO bedoelt om te kijken waar de opslag plaatsvindt. Ik ben er ook wel voor om de grote techbedrijven wat minder macht te geven, maar ik denk dat de insteek van de motie wat dat betreft verkeerd is. We moeten vooral kijken waar slaan we onze data op? Kunnen we erbij? Kunnen we overstappen indien nodig? Motie is ook een beetje vaag met het woord geschikt. Wat ik geschikt vind, vindt u misschien niet geschikt. Dus alleen daarom zeggen wij van nee, de motie is qua insteek verkeerd, wij zullen tegenstemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koelmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, ik zou u willen vragen of de motie nou blijft staan., want volgens mij hebben we hem met zijn allen al aangenomen en heeft ook het college hem al aangenomen. Dus zullen we het gewoon even hebben over de digitale veiligheid in Haarlemmermeer in het algemeen, zonder dat we het over uw motie hebben? Want voorzitter, volgens mij is die er al lang door. We vragen ons wel af of ze hem nou intrekt of aanhoudt of iets ermee gaat doen. Wat mijn zorg wel is en ik merkte het vandaag ook: ik moest naar het ziekenhuis, ik moest met mijn DigiD inloggen. Dat ging niet, het hele ziekenhuis ligt bijna plat, want de DigiD werkt niet. Er is echt een zorg wat betreft het hacken, en ik zou liever een gesprek hebben met mijn collega's: doen wij genoeg om te zorgen dat onze eigen tablets, die we thuis gebruiken, mijn kleindochter zit wel eens een spelletje op mijn tablet te doen, niet deze, maar die andere, die ik thuis heb liggen. Is dat verstandig? Is het veilig? Moeten wij ze niet eens massaal na laten kijken en of wij allemaal nog hack-veilig zijn of zo, voorzitter.

De VOORZITTER: Mijnheer El Idrissi.

Mijnheer EL IDRISSI: Voorzitter, dank voor het woord. Ik denk dat het in essentie een hele goede motie is want ik denk dat het overduidelijk is dat we af moeten van die afhankelijkheid van onze oude bondgenoot Amerika, om het zo maar even te zeggen. Ik denk dat dit nu echt verleden tijd is en dat we echt moeten gaan bouwen aan een systeem waar we zelf op kunnen vertrouwen. En ik denk dat Amsterdam al aardig op weg is, die heeft haar eigen systeem al ontwikkeld. Ik heb me wel laten vertellen dat het ontzettend veel geld kost. Dat was ook de vraag die ik eigenlijk ook aan de wethouder wilde stellen. Als we dat zouden willen en we willen op ons eigen systeem aan de slag, dan gaat dat echt miljoenen kosten. Zijn we daartoe bereid?

De VOORZITTER: Mijnheer Van Opzeeland.

De heer VAN OPZEELAND: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik voel me een beetje geroepen om hier even wat over te zeggen, want dit is letterlijk mijn baan. Ja, ik zelf zou ook zeggen inderdaad, deze motie, dat is al aangegeven, dat gebeurt al. Daarom misschien overbodig. Maar ik zou hem graag, zoals anderen ook al hebben aangegeven, veel breder trekken. We kunnen het inderdaad hebben over die digitale veiligheid van de gemeente over het algemeen, of specifieker over datasoevereiniteit. Want ik hoor de heer Van der Helm het hebben over waar het is opgeslagen. Dat is inderdaad een belangrijk onderdeel maar het gaat over waar het is opgeslagen, via welke banen het wordt geleid en waar het wordt verwerkt. Dat zijn verschillende onderdelen die vaak kunnen wisselen. En daarbij is het niet alleen van belang dat het in Europa of in Nederland het liefst gebeurt, maar ook dat de mensen die er toegang tot hebben, het bedrijf bijvoorbeeld, dat ook weer de motie is genoemd, niet onder die wetgeving zoals de US CLOUD Act vallen. Dus in dat opzicht zou ik het graag wel eens een keer willen hebben over het bredere onderwerp.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Hazen.

De heer HAZEN: Dank u wel, voorzitter. Ja, een ontzettend goed initiatief om het hier met elkaar over te hebben En ik sluit me ook heel graag aan bij de collega's die het bredere perspectief hebben willen inbrengen. dat zit op een heleboel dimensies. We hebben eerder vanavond gehoord dat we ook kritisch met elkaar willen kijken naar een efficiëntere organisatie. We hebben de wethouder horen zeggen dat we dan ook stevig willen inzetten op digitalisering waar dat kan. Hartstikke goed, tegelijkertijd hebben we ook afgelopen week gemerkt wat dat voor een bedrijf als Albert Heijn heeft betekend als je zo afhankelijk bent van digitalisering, wat dat kan betekenen. Dus wat wij eigenlijk zouden voorstaan is om bij alle grote projecten en nieuwe beleidstukken eigenlijk altijd een hele goede digitale paragraaf op te nemen waarbij we een goede afweging maken van die verschillende dimensies. Want dat gaat over veiligheid, dat gaat over autonomie, dat gaat over efficiency aan de ene kant en hoe afhankelijk maak je je? Dus om dat in de breedte te bekijken en niet alleen bij inkooptrajecten maar ook gewoon bij het formuleren van beleid en het maken van plannen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Westerveld.

De heer WESTERVELD: Dank voorzitter. Wij als CDA zijn heel blij om deze motie mede in te dienen. We vinden het ook mooi dat het op de agenda staat, het onderwerp digitalisering. En we vinden het mooi dat er ook veel over wordt gepraat door onze collega's, dus we zijn eigenlijk heel blij dat deze motie ook weer voor extra aandacht zorgt.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. En ik zou ervoor willen pleiten dat er ook een soort leerpakket komt voor 65-plussers.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Van der Helm,

De heer VAN DER HELM: Ja, ik hoor dat het in de discussie nu heel breed wordt getrokken, en ik vraag me af waar we straks voor gaan stemmen. Er ligt een motie die beperkt is en als we met een bepaalde doelstelling voor de motie gaan stemmen, ik kan ook wel achter het idee staan, maar zoals het is opgeschreven, kan ik er niet mee instemmen. Ik heb het idee dat de raad het doel wel omarmt, maar vraag me af of de raad ook met me eens is dat het een beetje verkeerd is opgeschreven.

De VOORZITTER: Goed, dan aan u om het af te ronden.

Mevrouw HOOGENDAM: Ja, ik wil allereerst even... Ik kan me heel goed vinden in dat we het graag breder willen trekken en dat lijkt ons ook heel belangrijk. Alleen, dit is wel een proces dat doe je niet in één dag. Dat moet stapje voor stapje. En het lijkt me ook niet verstandig om vanavond met een hele motie te komen over hoe we ons digitale systeem gaan inrichten. Dus vandaar ook dat wij de meerwaarde van deze motie wel zien. Of we hem ook gaan indienen, dat wilde ik nog even overleggen met de mede-indieners. Wat dat betreft horen we veel aandacht, veel mensen zeggen: we willen dit onderwerp groter bespreken. Daar zijn we het mee eens, dus bij de volgende mogelijkheid willen wij ook hiervoor een sessieverzoek indienen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de laatste, en dat is HAP. En dan namens HAP gaat de heer El Idrissi het debat starten.

De heer EL IDRISSI: Dank voorzitter voor het woord. Ik zou het heel graag kort, als laatste van de tweede termijn, met de raad willen hebben over onze manier van begroten. Ik heb het al in onze bijdrage al verteld. Ik heb het al in de eerdere fase aangegeven, ook vanuit HAP, dat het belangrijk is op een andere manier te begroten dan we nu doen. De manier van begroten hoe we dat nu doen, is dat we kijken naar het voorgaande jaar en op basis daarvan leggen we dat vast in de nieuwe meerjarenbegroting. Zo kun je begroten, dat doet gemeenteland over het algemeen wel vaker. Ik had geopperd, of HAP heeft geopperd om ook eens te kijken naar dat zero-based begroten. Dan zet je dus alle programma's op nul. En op basis daarvan ga je kijken naar wat de maatschappij op dit moment nodig heeft. En dan zet je de raad veel meer in stelling om die kaderstellende rol die we met zijn allen hebben veel overtuigender op te pakken dan een voorgeschoteld verhaal vanuit het college te ontvangen en daarop dan een verhaal te baseren.

De VOORZITTER: Ik zie mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, aan het begin van de avond hoorde ik mijnheer Idrissi dit vertellen en ik schrok er een beetje van. Want ik dacht echt van jeetje, wat voor risico lopen we niet als we nu morgen zouden zeggen 'we zetten alles weer op nul en we beginnen opnieuw'. Aan de andere kant weet ik heel goed waar mijnheer El Idrissi vandaan komt, en ik weet dat hij er heel veel kennis van heeft maar ik denk wel dat je dit niet op een korte termijn kunt doen. Ik denk dat als je zoiets zou doen, dan moet je een punt aan de horizon zetten: vanaf dat moment gaan we weer naar de nullijn. En misschien dat je dan moet zeggen we gaan in 2030 weer naar de nullijn. Dus ik vind het een heel interessant idee maar ik zal er nu vanavond geen motie over steunen. Maar ik begrijp wel waar u heen wilt en ik vind het zeer interessant om hem warm te houden voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Bier.

De heer BIER: Ja, D66 snapt wel waarom in gemeenteland het heel gebruikelijk is om niet zero-based te begroten, maar uit te gaan van wat er ligt. Dat komt namelijk niet uit de lucht vallen. Dat ligt vast in het beleid dat wij als raad hebben vastgesteld en daar hangen consequenties aan. En een van die consequenties is kosten en die worden elk jaar keurig verwerkt in een begroting en dat lijkt me een hele zuivere manier om vooruit te kijken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, volgens mij weet HAP als geen ander dat regeren vooruitzien is, dat je volgens mij juist een begroting ook altijd voor vier jaar vaststelt. En wat me ook zo verbaast, is dat in de bijdrage van de heer El Idrissi hij het ook heeft over het maatschappelijk vastgoed. En dat is nou typisch iets waarvan het helemaal geen nut heeft om iedere keer weer op nul te beginnen. Maar je juist op de lange termijn moet nadenken, over lange termijnen moet nadenken voordat je duidelijk hebt, of tenminste zodat de partner met wie je samenwerkt, ook weet waar die aan toe is. Dus ik vraag me ook af hoe dat werkt. En daarnaast vind ik het ook heel erg neigen naar bij wijze van spreken de Duisenbergmethode, waarin we ook al kijken wat we nou echt willen hebben in onze P&C-cyclus.

De VOORZITTER: Mevrouw Kliphuis.

Mevrouw KLIPHUIS: Soms klinkt iets mooier dan het in de praktijk is. Soms klinkt het alsof je meer ruimte hebt dan je in werkelijkheid hebt. We gaan als gemeente jarenlange verplichtingen aan. Onze begrotingen zijn niet zomaar zero-based te maken. Er zitten ongelooflijk grote hoeveelheden in die niet wendbaar zijn. Sinds kort staat het ook prachtig weergegeven in de begroting, nog even een complimentje. Dus hoe interessant het idee ook is, het kost gigantisch veel tijd om dit te doen, een heel systeem om te halen en het nettoresultaat is bijna nul. Dus wat de VVD betreft echt een exercitie die de moeite niet waard is. Het sop is de kool niet waard.

De VOORZITTER: Mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u wel, voorzitter. Mooie motie, die kunnen wij steunen. We hebben het over, nee? Onderwerp, excuus. Mooi onderwerp. Wij zouden als de motie of een amendement of wat dan ook er is, wij zouden dat steunen. In meerdere gemeenten gebeurt dit al. Nog niet zo lang geleden ook in Lelystad is het aangenomen. Het is wellicht een eenmalige investering die je doet, waar je even mee bezig bent maar qua toekomstperspectief helpt het enorm. We hebben het continu over efficiency. En dan komt er een plan en dan wordt het gelijk: nee, te veel. Het is zoveel werk. Het kan gewoon. Dus wij steunen het.

De VOORZITTER: Mijnheer Blom.

De heer BLOM: Allereerst wil ik zeggen dat ik het een heel interessant voorstel, nou ja, het is niet echt een voorstel, maar het is meer iets wat opkomt natuurlijk. Maar ik vind het erg interessant. Ik zou er meer graag meer over willen weten. Maar net zoals andere raadsleden ook al hebben aangegeven, zou ik me wel zorgen maken over de langetermijnvisie van de gemeente. We hebben natuurlijk nu sowieso te maken met een soort van vierjaarlijkse cyclus, waar we steeds weer een nieuwe coalitie en een nieuw college hebben en ik maak me eigenlijk zorgen dat als we het op deze manier zouden doen, dat het dan nog lastiger wordt om eigenlijk langetermijnplanning te doen. Maar toch bedankt voor het inbrengen.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer El Idrissi, u mag het afronden.

De heer EL IDRISSI: Dank voorzitter, en dank ook voor de constructieve bijdrage van alle partijen. Ik denk wel dat het echt een onderwerp is dat blijvend terug zal komen. Ik ben ervan overtuigd dat het echt wel iets kan opleveren. Het stelt ons echt veel meer in staat om die kaders te stellen. Om echt nog wel één voorbeeld te noemen, want het is best wel een technisch stuk, maar om een voorbeeld te noemen. We krijgen rond het armoedebeleid, schuldenbeleid, daar gaat ongeveer € 6 miljoen in om. Daar krijg je dus elk jaar € 6 miljoen voor. Terwijl de armoedestijging ook in de gemeente Haarlemmermeer aanzienlijk stijgt. Dus je krijgt al dat geld dat je daarvoor hebt uitgegeven, terwijl de armoede en de

schuldenproblematiek ook is gestegen en dat loopt dus achter bij deze manier van begroten. En als je alles op nul zet en kijkt wat heeft de samenleving nodig? En aan de hand daarvan ga je kijken welke bedragen daar dan terugkomen, heb je veel meer de prioriteiten die je wilt stellen vanuit de coalitie, maar voornamelijk ook vanuit de oppositie. Dank, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u. Dan was dit het einde van de tweede termijn. Dan gaan we nu afronden en dat doen we door middel van een schorsing. U krijgt tot 22.15 uur de tijd om samen met uw fractie te kijken naar hoe u wilt gaan stemmen. Ik hoop dat u dat moment ook gebruikt om kritisch naar uw moties te kijken en wilt u moties intrekken omdat ze feitelijk worden uitgevoerd, dan kunt u dat zo snel mogelijk doorgeven aan de griffie, want dan kunnen ze ze nog uit het systeem halen. Ik schors de vergadering tot 22.15 uur.

Schorsing

4. Stemmingen

De VOORZITTER: Goed, ik heropen de vergadering. Afwezig zijn mevrouw Bouwhuis, de heer Van den Berg van Saparoea, mevrouw Trap en de heer El Idrissi. Dan heb ik iedereen genoemd? Dat is zo. Dat wil zeggen dat er vier mensen minder zijn. Dan zouden er 35 raadsleden aanwezig zijn, dat in verband met de stemmingen. Een aantal partijen heeft aangegeven hun motie in te trekken. Te beginnen met 50PLUS. Mag ik eerst aan u vragen welke moties u wilt intrekken? Mijnheer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Dat zijn de moties met nummer 2 'Grip op dienstverlening MeerWaarde' en motie met nummer 3, die heeft als titel 'Eerlijker afvalstoffenheffing voor eenpersoonshuishoudens'.

De VOORZITTER: Bij mij staat 3 en 4 en bij u staat 2 en 3 Dus ik wil even checken of wij het fout hebben of dat u het goed heeft.

De heer VAN DER HELM: U heeft gelijk, ik zeg het verkeerd. Het zijn 3 en 4.

De VOORZITTER: Dus motie 3 'Eerlijker afvalstoffenheffing voor eenpersoonshuishoudens' heeft u ingetrokken en 'Een realistisch en inzichtelijk meerjarenbeeld', dat is motie 4 heeft u ook ingetrokken. Dan ga ik naar PRO, u heeft ook aangegeven een motie te willen intrekken. Kunt u aangeven welk motienummer dat is en welke titel?

Mevrouw HOOGENDAM: Ja, dank u wel voorzitter. Wij willen motie 12 'AI voor en door Europa' graag aanhouden. Wij zijn blij met de toezeggingen van de wethouder en willen het met een sessieverzoek breder over dit onderwerp hebben.

De VOORZITTER: Zullen we het intrekken maken? Want aanhouden betekent dat u het nog ooit terug laat komen. Dat is wel de bedoeling? Oké, dan houden we hem aan. Dan gaan we naar het amendement, aangekondigd door FVD. Amendement 1, mevrouw Antolini

Mevrouw ANTOLINI: Die trekken we in.

De VOORZITTER: Die wordt ingetrokken. Dank u wel. Zijn er dan nog meer moties die worden ingetrokken. Dat is niet het geval. Dan gaan wij over tot stemmingen, maar niet voordat u bent ingelogd. Mag ik u verzoeken om in te loggen? Ik moet even kijken naar de duim uit de techniek. Ja, iedereen is ingelogd. Dat betekent dat wij kunnen beginnen met de stemmingen. Als eerste breng ik in stemming

de Programmabegroting 2027-2030.

4.1.a RV Programmabegroting 2027-2030 (13797538)

De VOORZITTER: Wil iemand daar een stemverklaring over afleggen? Dat is niet het geval. Dan zijn de stemmingen nu geopend. Als mijnheer Ünal en mijnheer Spijker nog even willen stemmen, dan zijn ze afgerond. Hij doet het niet hè mijnheer Ünal. Mag ik even iemand van de techniek hiernaartoe? Want mijnheer Ünal drukt heel vaak, maar hij komt niet over. Kijk even of we moeten wisselen. U krijgt even een ander stemkastje mijnheer Ünal, als u even een momentje heeft. Het komt goed. Ja, en nu is het gelukt. Dan zijn de stemmingen gesloten. Met 29 stemmen voor is de begroting aangenomen.

4.1.a MO 01 Motie Forza! CDA VVD PRO D66 Niet meer papier maar resultaat

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de moties. Motie 1, ingediend door Forza! CDA, VVD, PRO, D66, met als titel 'Niet meer papier maar resultaat'. Iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Ja, ik zie mevrouw Roos.

Mevrouw ROOS: We stemmen tegen, het is een nietszeggende motie en daarbij heb ik wat moeite met het tegen de borst houden van de motie. De coalitie heeft het credo we doen het samen, maar dat blijkt niet uit deze wijze.

De VOORZITTER: Goed, dan ga ik naar mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, ik ben verbaasd dat deze motie zo is aangenomen door de coalitie want hij is vaag, hij is slordig, er staan te veel onderwerpen in en laat de mensen machteloos achter. Dank u wel

De VOORZITTER: Dank u wel. Heb ik dan alle stemverklaringen opgehaald? Dat is het geval, dan zijn de stemmingen nu geopend. Mevrouw Zakhmi. En de stemmingen zijn gesloten. Met 26 stemmen voor is de motie aangenomen.

4.1.a MO 02 Motie 50PLUS HvH DENK EH Grip op dienstverlening MeerWaarde

De VOORZITTER: Dan gaan we nu naar motie 2, ingediend door 50PLUS, Hart van Haarlemmermeer, DENK en EEN Haarlemmermeer. En de motie is 'Grip op dienstverlening MeerWaarde'. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet aan de orde. Dan zijn de stemmingen geopend. En de stemmingen zijn gesloten. Met 23 stemmen tegen is de motie verworpen.

Motie 3 is ingetrokken. Motie 4 is ingetrokken.

4.1.a MO 05 Motie FVD Niet groter maar slimmer

De VOORZITTER: Ingediend door FVD heet 'Niet groter maar slimmer'. En ik zie een hand van mevrouw Koolmoes, de enige stemverklaring. Ja, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, dit is nu zoals een motie eruit hoort te zien. Misschien kan iemand daar een voorbeeld aan nemen, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. En met die stemverklaring zijn de stemmingen geopend. En de

stemmingen zijn gesloten. Met 24 stemmen tegen is de motie verworpen.

4.1.a MO 06 Motie FVD Hoog risico vraagt om heldere cijfers

De VOORZITTER: We gaan naar motie 6. Motie 6 is ingediend door FVD, heet 'Hoog risico vraagt om heldere cijfers'. Iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Nee? Dan zijn de stemmingen geopend. En de stemmingen zijn gesloten. Met 24 stemmen tegen is de motie verworpen.

4.1.a MO 07 Motie FVD HvH Geen fonds zonder draagvlak

De VOORZITTER: Motie 7, FVD, 'Geen fonds zonder draagvlak'. Ik zie een stemverklaring van de heer De Groot. Gaat uw gang.

De heer DE GROOT: Voorzitter wij vinden het belangrijk dat er draagvlak is. De wethouder geeft aan dat dit uitgevoerd gaat worden. De VVD stemt tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen? Dat is niet het geval. Dan zijn de stemmingen geopend en met 24 stemmen tegen is de motie verworpen.

4.1.a MO 08 Motie FVD Eerst de meerwaarde dan het merkverhaal

De VOORZITTER: Dan gaan wij naar motie 8 van FVD, 'Eerst de meerwaarde dan het merkverhaal'. Mevrouw Koolmoes wil daar een stemverklaring over afleggen. Gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, het verhaal van het Hart van Haarlemmermeer zou goedkoper zijn geweest maar uit economisch inzicht stem ik er wel mee in.

De VOORZITTER: Ik ga naar de heer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Ja, dank u wel voorzitter. Haarlemmermeer moet beter op de kaart. Buiten onze gemeente is nog te weinig bekend over onze ligging, omvang, bedrijvigheid en kennis. Soms moet je eerst investeren om later resultaat te zien. Wij zullen voorstemmen, of tegenstemmen sorry.

De VOORZITTER: : Dank u wel. En dat betekent dat er verder geen stemverklaringen zijn. De stemmingen zijn geopend en de stemmingen zijn gesloten. Met 24 stemmen tegen is de motie verworpen.

4.1.a MO 09 Motie HvH FVD Even een knip VOOR de Zeemanlaan

De VOORZITTER: We gaan naar motie 10, ingediend door Hart van Haarlemmermeer, 'Vandaag besparen, morgen duurder uit?'. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Ik zie de heer Van der Helm. We zijn bij motie 10. We zijn bij motie 9. Ik ben zo blij dat u allemaal wakker bent. We gaan naar motie 9 dames en heren en dat is een motie ingediend door Hart van Haarlemmermeer. Even een knip VOOR de Zeemanlaan. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen. Ik zie mevrouw Koolmoes, de heer Spijker, de heer Van der Helm, de heer Dijkstra. Dan begin ik bij mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja voorzitter, laten we nu even stoppen met het aangaan van verplichtingen als de inwoners nog massaal tegen de knip zijn. We komen tenslotte nog aan zet bij de

Omgevingsvergunning. Bij dezen, ik stem uiteraard voor.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel. EEN Haarlemmermeer zal instemmen, alleen jammer dat onze raadsleden niet eerder hebben ingestemd met onze motie tegen de knip.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Ja, dank u wel. Ook 50PLUS wil voorkomen dat de raad bij de Zeemanlaan voor voldongen feiten komt te staan. Echter, als de gemeente door deze opschorting afspraken die al zijn ondertekend niet nakomt kan dat leiden tot schadeclaims. Bovendien is het niet duidelijk wanneer de opschorting eindigt. Wij stemmen tegen deze motie.

De VOORZITTER: En ik ga naar de heer Dijkstra.

De heer DIJKSTRA: Ja, in eerste instantie had ik begrepen dat u FVD was vergeten te benoemen, maar ze staan ook netjes op het bord erbij, dus excuus. Dus wij zullen uiteraard voor stemmen.

De VOORZITTER: U heeft helemaal gelijk. Alles is fout gegaan met deze motie, dus mijn excuses. Hij is ingediend door Hart van Haarlemmermeer en FVD. Laat dat helder zijn. En hebben we dan alle stemverklaringen opgehaald? Ja, dat is het geval. Dan zijn de stemmingen nu geopend. De stemmingen zouden kunnen sluiten als de heer Beusenberg…. Ja, de stemmingen zijn gesloten. En met 24 stemmen tegen is deze motie verworpen.

4.1.a MO 10 Motie HvH Vandaag besparen, morgen duurder uit?

De VOORZITTER: Dan gaan we nu naar motie 10. De motie is ingediend door Hart van Haarlemmermeer en die heet 'Vandaag besparen, morgen duurder uit?'. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval. Dan zijn de stemmingen geopend. En de stemmingen zijn gesloten en met 25 stemmen tegen is de motie verworpen.

4.1.a MO 11 Motie CDA VVD HAP PRO Forza! D66 HvH EH 50PLUS CU-SGP FVD SRH DENK PVV Proef 2.0 eenrichtingsverkeer Nieuwemeerdijk

De VOORZITTER: Motie 11. Het is een motie ingediend door CDA, VVD, HAP, PRO, Forza! D66, Hart van Haarlemmermeer, EEN Haarlemmermeer, 50PLUS, ChristenUnie-SGP, FVD, SRH, DENK, PVV en de motie gaat over eenrichtingsverkeer Nieuwemeerdijk. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval? Ja, ik zie het wel. Gaat uw gang.

De heer DIJKSTRA: Dank u wel voorzitter. Ja, uiteraard hadden we in de hoedanigheid en de klachten die vanuit de buurt gekomen liever gezien dat de proef gestopt was, maar we zijn wel blij dat de feedback vanuit de bewoners is gehoord en in samenspraak zullen we natuurlijk wel voorstemmen voor deze motie.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Dijkstra. Nog anderen? Nee. Dan zijn de stemmingen nu geopend. De stemmingen zijn gesloten en de motie is unaniem aangenomen.

De VOORZITTER: Dan is motie 12 ingetrokken.

4.1.a MO 13 Motie D66 CDA PRO VVD DENK EH Forza! Een sterke raad bewust van tijd en middelen

De VOORZITTER: Dan gaan we naar motie 13. Ingediend door D66, CDA, PRO, VVD, DENK, EEN Haarlemmermeer en Forza!, 'Een sterke raad bewust van tijd en middelen'. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen. Dat was een zwaai, geen… Dan zijn de stemmingen geopend. Als mevrouw Kliphuis even stemt, dan is alles binnen. Ja, dank u wel. Met 25 stemmen voor is deze motie aangenomen.

4.1.a MO 14 Motie CDA D66 VVD Forza PRO Emissie Reductie Eenheden

De VOORZITTER: En dan gaan we naar motie 14, ingediend door het CDA, D66, VVD, Forza! en PRO. Het betreft 'Emissie Reductie Eenheden'. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen. Zie ik een vinger van mevrouw Hoogendam voor een stemverklaring?

Mevrouw HOOGENDAM: Ik wil eigenlijk een punt van orde maken. Ik hoorde net dat motie 12 is ingetrokken, maar wij willen hem aanhouden.

De VOORZITTER: Ja oké. U heeft gelijk, u heeft de motie aangehouden. Juist. Maar gelukkig gaat u niet zeggen dat u hem alsnog in stemming had willen brengen. Daar schrok ik eerder van. Maar u heeft helemaal gelijk. Motie 14 is aan de orde. Niemand hier een stemverklaring? Gaat uw gang, mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Ja, dank u voorzitter. Het was een beetje lastig voor ons. Wij zijn natuurlijk tegen het klimaatbeleid, maar dit systeem bestaat al. Het staat er al. Dus als we dan eventueel er iets aan kunnen verdienen, ja, dan kunnen we net zo goed dat even gaan uitzoeken. Dus we stemmen voor.

De VOORZITTER: Dank u wel. Nog anderen? Nee, dan gaan we nu stemmen. De stemmingen zijn geopend. Mevrouw Roos wil ik nog even vragen te stemmen en daarmee kunnen we de stemmingen sluiten. Met 34 stemmen voor is deze motie aangenomen.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Helm.

De heer VAN DER HELM: Ja, ik wil ook nog even een puntje van orde maken. Ik zie dat onze motie over de afvalstoffenheffing in iBabs staat als ingetrokken, maar ik heb aangegeven dat ik hem wil aanhouden.

De VOORZITTER: Helder, dank u wel. Dan gaan wij dat als zodanig noteren.

4.1.b RV Eerste wijziging Programmabegroting 2027-2030, septembercirculaire 2026 Gemeentefonds (13875696)

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de eerste wijziging Programmabegroting 2027-2030. De septembercirculaire 2026 Gemeentefonds en de financiële effecten worden verwerkt in de Programmabegroting en de geraamde structurele inzet van de dekkingsreserve wordt verlaagd en daarvoor gaat u een eerste begrotingswijziging vaststellen. Altijd heel leuk, meteen nadat je de begroting hebt vastgesteld, de eerste wijziging vast te stellen. Ik kan me haast niet voorstellen dat daar mensen zijn die daar een stemverklaring over willen afleggen. Dat is ook zo. Dan gaan wij meteen over tot

stemmen. Ze zijn geopend. Unaniem is dit aangenomen.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar het amendement van FVD, dat is ingetrokken.

4.1.c. RV Belastingvoorstellen 2027 (13734769)

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de belastingvoorstellen 2027, onder 4.1.c. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Ja, mevrouw Koolmoes, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, iedereen hier in de zaal zal het met mij eens zijn dat het soms gewoon niet meer uit te leggen is waarom de belastingen zo duur zijn bij ons. Ook al zouden wij het misschien als raad nog wel een beetje snappen. Ik kan niet anders dan ook weer voorstemmen, maar in mijn hart is Hart van Haarlemmermeer eigenlijk gewoon heel erg tegen, want het is gewoon belachelijk veel hoger dan het landelijk gemiddelde. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. Nog anderen? Dat is niet het geval. Dan zijn de stemmingen geopend. En de stemmingen zijn gesloten. Met 29 stemmen voor is ook dit voorstel aangenomen.

4.1.d. RV Vaststellen Strategische Agenda van de Raad bij de Programmabegroting 2027-2030 (13935672)

De VOORZITTER: Dat brengt ons bij d. Dat betreft de SAR bij de Programmabegroting 2027-2030. Is er iemand die hier iets over wil zeggen? Dat is niet aan de orde. Dan zijn de stemmingen geopend en met 35 stemmen voor is het voorstel unaniem aangenomen.

4.1.e RV Verordeningen bedrijveninvesteringszones Cruquius, De Hoek, Spoorzicht, Hoofddorp Centrum en Centrum Nieuw-Vennep 2027-2031 (13849119)

De VOORZITTER: En dan leg ik u voor de Verordening bedrijveninvesteringszones Cruquius, De Hoek, Spoorzicht, Hoofddorp Centrum en Centrum Nieuw-Vennep. Is er iemand die hier een stemverklaring over wil afleggen? Dan zijn de stemmingen geopend. De stemmingen zijn gesloten. Het voorstel is unaniem aangenomen.

4.1.f RV Voorbereidingskrediet vernieuwing riool en openbare ruimte Oranjebuurt Hoofddorp (13846650)

De VOORZITTER: Dan gaan we naar f. dat betreft het voorbereidingskrediet vernieuwing riool en openbare ruimte Oranjebuurt. Daar zie ik dat mijnheer Van der Peet iets wil zeggen. Gaat uw gang.

De heer VAN DER PEET: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, we zullen uiteraard voorstemmen en we zijn heel blij dat na een toch wel bewogen debat hier vorig jaar over dit onderwerp is doorgepakt en dat de oplossing de woningbouw enorm gaat versnellen.

De VOORZITTER: Goed, dan zijn de stemverklaringen afgelegd en zijn de stemmingen geopend. De stemmingen zijn gesloten. Het voorstel is unaniem aangenomen.

4.1.g RV Aanpassing Gemeenschappelijke regeling Noord-Hollands Archief (13943483)

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling van het

Noord-Hollands Archief. Is er iemand die daar iets over wil zeggen? Dat is niet aan de orde. Dan zijn de stemmingen geopend. Mijnheer Dijkstra nog, dan kunnen we de stemmingen sluiten. Dat is nu. Het is unaniem aangenomen.

4.2 Vaststellen van de agenda's van 19 en 26 november 2026

De VOORZITTER: En dan wil ik u vragen om de agenda's van 19 en 26 november vast te stellen. Mevrouw Koolmoes heeft daar een vraag over. Gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ja voorzitter, we gaan agenda's vaststellen waar gewoon bijna niets in staat. Vooral die van 26 november a.s. schijnen we weer niets ingepland te hebben. Ik vind het zo ontzettend jammer van onze vrije avonden, ik vind het zo leuk om te vergaderen. Terwijl er zoveel nog bij het presidium ligt, hoe kan dit toch? Dat zou ik graag wel eens willen horen. Ik stem natuurlijk voor een vrije agenda dan maar weer, maar tegen mijn hart in eigenlijk.

De VOORZITTER: Ik zou u willen uitnodigen om het verslag van het presidium te lezen, dat is overigens een openbare vergadering. En weet dat we binnenkort de fractievoorzitters uitnodigen, want we gaan hele mooie dingen met elkaar doen. Dan komt er ook tekst en uitleg. Het wordt laat, dat merk ik mevrouw Koolmoes. We gaan vooral de stemmingen openen over de agenda's. De stemmingen zijn geopend en de agenda's zijn allemaal unaniem aangenomen.

5. Sluiting

De VOORZITTER: Mag ik u allen danken voor uw voorbereidingen, uw woordvoering en uw aanwezigheid. Daarmee sluit ik deze vergadering.

Sluiting 22.40 uur.